

KLOFIZETÉS

HELYREK:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEK:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 Ötvenhárom perit sor egyszer 20 fill.
 minden következőnél 16 fillé.
 Egy hétig perit sor 60 fillé.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. m.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, december 31.

Törtető városok.

Arad, december 30

Arad nem tartozik a törtető városok közé. Ez a legnagyobb baja, minden elmaradottságának, vánszorgó fejlődésének oka.

A törtetőt — várost és egyént — az jellemzi, hogy a mikor valamit követel, célul kitűz, nem nézi: vajjon megvan-e a jogcime hozzá, vajjon nem tapos-e a más érdekébe, jussába, vajjon mit szól hozzá a világ, sőt azzal se, hogy elérhető-e, ami után nyul. Akarja, — és ezzel az erővel megy előre s ha már nem éri el az elérhetlent, valami elérhetőt kap érte cserébe.

Figyeljük meg Arad mozgalmait, s azt a hangulatot, amelylyel azokhoz fogunk. Mindegyiknek beleakad a küllőibe a kétkedés, az önbizalom hiánya, a magunkat lekicsinylő fejlesztés. Már előre föltételezzük, hogy más városok élelmesebbek lesznek, azokat jobban segítik a felülről jövő támogatás, s az összeköttetések és — ez a vigasztalása és mentsége minden élehetetlennek — azoknak bizonyosan több a szerencsájuk.

Az egyetem-akták körülbelül le vannak zárva. Néhány év előtt még egy vidéki egyetemet is fölöslegesnek tartottak volna, s most kettőt is adtak: egyet Pozsonynak, egyet Debrecennek. Miután pedig az egyetemet Szeged is akarta, sőt Temesvár is erősen akarta, — a kultuszminiszter obligót adott le, hogy ezt a kettőt mással fogják kárpótolni. Temesvár kapja a műegyetemet, Szeged pedig esetleg a közgazdasági egyetemet.

Mi is akartuk — de a mi akaratunknak módja más volt. Mikor mi, erősen hátul, szintén beneveztünk az egyetemért, bennünk élt a kishitűség: hiszen ugye lesz új egyetem, s ha lesz, Pozsony kapja, mert annak főhercege van. Mikor türelmetlen rajongók az aradi műegyetemet emlegették, a fontoskodó kétkedés azzal állt elő: ugyan, hisz nincs is szükség új műegyetemre. S azalatt a szükségtelen valamit már beigérték másnak.

Más dolgokkal is hasonlóan va-

gyunk. A Maros-kikötőt azért nem kívánjuk, mert megnyugszunk abban, hogy más ügyek, más folyók sürgösebbek az államnak és a közérdeknek.

Holott az öntudatos városi politika — akármilyen igazságtalannak látszik — ez: az a legsürgösebb, ami nekünk kell, az a legjogosabb, amit mi akarunk és hogy senkinek nincs több joga valamihez, mint nekünk. Természetes, vannak határai ennek a fölfogásnak. De mindazért, ami a vidéki városok versenyében fölmerül, amiért vidéki városok jogot formálnak, Aradnak legalább is egyenrangúnak kell érezni magát a többiekkel.

Amíg önmagunk nem vagyunk arról meggyőződve, addig nem lehet reményünk nagy célok elérésére. Magunkat kell, hogy ez a becsületes elbizakodottság vezessen, nemcsak kormányval és országgyűléssel, hanem mindenkiel szemben. Ha egyben-másban kicsinek tűnénk föl, — a korzikai hadnagy jusson eszébe, aki bizonyára nem tartotta abszurdumnak, hogy valaha Napoleon francia császár legyen belőle.

Ujév az elmúltak lezárásának, a jövő programjának alkalma. A múltból kevés örvendetes maradt. Ha a könyvvezetési formát: *Egyenleg a múlt évről* — itt, a város fejlődésére is alkalmazni akarnók, igen gyöngé áthozatot lehetne fölmutatni.

Egy esztendő azonban fehér lapként áll előttünk. A mi oda belekerül, valami kemény, hihetetlenül erős magabizás és akarat diktálja. Legyen, talán fellengősen hangzó, de komolylyá váltott jelszó: *mindent Aradért*. Minden, a mit mi csinálunk, a mit másoktól várunk, a mi fensőbbektől függ: mindent magunknak igyekezzünk megszerezni. S ha a szerények közmondása: „a ki sokat markol, keveset kap“ visszatartana bennünket, az élet, a valóság példái igazolhatnák bennünket. Ezek pedig azt mutatják: az elérhetetlenekért cserébe adják az elérhetőket, és hogy a hátsó sorban állók, a csöndesek, a higgadtak so-hase kapnak semmit.

Sem az, hogy más városnak na-

gyobb a lélekszáma, sem az, hogy régebbi a multja, még kevésbé az, hogy a stratégia tekintetében fontosabb hely, nem ad más városnak több jogcimet valamely kulturális oktatásra, gazdasági elsőbbségre, vagy más kedvezésre. Ha a lakosság lenne a döntő, akkor a második egyetemre Szabadkának lehetne igazi jogeime, ha a régi, történelmi mult határozná meg a városok hivatását, akkor Székesfehérvárnak kellene legelől állani, ha pedig amiatt kellene valamely várost gazdasági intézményekkel körülbástyázni, mert a véderő szempontjából az illetők fontosak, akkor Komárom állana az igényjogosultak élén.

A jogcimet is, mint minden egyebet, a siker igazolja. Ha pedig jogcim kell, erre elég Aradnak intelligenciája, anyagi megalapozottsága, a melyre a jövőnek igazi nagyvárosát föl lehet építeni.

Semmi tervet ne tartsunk nagy-nak és merésznek, ha annak megvalósítása reánk nézve jót jelent, — hogy meg ne fogjunk. Viszont semmi kicsiséget ne tartsunk jelentéktelennek, hogy utána ne nyuljunk. Ebben pedig egyformán érezzon a polgármester és a napidijas, az első virilista és az adóhátralékos, a gyáros és a munkás, az intellektüel és az utca-seprő. Nehéz lenne megadni a módját, hogy ez a gondolkodás hogy terjedjen át mindezeknek a vérébe, hogy váljék egységes fölfogássá, hitté. De a német városokban, a melyekben ez már valósággá lett, bizonyosága látható annak, hogy nem lehetetlen.

Valamelyik város képviselőjének mondta egy volt miniszterünk, a mikor a kerületének valamit követelt.

— De barátom, beláthatod, milyen nehéz a helyzete; minden városnak mindent nem lehet adni, ha egynek adok, a többi megneheztel. Már most mit tegyek?

A képviselő azt felelte:

— Hogy a kormány mint fog megbékülni a többi városokkal az a kormány dolga; hogy mit fognak a többi városok szólni, az az ő dolguk. A mi dolgunk az, hogy ehhez nekünk jussunk van és meg kell kapjunk.

Adoma ez, csak humor, de irányító arra, hogy a mikor valamit célul tűzünk ki, egyedül az vezessen, semmi más ne tartson vissza, mint az a meggyőződés, hogy a mit akarunk, azt el is érhetjük, azt el kell érniünk. S ha elértük, maradjon rajtunk a csufnév, a melyet most más városoktól elirigylünk: a törtető város.

Kölcsönös méltányosság.

— A politikai helyzet. —

Arad, december 30.

Maholnap letelik a parlament karácsony-ujévi szünete és a vakáció leteltével a Háznak feladata lesz a költségvetést január 31-ig elintézni. Mi következik azután? A kormány akkor kívánni fogja a véderőjavaslatok napirendre tűzését, helyesebben szólva: e javaslatok folytatódó tárgyalását, mert hiszen a véderő-reform tulajdonképpen mostanság is napirenden volt és van, habár tárgyalása voltaképpen csak formailag történt is a budget miatt.

A véderőreformok megvalósításától a kormány semmiképpen sem állhat el. És pedig több okból nem. Vele együtt a többi alkotmányos tényező mind a leghatározottabban ragaszkodik a reformok realizálásához, ami annál természetesebb, mert a javaslatok sürgős, fontos és elodázhatatlan katonai szükségletek kielégítése érdekében kerültek az országgyűlés elébe. Immár tiz év óta várják a szükségletek kielégítésüket és minden szempont feltétel nélkül azt diktálja, hogy magyarul szólva: kellő módra helyezük végre hadseregünket, amelynek állapota ma éppenséggel nem felel meg a modern hadtudomány, a modern hadtechnika követelményeinek, s melyet márcsak szövetségeseinkre való tekintettel is ugyanolyan teljes készütségbe kell helyezniük, mint aminőbe helyezték horribilis anyagi áldozatok árán a velünk szövetséges államok a maguk hadseregét.

A legutóbbi évek ismételtén bizonyították, hogy tökéletes készütségű hadsereg legjobb biztosítéka a békének. Emlékeztetünk rá, hogy a szerb bonyodalmak idején, midőn már-már azt kellett hínni, hogy Zimonynál eldördülnek az ágyuk, a hatalmas Németország egyetlen

lábdozzantása elég volt, hogy helyreállítsa az európai egyensúlyt. És mi kérjük: lehet-e anyagi áldozatot szökálni, midőn a béke fentartásáról van szó? Szavajjon a mostani tripoliszi háboru nem elegendő bizonyossága-e annak, hogy még a kisarányu háborúság is mint falja a milliókat és mint kerül összehasonlíthatatlannul többre a békét biztosító nagy fegyveres erő fentartásánál?

Mez kell adnunk a hadseregnek szükségletei kielégítését már csak a nyugtalan európai helyzetre való tekintettel is. A Balkán félszigeten gyanus mozgalmak észlelhetők és bizonyos, hogy az ottani békebontó veszedelmes elemek annál vakmerőbbek lesznek, minél inkább vannak annak tudatában, hogy Ausztria-Magyarország hadserege nem áll a kellő nívón. A reformokat tehát meg kell valósítani monarchiánk prestige érdekében is. A prestige felett lehet rossz vicceket csinálni, a nagyhatalmi állás fölé lehet gunyolódni, de minden rossz viccnek ellenére is meg kell óvni!

Arról lehet szó, hogy az ellenzék kívánságai szerint a katonai javaslatokon bizonyos módosítások történjenek egyes részletkérdéseknél, amely módosítások nem ütköznek a dolog lényegébe, a reformok alapelveibe.

Az ellenzék, a mely hihetőleg maga is óhajtja a végleges békés kibontakozást, az ország nyugalmának teljes helyreállítását, a a produktív munka lehetőségét. Álljon elő konkrét kívánságaival, de álljon elő velük a méltányosság alapján, különösen pedig oly módon, hogy valamennyi ellenzéki faktor egységes állásfoglalása közös határozata alapján konkretizálja óhajtásait.

Maga a kormány nem lehet abban a helyzetben, hogy ő álljon elő kibontakozási proposíciókkal. Először is a kormány a többségi elv határozott bázisán áll, s habár eléggé bebizonyította már, hogy a maga többségét, erejét éppenséggel nem szándékozik brutálisan alkalmazni, mégis joggal várja el, hogy a béke megteremtésére az ellenzék adja meg az impulzust annál is inkább, mert meddő dolog lenne különkülön tárgyalni minden ellenzéki párttal, amíg mindenik mást akar. Az első feltételek tehát a béke lehetővé tételének, hogy az ellenzék a maga összességében álljon elő konkrét békejavaslattal.

Az aradi pénzüntézetek az 1911. évben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Az az érdeklődés, amellyel a közönség Arad gazdasági életének legjelentősebb része: a pénzüntézetek működése iránt viseltetik, állandó rovattá tette az újévi ujság számában a helyi takarékpénztárak és bankok egyévi üzleteredményének ismertetését.

A most lezárt év nem mindenben volt kedvező az ország pénzüntézetek működésére. A kamatláb az egész esztendőben ingadozott és ennek ellenére alig fokozta a vállalkozási szellemet.

Mindezek mellett az aradi pénzüntézetek a múlt évben igen jelentős, egyöntetűen haladó fejlődést tudtak felmutatni s a kellő időben történt tőkeemelések, a feljük forduló bizalomnak megerősödése és üzletkörüik kiterjesztése emelte az aradi pénzüntézetek pozícióját az ország gazdasági életében. Az osztalékok előreláthatólag általában a tavalyiak lesznek.

Az egyes pénzüntézetek 1911. évi üzleteredményeiről a következőket adjuk.

Aradi Első Takarékpénztár.

A lefolyt üzletév eredménye minden jogos várakozásnak meg fog felelni, minthogy nemcsak minden egyes üzletágban mutatkozik nagy emelkedés a tavalyihoz képest, hanem a forgalom is jóval felülmúlja a múlt évet. A folyó év március havában fényes sikerrel végrehajtott tőkefelemelés pénzügyi eredménye a mérlegben teljességében kifejezésre fog jutni és a részvényesek bizonyára meg lesznek elégedve az előreláthatólag 110 koronában megállapítandó osztalékkal. Különösen kiemelendő az intézetnél elhelyezett betétek lényeges emelkedése, mely emelkedés a két és fél millió koronát meghaladja s ez fényes tanujele ama nagy bizalomnak, amelyet hazánk e legrégibb vidéki pénzüntézetete minden körben élvez.

Amint már jeleztük, az Aradi Első Takarékpénztár nagymérvű fejlődésére és haladására való tekintettel a jövő évi január hó 21-én tartandó rendes évi közgyűlésén a jelenlegi nagy üzletkört meg nem felelő részvénytőkének felemelését fogja az igazgató-

Farsangi kaland.

Irta: Tábori Róbert.

I.

Valamelyik faluban elharangozták a delet, mikor Gönci Imre fölkapta a fejét és bámulva körülnézett. Az első pillanatban azt sem tudta, hol és merre járnak és csak akkor igazodott el némiképen, mikor a kocsisa jóakaró mosolyal fölvilágosította:

— Már tul vagyunk a Miklós-csárdán, tekintetes uram.

Gönci megkönnyebbülten sóhajtott föl. Nem mintha félt volna a bácskai betyárok e rendes találkozó helyétől (a mi históriánk még a Ráday előtti időből való), de mivel ilyformán álmában tulesett az utnak nagyobbik részén.

Az előtte való éjszakát a bajai kaszinóban töltötte s ez az éjszaka mélyen belesnyült a következő napba, mert lehetett már az óra, mikor tökéletesen ellágyulva a sok pezsgőtől, a kocsijára kapaszkodott, a bundájába beletemetkezett s odaszólt az öreg paradés-kocsisnak:

— Aztán hazáig meg sem állunk!

Kibirták volna a tüzes sárkányok jóval tovább is, mert Gönci birtoka alig három órányira feküdt Baja városától. De alig haladtak tíz perccel tul a Miklós-csárdán, egyszerre csak zürzavaros lárma ébresztette föl Göncit újból megkezdett alvásából. Hátrább tolta feje bub-

jára a prémes sapkát és a bundája zsebében keresgölt. Meg is találta a kétszöví pizslót, de egyelőre ott hagyta. Mert amit éber állapotban látott, nem volt kevésbé mulatságos, mint az álma, mely az imént felbeszakadt.

A kocsit egy lovascsapat vette körül. Tán a déli világítás okozta, de Gönci nem tudott magában semmi olyast fölfedezni, ami félelemhez, vagy borzongáshoz hasonlított volna. Ezek a betyárok csodálatosan hasonlítottak olyan utonállókhöz, kiket a színpadon látott.

— Aha, — gondolta magában Gönci. — Déry Pista meg akar tréfálni... No én nem fogom elrontani a mulatságát.

S mivel az egyik betyárt fickáncoló lova egészen közelébe hozta, odahajolt s nagyot csipett a kövér karján. Erre az utonálló kiesett a szerepéből s igazi szobaleányhangon elsivitotta magát:

— Jézus Mária, de szemtelen a tekintetes ur!

— Aztán mi legyen a váltságdíj? — kérdezte a szemérmesén piuló betyarcsemétől.

Nem kapott azonnal feleletet, mert három lovas kivált a csapatból, az öreg paradés-kocsist leszállította üléséről és helyébe közülök az egyik fogta meg a gyeplőt. De azonközben jónak látták Göncit megnyugtanni:

— Ha a tekintetes ur megígéri, hogy jól viseli magát és nem csinál galibát, nem leszen semmi bántódás.

— Hát mit cselekedjek, hogy egészen jól

viseljem magamat? — kérdezte Gönci, kit szörnyen mulattatott a kaland.

Felelet helyett a fiatal betyár, kinek karját megcsipte, levett a nyakáról egy selyemkendőt s odatartotta elébe.

— Engedje meg a tekintetes ur, hogy a szemét bekössem, — mondta csaknem könyörgő hangon.

Gönci nevetett.

— Nem bánom, — válaszolt, — ámbar kárbavesztett fáradtság, mert behunyt szemmel is el tudok igazodni. Megmondja nekem a kerék nyikorgása, a tengely surlódása, hol és merre járunk mi Bácsországbán.

Amint a vékony fehér ujjak ott babráltak az arca körül. Göncinek nagy fáradtságába került, hogy jó nagyot ne cuppantson rajtuk. Igazi leányujjak voltak s mintha megérezte volna a jázminillatot, melyben dúsálhattak csak nemrégén.

De nem tette, mert egészen komolyan foglalkoztatta az a gondolat, hogy ki lehet ennek a farsangi tréfának a kieszelője? Déry Pista semmiesetre, mert az nem csinálta volna olyan gyöngéden a dolgot.

De ha ő nem, hát akkor kicsoda?!

II.

... A kocsit kerekei különös történetet mondtak el Gönci Imrének. Amint a puha homokot szelték, észébe jutott neki, hogy egykor, — lehet annak már négy vagy öt esz-

ság javításba hozni és tekintettel ama körülményre, hogy a részvényesek az új kibocsátású részvényeket lényegesen a jelenlegi árfolyamon alul fogják megkapni, kétségtelen, hogy az elhatározott művelet, a tőkefelemelés ép oly fényesen fog sikerülni, mint az eddigi kibocsátások. A közgyűlés napirendje igen érdekes lesz, minthogy ezen a tőkefelemelésen kívül az összes mandátumok lejáratá folytán új választások is lesznek.

Az Aradi Első Takarékpénztár tehát egy minden tekintetben fényes és eredményekben gazdag esztendőre tekinthet vissza és az új tőke még inkább fogja abba a helyzetbe hozni az intézetet, hogy közgazdasági téren kifejtett eddigi tevékeny működését még jobban fejleszthesse.

Arad-csanádi Gazdasági Takarékpénztár:

A fiókoktól még nem érkeztek be a jelentések s így teljesen tiszta kép még nem látható a múlt esztendőről. Állandó erős emelkedés volt észlelhető minden üzletágban, úgy a betétekben, mint a folyószámlában és a váltókölcsonokban. A forgalom általában rendkívül élénk volt. A nyereség felhívja a múlt esztendeit, az osztalék azonban megmarad a tavalyi mellett: 45 korona.

Aradmegyei Takarékpénztár.

Az összes üzletágak jelentékenyen emelkedtek, az összeforgalom is az előző évihez képest rendkívül megnövekedett.

Az egyes üzletágak fejlődése a következő:

A betétek 4 millióval.

A váltótárca 5 1/2 millióval.

A folyószámlai kölcsönök 1 millióval.

A jelzálogkölcsönök 1/2 millióval emelkedtek.

Az 1911. december 10-i rendkívüli közgyűlés által elhatározott tőkefelemelést a legfényesebb sikerrel hajtották végre, a kibocsátásra került 3375 db. részvény a régi részvényesek által teljesszámban átvettették s az új részvényekre az 1911. év végéig 3.2 millió korona már be is folyt. Az új részvények teljes befizetése után, vagyis az 1912. évi március hó végén az intézet közel 12 1/2 milliónyi saját tőkével fog rendelkezni.

Az 1911. üzletév, a mint a közölt számadatok is igazolják az intézet nagy fejlődésének jegyében folyt le, miért is az eredmény bizonyára kielégítő lesz, úgy hogy a 110 korona osztalék nemcsak az 1911. évre, de a felemelt részvénytőke után is annak idejére biztosítottak tekinthető.

Az Aradi Ipar és Népbank

még pontos adatokkal nem rendelkezik. Annyi tény, hogy az üzletmenet nagy arányu volt s szép eredményt remél a vezetőség.

A Polgári Takarékpénztár.

Üzletéve szintén a lehető legjobbak közé tartozott. Minden egyes üzletágban élénk forgalom mutatkozott, s ennek következtében lényeges emelkedés állott elő. A pénzdrágaság az üzletmenetre nem volt káros befolyással. A váltótárca 1,678.000 koronával 17,151,110 koronára, a betétek 1,683,000 koronával 8,205,054 koronára, végre a jelzálog kölcsönök összege 254,000 koronával 6,156,111 koronára emelkedett. Miután a zárlati munkálatok még nincsenek teljesen befejezve, a várható osztalékról még nem nyilatkozott az igazgatóság.

A „Victoria“ takarékpénztár.

Az elmúlt üzletévnek ránk nézve legnevezesebb eseménye az alaptőke felemelése volt. Az alaptőkét tudvalevőleg 1,200.000 koronáról 2,500.000 koronára emelte fel az igazgatóság javaslatára a közgyűlés. A nagyszabású művelet október haváig befejezést nyert s így az intézet saját tőkéi négy és fél millió koronára emelkedtek.

Az évi mérleg még nincs teljesen kész, annyi azonban tény, hogy dacára az utóbbi idők nehéz pénzügyi viszonyainak, az eredmény a lehető legjobbnak mondható. Ugy a főintézet, mint kisjenői, világosi és borojenői fiókja iránt a közönség körében nagy bizalom nyilvánult meg, amennyiben a betétek nagy mértékben emelkedtek s ma körülbelül 14,000.000 koronát tesznek ki. A váltótárca álladéka szintén emelkedett s jelenleg 18,000.000 koronát, a jelzálogkölcsönök álladéka pedig 8,000.000 koronát tesz ki. Jelentős veszteség a múlt évben nem volt. A pénzdrágaság, mely különösen az év második felében igen nagy

arányokat öltött, az üzletmenetre befolyással nem volt, mert dacára a nehéz viszonyoknak, minden jogosult hitelignyt kulansan kielégítettek. Az osztalék változatlanul 20 korona marad, ami a részvények 10 százalékos jövedelmezőségének felel meg.

Az Aradi Központi Takarékpénztár:

Mint is meretes, az üzletév első felében az üzletmenet rendezésével foglalkoztak s intenzívebben csak a második felében láthattak hozzá a tulajdonképeni bankmunkához. Így az 1911. üzletév itt tulajdonképen csónka volt. A szanalás teljesen sikerült s a közönség újra teljes bizalommal fordul az intézethez, amit az bizonyít a legjobban, hogy a takarékbetétek e rövid idő alatt circa egy negyed millióval emelkedtek. Ez mindenestre a bizalom legjobb fokmérője. Emelkedés mutatkozik különben az összes üzletágakban, de miután a zárlati munkálatokhoz még hozzá sem kezdettek, így az osztalékról még nem tudhatni, de az elért nyereség felett mindenestre a részvényesek és az intézet érdekelnek szem előtt tartásával fog az igazgatóság, illetve a közgyűlés diszponálni.

Aradi Általános Takarékpénztár

a neki csónka esztendőben még sem tudott tiszta képet alkotni az üzleti eredményről.

Aradi Közgazdasági Bank

Az intézet egyes üzletágainak álladéka december 23 kelettel — a következő: Váltótárca 2 millió korona. Folyószámlai adósk 480.000 korona, betétek könyvecskékre és csekkszámán 1,070.000 korona, visszleszámitolás 800.000 korona.

A választmány a tegnapi ülésen az intézet forgalmának fokozatos fejlődéséről örömmel vett tudomást.

A nyereségről és az osztalékról a mostani csónka évben még nem tájékozódhatott a vezetőség.

tendeje. — majdnem mindennap járt ő erre-felé. Nem kellett akkor semmi kényszer, mert a szíve vitte. S jöhet be van köve a szeme, most is maga előtt látja a hosszú akác asort, annak végén az uri kastélyt, a virágokkal benőtt verandával, melynek árnyékában mindig várt reá egy mosolygó leányarc.

Hogy is történt aztán, hogy az a ragyogó szempár mégis olyan hidegen, tudott nézni, mikor őt meglátta? Egyszerű történet, nincs is benne semmi, de semmi különös. Valami bolondos asszonyi kalandba keveredett, amiben nem volt része a szívének, de a leánynak kifirázva, megtoldva mondták vissza és attól fogva Gönci Imre nem látta többé mosolyogni azt az arcot. Megértették vele, hogy oda ugyan hiába jár...

Gombház, ha leszakad lesz más! — vigasztalta magát, de nagyon sokáig sajgott a szakadás helye a szívében.

Eszrevette, hogy kavicsos utra tért a kocsi elállott a lélegzete.

— Még két perc és nála vagyok! — sóhajtott magában.

Egyet fordult a kocsi, aztán megrántották a gyeplőt és a lovak megállottak. Nevetést, elfojtott vihogást hallott Gönci, aztán egy szelíd, édesen csengő női hangot, mely azt kérdezte: — Nos, elhozták a szökevényt!

Tovább nem bírta Gönci. Lerántotta a selyemkendőt a szeméről és odanézett a hang irányában.

Igen, ő volt, akiről az egész uton idáig álmodott, de most sápadtan és reszkette nézi őt, mint aki nem tud hová lenni rettenetes csodálkozásában.

Egyszerre csak lángoló pirosság csapott ki az arcára. Odafutott a még mindig betyáruhában álló és kacagva reá néző fiatal leányhoz és rákiáltott:

— Az isten szerelmére, Klári, mit csináltál?

— Hát nem jól csináltam? — kacagott az, — Visszahoztam a kisasszonynak, aki után talán olyan szörnyen nagyon vágyott.

— Elhallgatsz te szerencsétlen! — kiáltott csaknem fuldokolva az. — Hisz ez nem Kálmán urfi! Ez nem az én öcsém!

Aztán Göncihez fordult s lihegve a nagy sietségtől és a fölündulás miatt, magyarázta neki:

— Ugy-e, nem hiszi rólam, hogy én... De hisz az egész csak tréfa akart lenni!... Kálmán, az a rossz fiú megszökött hazulról és beállott komédiásnak... bejárta a félországot és azt hallottam, hogy most Baján játszik a társulata... Olyan egyedül vagyok, mióta szegény apánk meghalt és sokat sírtam. Klárika és a többi cselédem megsajnált... Azt mondták, hogy haza hozzák Kálmánt, ha kell erőszakkal is... Cselt vetettek neki. Klárika levelet írt, hogy ő egy előkelő hölgy, ki látta Kálmánt a színpadon és halálosan beleszeretett. Jöjjön el

ma délben kocsin a Miklós-csárdában és majd megtudja a többit... Aztán majd lefűlelik és hazahozzák... Ki is gondolta volna, hogy a lurkó helyett valaki más kerül a csapdába?

Gönci szíve körül sajátos meleg támadt, mikor a leány mentegette magát.

— Mondja csak, Katalin, — szólt halkán, — hát olyan nagyon bántja magát, hogy Klárika tévedett?

— Bántani nem bánt, mert maga is jó ismerős...

— Csak ismerős? Semmi egyéb?

— Hát... jó barát is. — A fiatal leány másfelé nézett. — S mint olyan, ha már erőszakosan idehozták, megérdemel egy jó ebédet is... Klári, mond meg a szakácsnénak, hogy vendég lesz ebédre.

De hol volt már akkor Klári? Amint meghallotta, hogy idegen vadat fogott és az csipte meg a karját, úgy fölszaladt a szénáspadlásra, hogy mézes kenyérrel se lehetett onnan lecsalni.

Igy hát Katalin maga volt kénytelen vendégét betessékelni. A verandáig valahogy eljutottak szerencsésen, de ott Gönci Imrét annyira elfogta a visszaemlékezés, hogy megállott és nézte, egyre csak nézte azt a kedves helyet.

Ki tudja, meddig állottak volna ott, ha egyszerre csak a kastély előtt óriási lármát, nem támad: fegyveresörömpölés, puskadurrogatás, fenyegető ordítózás. Mintha a pokol

A román királyi udvarból.

(Bukaresti levél).

Minél előkelőbb helyet foglal el valaki a társadalomban, annál kíváncsiabbak az emberek a magánéletére. Minden nagyság illúziókkal jár és a nagy tömeg szeretne azon túl látni. Tudja, sejtli, hogy a mögött a szimpla ember él, a maga egyéni kedvességével vagy kiállhatatlanságával.

Mindenik európai fejedelmi család élete tele van szenzációkkal, romantikával, fájdalommal, titkokkal. A mi öreg dinasztiaink ebben vezérszeropet kapott. A középkori nyers erőszaktól a mesék finom arany-szála, legendás romantikájáig, minden végighuzódik a család életén.

Sorban jönnek a többiek. A kicsi Alfonso esküvői drámájával; a bájos hollandiai Vilma gyermekszereplő a névtelen kis amsterdami festőjével, az Obrenovicsek szenzáció, lázas szerelmei; a Karagyorgyevicsek ez-telen kirohanásai; az orosz hercegek harminc éves. posztikus szerelmei, a Lujzák exaltációi és ki tudna hamarosan felsorolni a többi nagyok köztudomású titkait.

Mint az alkonyati mesékre, mint a májusi fehér poezisre, úgy emlékszem vissza a romániai udvar régi regényére, melyet gyermekéveimből távoli homályból kihámoz az emlékezetem.

Azóta tisztán látom a kis regényt, de jól esik visszagondolnom a szerelmes királyfira, aki sokat szenvedett az ő Wacaresch Helenájáért. Az ezüst-haju asszony, Carmen Sylva akarta ezt a házasságot. Szerette volna, hogy az ő kis udvarhölgye boldog legyen. Azt mesélik a rossz nyelvek, hogy a szerelmes, nagyravágyó kis udvarhölgye okos volt, aki a szenzibilis lelkü. álmodó poétakirálynét spiritizista üzemével úgy befolyásolta, amint akarta.

Rég volt. Nézzünk csak körül: mennyi regényes hajlamu trónörökös ismerünk. Van ebben valami jóleső, emberien egészséges vonás.

A kis udvarhölgye emléket messze üzte a csodaszép Mária hercegnő, akiről az okos, a jó Carmen Sylva maga mondta: soha szebb nőt nem láttam, mint az én menyóm, Mária hercegnő.

A román trónörökösnek feltűnően magas, lilomoszerűen karcsú, fehér alak. Finom, halk, de igen élénk modora van, jóízűen kacag és fehér keztyűs kis kezével temperamentumosán magyaráz. Azonban a kis keztyű így is elárulja a sporthölgy ismos, edzett kézzonalait. Fehér ruhát visel és fehér selyem fátyolt, mely mint egy ködfelhő hullámkzik hajlékony alakja körül. Amikor jár-ke, olyan, mint egy mesékben élő fehér asszony. Magatartá-

sában van egy kis diszkrét tartózkodás. Én istenem, háthogyna volna! Ugyan melyikünknek lenne kellemes, hogy bárhol járunk, bármit teszünk, beszélünk, mozdulunk, ezer szem lesse azt?!

A gyermekei már sokkal szabadabban mozognak. Szabadon száll a poétalelkű Carmen Sylva is, ahol pedig ő él, akiket ő szeret, azokba nem enged belefojtani a lelket semmiféle udvari etikettel. Az a kis család egy demokrata társaság.

A trónörökös leánykaja, mint a lakáj nevezte: Elizabeth hercegnő, 15—16 éves lehet. Ha kevesebb, akkor hatalmasan fejlett gyerek. Kissé összehasznított ajka önállóságot, határozottságot fejez ki. Elizabeth hercegnő: már szóba vette a világ. Azt beszélnek, hogy valamelyik fiatal herceg „háztűznövény” volt, vagy oda készül. Talán éppen a Habsburgok közül. Egészséges, üde virágszál lenne az öreg családfán, az bizonyos.

Elnéztem a menyasszony jelölt Elizabeth hercegnőt. És meglátom benne az Erzsikét. Az Erzsikék korában, az Erzsikék temperamentumában. Csengő nagyokat kacag. Tetezik neki a közönség. Ugyan, hogy lásson és láthatóan tetezik, hogy látják.

Piros kalapja van és piros fatyola ide-oda lengedezve, elborítja kék köpenyét. Egr-egy pillanatra komolyan néz és a következőben fölcillan a szeme, az arca és gyerekes boldogsággal szorítja magához fekete kutyája okos, finom formájú fejét. Ennek az állatnak, azt hiszem, nincs kutyául dolga!

Az „Erzsike” örömeit is, a közönséget is egykedvűen, de nem komoran nézi a trónörökös fia, a jövő trónörökös, a valamikori román király. Barna cipőt és térdkamélit visel, barna kabáttal. Drappszinü bő nadrágot és sapkát. Automobil-dressz. A kocsipárnáján félig eldőlve, könyökére támaszkodik. Keskeny, finom vonalú fehér arca van, az ajka szembeötlően piros, a szeme kék, szelid néző. Aztán leszáll és sétál. Elvegyül, a közönség között és nem ismerik fel Románia leendő urát. Termete az anyjához hasonlít, karcsú, magas, ruganyos és a járása feltűnően csinos. Közéves, amint jegyzeteket róla és látja, amint egy magas-rangu katonatisztól kérdősködöm, aki csak az előbb beszélt velük. Egy futó mosoly tűnik fel keskeny ajkain, aztán tovább sétál Románia valamikor leendő királya, aki álmatag, szelid arccal, 18 éves lelkének minden erejével figyel magára körül az élet és ami jót, vagy rosszat fűszerez a lelke. azt milliók fogják megérezni, megérintni, vagy megáldani.

A. É.

UJESZTENDŐS KRÓNIKA.

— MI TÖRTÉNT EZ ÉVBEN? —

Kusza képben, rokkant rímbe
Arra vezet tisztes szándék,
Hogy lássák: idén mi minden
Volt Aradon az ajándék.

Mihez jutottunk kéretlen,
Mit nem kaptunk; bárha kértük —
Egy évi kincsét félben — szerben
Rímbe szedtük, persze mértük.

Mindjárt az év elejére
Csőstől szakadt ránk az áldás:
Több lett ismét Arad népe
Bizonyosság a népszámlálás.

Eddigi rangja fráter volt
A városok közt Aradnak,
Most egy fokkal feljebb rukkolt:
Káplár csillagot parathat.

Kézzel, vagy még föbbel
Többen vagyunk; nagy szó: nemde?
Méltó büszkeséggel fölt el
S egyre az jár az eszembe:

Ha folyton így nő a nép itt,
Vége az lesz, ez világos,
Várjunk még tízezer évig:
S Arad a legnagyobb város!

Amit tíz város remélt és
Követelt harcosan, kérve:
Az új egyetemi kérdés
Üggyel-bajjal eldölt végre.

Egyetem lesz Debrecenben,
A másik pedig Pozsonyban,
Szeged uszik ígérten,
A többinek állja koppan,

Szerencséje van Aradnak —
Bár öt város megelőzte —
Hogy vigasztal megmaradhat
A régen tervezett tőzsde.

Beszámolt gróf Tisza István
Fontos, súlyos esemény ez,
Am szociknál (látja tisztán)
Szava övrös posztót képez.

Míg a polgárság zömének
Ez a beszámoló ünnep,
Addig a övrös vezérek
Kimondták: „A nép ma tüntet!”

Nem volt sehál tüntető nép,
Rossz szó sem hangzott Tiszra; —
És szegény pártvezetőség:
Tüntetésbe tárt bicskája...

Járt Aradon számos vendég,
Méltóságos és kegyelmes;
Oly bőkezű egyetlen még,
Mint a püspök, nem volt, nem lesz.

Telt kézzel jött Gyula püspök,
Sok kéretlen ajándékkal:
Ad kongregációs füstöt,
Biztat apóca-hajlékkal...

Zsigmondházi rögs földet
Évön-évre ásnak-furnak;
Várják: tán az ász fölvet
Harmából a vértanúknak.

Mert már mégis furcsaság a —
Akárhogyan is tekintsem:
A vértanúk ödrösába
Vértanúknak hántha sincsen!

RÉNDRE.

hadai kiszabadultak volna, hogy fényes nappal látogatást tegyenek a kastélyban.

— Mi történt? — kérdezte csodálkozva Gönci.

Egy cselédleány rohant végig az udvaron és sipítózva kiáltott:

— Jaj nekünk, jaj! A Bogár Imre bandája! Halálra keresik azt, ki az ő dolgukba avatkozott! Pozdorjává törnek, fölégetnek mindent.

— Csak talán nem! — mondta Gönci és a zsebébe nyúlt. Kívette a pisztolyt és kifelé indult.

— Hová megy? — riadozott Katalin.

— Szemébe akarok nézni annak, ki a maga házatját veszélyezteti.

— Ne menjen, kérem ne menjen!

— S miért ne megnék?

— Csak!... Ugy félek... Ugy reszketek... Maga miatt!

Gönci megállott a lépcső legfelső fokán. Az arca kipirult, a szeme ragyogott.

— Igazán engem félt, Katalin? — kérdezte.

— Igazán...

— S megbocsátott?

— Meg...

— És szeret?

— Szeretem... Csak ki ne menjen... Hissz

oly nehezen vártam, hogy visszajöj: s nem akarom, hogy az életét kockára tegye.

Az egész lelkével hallgatta Gönci a reszkető galamb gügyögését; de a szeme azért kifelé nézett a kapu felé. S egyszerre csak el kezdett kacagni, mintha nem birna többé jókedvével.

— Nézzon csak oda, — kiáltott, — ez az igazi farsangi tréfa!

— De hisz az Kálmán! — kiáltott Katalin egészen elbámulva.

— Meg az ő színészakollégái... Igaz, most jut eszembe: hallottam az éjjel, hogy készülnek valami jókedvű kirándulásra... Sohasem hittem volna, hogy nekem is lesz részem benne.

Az egész bajai színészakollégát ott tolongott az udvaron. Parasztruhában voltak valamennyien, mindenféle régi rekvizitummal fölfegyverkezve, Kálmán, mint a vezér, rezdés fringijával hadonászott és mikor meglátta Gönci, katonásan szalutált előtte.

... Annak most csaknem negyven esztendője, de ha a Bácskában farsangi mulatságot emlegetnek, sohasem felejtik a sorból a mulatságot, mikor Gönci Imre megjegyezte Sárosi Katalint.

Egy aradi pénztár pöre a kincstár ellen.

— Hogy dolgoznak a kultuszminisztériumban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, december 30

Az Aradi Első Takarékpénztár ügyésze, Robitzek Ágoston dr. által bepereltette a válás és közoktatásügyi minisztériumot és 24.000 korona tőkét, annak kamatait, továbbá 3% stornó díjat követel az államkincstáron. Ennek a nem mindennapi pernek az előzményei Szabó György sikkasztó iskolaigazgató bűnével vannak kapcsolatban, mert ő hozta tulajdonképpen az államot abba a kellemetlen helyzetbe, hogy a bíróság elé kénytelen menni, mert fizetési kötelezettségének nem tett eleget. De tagadhatatlan az is, hogy rendkívül jellemző ez a per arra a nemtörődömségre, amellyel még a fontos ügyeket is intézik a válás és közoktatásügyi minisztériumban.

Az Aradi Első Takarékpénztár a mikelakai állami iskola építése céljaira 24.000 korona erejéig törlesztéses kölcsönt nyújtott az iskola gondnokságának. A kultuszminisztérium ugyanis, amelynek tárcájában az iskolaépítésre kellő fedezet van, mióta tömegesen építik az állami elemi iskolákat, azt a szokást léptette életbe, hogy nem maga a minisztérium fedezi az építési költségeket, hanem a helyi szervek által kölcsönöket vétet fel és a törlesztéses részletek fizetéséért kezességet vállal a hitelt nyújtó pénztárakkal szemben. Így történt ez az állami iskolák építésénél és így történik ez mindenütt, de különösen ott, ahol a felekezeti vagy községi iskolák államosításáról van szó. A mikelakai iskola gondnoksága szerződéses kötelezettségének az idők folyamán pontosan megfelelt és az iskolaépítés céljaira felvett 24.000 korona esedékes részletei a kellő időben mindig be is folytak a takarékpénztár pénztárába. Ennek a pénznek a kezelésével Szabó György volt iskolaigazgató, mint a gondnokság jegyzője volt megbízva. A válás és közoktatásügyi minisztérium az aradi királyi adóhivatal útján folyósította a megfelelő esedékes részletet a mikelakai állami elemi iskola gondnoksági pénztárnoka kezéhez, akitől Szabó György jegyző átvette és az aradi pénztárnak megküldötte.

Mint ismeretes Szabó a váltóhamisításon kívül még azt a bűnt is elkövette, hogy a kezeire bízott állami pénzeket elsikkasztotta. A takarékpénztár többször felszólítást intézett a gondnoksághoz és kérte az elmaradt ammortizációs részletek befizetését. A gondnokság, amikor Szabó sikkasztása kiderült, azonnal jelentést tett Aradvármegye királyi tanfelügyelőségének és felszólította, hogy járjon el a válás és közoktatásügyi minisztériumnál, hogy az elsikkasztott összegeket pótolják, mert a takarékpénztár sürgeti és többszörösen felszólította a fizetésére.

A tanfelügyelőség részéről első ízben már bő és kimerítő jelentés ment a minisztérium népoktatási ügyosztályához, azonban ott válasza sem méltatták, és minthogy a takarékpénztár kulantériája addig terjedt, hogy több esedékesség elmulasztása miatt sem tett törvényes lépéseket az ügy nem is vált égetővé. A minisztérium, amely tehát hivatalos uton szerzett tudomást a mikelakán történekről, ugylátszik szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy annak elintézésével várhat, azonban ez egyszer alaposan tévedett, mert a takarékpénztár ugylátszik nem volt hajlandó az ügyei elintézését évekig türelemmel váró nép-

tanítók szerepét játszani, hanem miután azt látta, hogy a tanfelügyelőségnek őt, vagy hat alkalommal a miniszterhez tett sürgető jelentésére és kérelmére még csak egy sor válasz sem érkezik, a mikelakai iskola építési kölcsönéért felelős államkincstárt az aradi királyi járásbírósnál a tőke és annak járulékaival, valamint a szerződésben kikötött többi díjak fizetéséért beperelte.

A királyi járásbírósnak a per folyamatba tételéről értesítette a jogügyek központi igazgatóságát, amely viszont az aradi jogügyi kirendeltséget bizta meg a kincstár perbeli képviselésével. A járásbírósnak január hónap folyamán tartja meg az első főtárgyalást ebben az államra nézve éppen nem dicső fényt vető perben és egész bizonyos, hogy a kultuszminisztérium nemtörődömsége néhány ezer korona kárral lesz csak kiegyenlíthető. Minthogy az aradi királyi tanfelügyelőség hivatalos aktákkal tudja azt bizonyítani, hogy a kellő időben tudomására hozta a minisztériumnak a történeteket, valószínű, hogy fenn fogják felelősségre vonni azt a közeget, akinek mulasztásából ez a per keletkezett. Az is valószínű, hogy az illető védekezésétől majd elfogadható argumentumokat fog sorakoztatni és így végeredményében csak az államnak kell fedeznie a származott károkat, mert megszokott dolog, hogy az ilyen mulasztásoknak rendszerint nem akad gazdája.

Boldog új év a kávéházban.

— Hol tölti az ember újév napját?

— Gratulálok élelméjűségéhez, Ön kitalálta. Hát persze hogy a kávéházban. Az ember általában az új évet, épügy mint a régit, a kávéházban tölti, miért tenne kivételt éppen ezzel az egy nappal?

Újév napja mindössze annyiban különbözik a többiétől, hogy ezen a szent napon az ember nem ad senkinek borraivalót. Jön a ... jön mindenki és boldog újévet kíván. Ez természetes. Még természetesebb, hogy borraivalóra vár. De én úgy gondolkodom, hogy az a számtalan ember, aki a hullarablást csak mint mellékfoglalkozást üzi, főkeresetük azonban boldog újévet kívánni, hogy ez a számtalan ember már annyi ember zsebéből kiboldogujévezett öt koronát, vagy még annál is kevesebbet, hogy reeson insanity volna neki még adni valamit. Így az ember öt korona helyett tanácsot ad a boldogujévezőnek, legrosszabb esetben azonban egy meleg kézzorítást. Eventuell kölcsönkér tőle két koronát. S ezzel az ügy a boldogujévkívánás árszabályai szerint befejezést nyert.

Karácsonykor egyik lap a következő körkérdéseket adta fel: (kérem megfogódnai a szék támlájában) „Babonás ön? Miért babonás? Mi a kabalája? Ha nem volna babonás, akkor mi lenne a kabalája? Miért nem babonás? Ha babonás lenne, miért lenne babonás?” — Erre a körkérdésre felelt Khuen-Héderváry Károly gróf, Hazay Samu, Király István Gyula, felelt az angol király és a Lysoform, semmi okom sincs rá, hogy én is ne feleljek. Az első főkérdésre az inkvizitornak hétnél több igennel felelek. Igenis, babonás vagyok. Babonám, hogy péntek, az szerencsétlen nap, nemkevésbé szerencsétlen azonban tudvalevőleg a csütörtök, a szombat, kedd, hétfő, szerda. A vasárnap is szerencsétlen. De a legszerencsétlenebb az a nap, amelyen Gallér ur megjelenik a kávéházban.

És Gallér ur újévkor is megjelenik a kávéházban. Egészen összehuztam magam, ugy néztem ki, mint egy kis méhecske. Gallér urnak azonban élesek a szemei, Gallér ur diadalkiáltással borult a nyakamba:

— Boldog új évet Poprafelkád ur!

Izgatottan guszaltam, hogy mit fog tenni. Leült. Mellém ült le. Ekkor azon gondolkoztam, hogy miért szólít ez engem Poprafelkád urnak? Miért? Miiééért? Elmondtam huszonhárom miatyánkot, visszagondoltam ifjuságomra, légvárakat építettem, elolvastam egy folytatásos regényt, direkt blitz alapon megettem hat kiflit, levágtam a körmeimet, elszivtam tizenyele cigarettát és három szivart, végrendeletet készítettem, ezeket a műveleteket gyors egymásutánban megismételttem. Végre felpillantottam. Mellettem még mindig Gallér ur ült. Félénken tapogatózni kezdtem:

— Nem akar billiárdozni?

Gallér ur blazirtan felelte:

— Csinálhatunk egy pártit!

— De én nem tudok billiárdozni — ordítottam. — Mással já'zom, érte, mááássaal! Próbálja meg, csak a kezdet nehéz. Talán hozzá tud szokni máshoz is. Vagy nem akar felmenni a kártyaszobába? Lift visz fel! Olyan kellemes azon utazni. Mondhatom, hogy sokkal kellemesebb, mint maga mellett ülni. Tudja, maga nekem barátom, hát megmondhatom. Maga egy augusztíó ember olyan, mint egy kávé pohárban, amelyiken kívülről zsir tapad. És maga mindig pont az én asztalomhoz tapad. Mondja, tulajdonképpen mért nem próbál maga egyszer menet közben az ablakon kihajolni?

Gallér ur megtartotta fagyos nyugalmát:

— Vicces ember Poprafelkád ur! De el is felejtettem boldog új évet kívánni!

Elvesztettem a hidegvéremet s még azóta sem találtam meg. Örjögve kiáltottam fel:

— Sie Schuft! Hogy meri maga azt mondani, hogy én vicces vagyok. Én egy halálosan komoly ember vagyok! Többet mondok, maga olyan utálatos, mint humoros karcolatot írni! És maga mer nekem újévet kívánni! Maga szerencsétlen! Hisz maga volt az, aki tavaly is boldog újévet kívánt nekem! És tudja mi volt az a boldog év? Hohó, most már nem megy el! Most már itt marad és végig hallgatja! Hát lássa maga tavaly nekem boldog újévet kívánt. És én a múlt évben leestem a második emeletről és kitörtöm a kezemet, én háromszor voltam a múlt évben „Felmentett hírlapíró” ellenben ötször „Elitált rágalmazó”, olyan beteg voltam, hogy a nekrologomat már kiszedték. Olyan niemand, tehetségtelennek tartanak, hogy ezt a szedést, dacára annak, hogy csak 10 sor, állni hagyták jobb időkig. Tudja maga hogy ez mit jelent? Ez minden álmokönyv szerint is annyit jelent, hogy nem leszek soha olyan nagy ember, hogy a halálomról egy hasábot irjanak. Tudja, én voltam abban az évben, amelyhez maga boldogságot kívánt, az az ember, akit alaptalanul gyanúsítottak meg a postarablással. Engem a múlt évben hihetetlenül rövi idő alatt háromszor néztek bauerbajorlajosnak. Engem a születendő gyermekeim tartottak el egy ideig, amig abból a hivatalból is kiintrikáltak. Én egy szemérmes koldus voltam. A szegény kis pupos hét árvájának javára gyűjtöttem.

Egy husz koronás váltómat még a „Silingyia És Környékének Vidéke Kisgazdáinak Véres Verejtékkel Összekuporgatott Fülléreiből Csakis Hazafias Célokat Támogató Takarékpénztára Emesz” sem számította le.

Mit mondjak még? Pontos adataim szerint magával 349 ízben ültem egy asztalnál! Nekem a kereskedők már készpénzért sem akarnak semmit sem adni! Októberben besoroztak, de a tiszték pénzt gyűjtöttek számomra, hogy csak szökjem meg... Lássá, ez volt az én elmúlt boldog új esztendőm! És most maga jön újra boldogságot kívánni! Hát nem fél az istentől? Hát annyira gyűlöl maga engem? Hát azt akarja, hogy a jövő évben még rosszabbul menjen nekem? Vonja vissza, mert különben provokálni fogom! Vonja vissza, v-o-n-j-a v-i-s-s-z-a, ha van még magába egy esőpp tisztesség! Ugy, hát nem vonja vissza? Akkor kijelentem, hogy a boldog

ujjvet kívánok nem is gillt. En nem vagyok romai katolikus, én orthodox vagyok! Nekem csak 13 nap mulva lesz ujjvem, akkorig a maga kívánása elévül.

D' or.

A kilencszeres fojtogató rablógyilkos.

— Miért menekülhetett meg Gecsei Sándor? —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Négy halálra ítélt rablógyilkos várja a királyi kegyelmet. A hóhérnak Magyarországon évtizedek óta nem volt oly „tömeg munkája” mint az utóbbi időben. És mégis azt mondjuk, hogy ez a négy akasztófavirág nem okozott akkora rémületet, annyi izgalmat az ország népének, mint az az örült, aki az 1908. esztendő november és december hónapjaiban Vingán, Battonyán és Kísszentmiklóson kilenc embert fojtott meg, egymaga, a bűnügyi muzeumokban unikum gyanánt mutogatott, pokoli számszámmal: lópatkókból készített harapófogóval.

Gecsei Sándor rémtettei, amelyeket a filéres, repülő irodalom is megörökített a bűnkrónikán kívül, büntetlenül, megtorlatlanul maradtak. A gyilkosság, emberpusztítás eme mániákusa önmagát is megette: mielőtt még Deszpót István, mezőkovácsházai csendőrmester élve kézre kerítette volna Gecseit, az egy istállógerendájára felakasztotta magát azzal a zsinnyel, mellyel áldozatai kezeit is összekötözte. Csak halála után bizonyult be, hogy az őrmester a jó úton járt amikor azt az aradi munkakerülő kőművesegyet gyanúsította meg a kilencszeres gyilkossággal. A fojtogató aradi hírhírén, az *Illés-utca* 82. számú házban az 1908. december 7 ikén tartott házkutatás alkalmával, megtalálták az országos izgalmakat keltett rablógyilkosságból származó, kísértékű lopott holmit, a pokolian kezelt bűn végrehajtásánál használt csendőr egyenruhát, fegyvereket és a harapófogót. Ezek beszédes bizonyítékok voltak Gecsei ellen, akik, mint ez utólag kiderült, el-foghattak és ártalmatlanná tehettek volna első rablógyilkossága, a vingai családirtás után. Lehetetlenekké tehették volna ezáltal a battonyai és kísszentmiklósi fojtogatásokat, mert bizonyos, hogy Gecsei egyedül követte el az évszázadok folyamán is példa nélkül álló mindhárom gonosztettet. Ha a vingai családirtás után a nyomozók közt csak egy *Scherlock-Holmes* van, Gecsei Sándor a hatóság kezére kerül és nem áll módjában még hét ember elpusztítása. Ezeket a letagadhatatlan és megcáfolatlan tényeket nem azért mondjuk el, mintha rekvinálni akarnánk, vagy bűnbakot óhajtánánk keresni a jelenkor egyik legnagyobb gonosztevőjének kinyomozása körül elkövetett hibákért. Csak ismételtén azt akarjuk bebizonyítani, hogy a bűnügyi nyomozásban mekkora szerepe van a — *kicsiségeknek*; mennyi igazság van abban, hogy a cigaretta csutkát annyira becsüli *Scherlock Holmes* mint a szemtanuk állításait. Vagy még többre.

A kilencszeres gyilkosság borzalmas sora Vingán indult meg, 1908. november 10 én. Ekkor fojtották meg *Freikoff Pál* vingai gazdát, a feleségét és 16 esztendősi fiát. A gyilkosságot 12-én fedezte csak fel a megölt egyik rokona, *Roskin Antal*, aki tőzsomszédságban lakott és akinek feltűnt, hogy *Freikoffékat* két nap óta nem látta. A nyomozás annyit állapított meg, hogy a tettes vagy tettesek az istállóból elkötötték két lovat, azt a nyitott szinben talált kocsi elé

fogták és elhajtották. A ruhásládában levő négyezer koronához nem nyultak. A lovakat és kocsit megtalálták harmadnap Ujaradon.

A gyanu eleinte szécsányi románokra irányult, de ez hamis nyomnak bizonyult, mert azok alibit mutattak ki. Innen Ujaradra terelődött a gyilkos üldözése, mert ott kellett keresni azokat, akik esetleg láthatták a *Freikoff* kocsijának a községbe érkezését, láthatták, ki hajtotta a lovakat. Ez sem járt eredménnyel. Meggyanusítottak kőborcigányokat, majd pedig mindenkit, aki élt. Két vármegye csendőrsége és rendőrsége hiábavaló munkát végzett.

Egy héttel később Battonyán megfojtva találták *Petrovics Dusan* jómódu gazdát és *Szelezsán* nevű szolgáját. A módszer ugyanaz. Itt már akadt tanu, aki látta az áldozat háza körül a csendőrruhás embert. Innen is elhajtották a lovakat és kocsit. Ezeket Gijban találták meg. A nyomozás eredménytelen, noha most már három vármegye van mozgósítva.

November 25-én fejeződik be ennek a páratlan örületnek a megnyilatkozása. Kísszentmiklóson, fojtogatással kipusztul a *Jovin* család. A nyomozás ismét *Temesmegyébe* terelődik át. Ujaradon és Kísszentmiklóson számtalan csendőrt központosítanak és a temesvári ügyészség intézkedik, utasít. Ekkor kerül először szóba a *Gecsei* neve.

Az aradi rendőrség bűnügyi nyilvántartásában levő fényképek közül a lótolvajokat is átviszik Kísszentmiklósról és Ujaradra, hátha felismerik köztük a tettest azok, akik a battonyai rablógyilkosságból származó kukoricát, gabonát megvették. A lótolvajok fényképei közé keveredett valahogyan a majorság-tolvaj *Gecsei Sándor* arcképe is.

Az összes fényképeket megnézték az aradi és kísszentmiklósi önként jelentkezett tanuk, akik *Gecsei* fotografiája fölött nem siklottak el megjegyzés nélkül. Többen, — így *Weisz Adolf* gabonakereskedő alkalmazottai — azt mondták, hogy igen sok hasonlóság van az arcképet ábrázoló és ama férfi között, akitől ők a kukoricát vásárolták. Ezen a fölismerésen indult el *Deszpót* őrmester, mikor gyanusnak találta a kísszentmiklósi fojtogatás után a *Mezőkovácsházán* csavargó *Gecseit*, akit azonban már élve nem tudott kézre keríteni.

Pedig egész pozitív nyomot találhattak volna már a *vingai fojtogatás* után azonnal, de még a kísszentmiklósi gyilkosság után sem lett volna késő, ha a nyomozás során nem ütközik ki az a régi feltékenykedés, amely már oly sokszor hiúsított meg kicsinyes szempontokból nagy célratöréseket. Temesmegyében az aradi rendőrség nem nyomozhat. Respektálnia kell a helyi hatóság kompetenciáját. Egyik területről a másikra direkt felszólítás nélkül nyomozó közeg át nem lép. Ezért az aradi detektívek nem is jártak Vingán a *Freikoff* család kiirtása után. Mikor *Gecsei* öngyilkossága után, ennek a haramiának büntársait keresték, elmentek Vingára és ott megdöbbenve állapították meg, hogy milyen végzetes szerencsétlenség keletkezett abból, hogy a vingai nyomozásban detektívek nem vettek részt.

Vingán, a *Freikoff*-ház nyitott kocsiszinjének egy szelemenfáján még hetek mulva is olvasható volt egy fehér krétával felírt név:

Gecsei Sándor

Ezt a nevet maga a *kilencszeres rablógyilkos* írta oda sajátkezüleg. Az írás minden vonása egyezett a haramia kezeirásával.

Hogy a név miként került oda, az sem rejtély ma már. Megindult ez irányban is a

nyomozás és megállapították, hogy 1908. év szeptember havában *Gecsei* mint tartalékos honvéd a fegyvergyakorlat alkalmával a *Freikoff* házában volt elszállásolva. Kikutatták azt az egyént, aki vele ott a kocsi szinben töltötte az éjszakát. Ez határozottan emlékezett arra, hogy *Gecsei* írta fel a szelemen fára a nevét otlétekor. Feltehető, hogy ekkor már foglalkozott a bomlott agyu ember borzalmas büntetének tervével és a fegyvergyakorlat alkalmával alaposan tájékozódhatott a helyi és egyéb viszonyok felől.

Ha *Freikoffék* megfojtása után *Sherlock Holmes* éles szeme észre vette volna azt az elátkozott nevet ott a szelemenfán...

Hogy várják

az aradi kávéházak Szilveszter-éjszakáját.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

A szilveszteri forgalomra vonatkozólag kérdést intézünk több aradi kávéházhoz és vendéglőshöz s az egybehangzó vélemény az, hogy Szilveszterkor a forgalom nagyságban és minőségben rendkívül különbözik a rendes forgalomtól, s hogy december 31-e határozottan az év legjobb napja.

— Természetes, hogy jó előre készülünk erre az erős napra — mondotta egyik kávéz — A pezsgő- és borkészletet már hetekkel előre kiegészítjük, mert ezen az egy napon annyit konzumál a közönség, mint máskor két-három nap alatt.

A legnagyobb előkészületeket a *Fehér Kereszt* teszi, ahol rendkívül növeli a forgalmat az is, hogy két táncmulatság is lesz a helyiségben.

A pezsgőkészletet — mondotta a kávéz — nem kellett kiegészítenem, mert állandóan 2500—3000 üveg van raktáron s a szilveszteri forgalom rendesen csak 250—300 palack. Annál erősebb előkészületeket tettünk az étterem számára. A rendes napi kvantum tizszeresét szereztük be, vagy 30—40 kiló különböző halat, 160 kiló göblyhúst, 35 darab szárnyast. Ez a mennyiség feltétlenül el is fog. A kávéházban a legtöbb asztal már le is van foglalva. Természetes, hogy a Szilveszter a kávézok, vendéglősök szempontjából a legjobb nap, az idén azonban a szokásos forgalomnál nagyobbra számítottunk, mert a véletlen folytán Szilveszter épen vasárnapra esik.

A Városi kávéház főleg az éjfél utáni forgalomra számít, mert a kávéházaknak azon különös alfajába tartozik, ahol nagyobbra nem kezdik, hanem csak folytatják a lumpolást. A készlet az új kávéházban oly nagy, hogy kiegészítésre nem szorul. A többi kávéházban és vendéglőkben is nagy az előkészület.

— *Harmincöt malacot szereztünk be* — mondotta a Központi szálloda üzletvezetője — s ennyi feltétlenül el is fog. Megjegyzem, hogy az enyhe időjárás miatt több, mint kétszeresére szűkött fel a malac ára. Különbözik az időjárás más tekintetben is befolyással van. Régi tapasztalat, hogy a havas, hideg Szilveszter éjt sokkal többet töltik a kávéházban, mint a mostanihoz hasonló enyhe időt. De ezt az idén kiegyenlíti az, hogy Szilveszter vasárnapra esik.

A legtöbb aradi ember különö. Irtózik mindentől, ami rendes és normális, amiben többnyire a pestieket követi. A pesti tobzódik az extravaganciában s minden szegénysége dacára duplán fizeti meg hóbortját. És a jó vidéken követik a pesti szokást. Amiként a pesti ember életfentartásában, napi dolgaiban, étkezésében és mindenben a talzás és főként mások tulzásának majmolása domborodik ki, ugy a mulatásban, szórakozásban és ünneplésben is hü marad önmagához. És a pesti

virtus tért hódít magának a vidéken is. Aradon például meg lehet találni ugyanazokat a jelenségeket, amelyek a pestit jellemzik.

Egyszer valami lumpnak eszébe jutott, hogy ismerőseit családostól együtt Szilveszter estéjén kávéházba csalja és ott várják meg az ünnepséget. A lump természetesen sikerrel csábított, olyan nagy sikerrel, hogy most már mindenki a kávéházban ül Szilveszter estéjén. Ott ülnek és többet költenek, mint, hogyha otthon családi és baráti körben várnák meg az éjfélt.

Több oldalról is elhangzott már az a magyarázat, hogy ennek a kávéházi virrasztásnak tulajdonképpen a szegénység és drágaság az oka. A pesti ember kávéházban költ, mert ott csak azt kell megfizetnie, amit maga fogyaszt; a társaság nem kerül pénzbe; azt ingyen adják. Otthon, — mondja a pesti ember, — én etethetem a vendégeket. A pesti okoskodás azután áttragadt a vidékre. Ebben az okoskodásban van valami ratió. de végeredményében a szilveszteri lump nem számol és csak a látszat után indul. A perszög, a kávé, a „knikebejn“, a cognac-ok, a lefoglalt asztal és székek ára összeadva olyan szép summa, amelyből vígan elmulathatnának otthon a család barátai is.

As ember azonban mégis a kávéházba megy, ahol így Szilveszter estéjén vagyunk fordulnak meg.

EGYESÜLETI ÉLET.

Műkedvelő előadás a Katolikus Körben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —
Arad, december 30.

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg az Autonóm Katolikus Kör ma délután 5 órakor a liceum nagytermében idej előadó estéinek befejezőjét, amelynek gazdag műsorát karácsonyi alkalmi színjátékokból állították össze. Sikere volt mindjárt a bevezető melodramának, amelynek szövegét Szepessy László, egyházi motívumokban gazdag zenéjét Dezmény Dezső írta. Az árva karácsonyának bus történelméről Róth Mariska mondta el, az előforduló magánélményeket Antalffy Gizi és Marády Irén. A karékekben pedig Benda Jolán, Benda Seilárdka, Dangel Vilma, Gerich Irén, Horváth Ilonka, Kabát Margit Komlóssy Boriska, Komlóssy Lenke, Kohányi Zsuzsa, Liezman Mariska, Oggolder Pálma, Schweffer Ilona Tóth Irénke és Verzár Hermin vettek részt. Műtér-müller József, Karhanek Ferenc, Keil Dezső és Eekhardt István a zenekíséretet látták el gondosan. Ugyanők interpretálták szabatosan Beethoven és Grieg egy-egy vonósanégyesét. Najmányi Margit Borán Aladár Jézus című költeményét szavalta mélyszéges átérzéssel. Az est szenzációja volt a Karácsonyi béke című költői hangulatu színjáték, melynek kedves és szívhez szóló szerepeit, Láng Jánosné, Tóth Irénke és Benda Jolán tetszőtösen és eszinosan játszották. Az előadás sikeréhez kisebb szerepekben Urbányi Ilonka, Vasóczy Ilonka, Oggolder Pálma, Kabát Margit és Prolich Gizi járultak hozzá. Az estét élőkép fejezte be, amelynek kitűnően rendezett csoportjában Horváth Ilus, Steiner Mariska, Steiner Lóri, Szabóczy Magda, Péchy Ilonka, Péchy Gézi, Lesskó Magda és Boros Duci szerepeltek.

(*) A Kossuth asztaltársaság tagjait értesítik az egybehívók, hogy újév napján délelőtt tíz órakor gyűlekeznek a Láng-kávéházban, onnan indulnak elnökkük Nagy Kálmán, Vargassy Lajos polgármester és Lőcs Rezső gazdasági tanácsnokhoz, hogy az ünnep alkalmából üdvözöljék.

(*) Meghívó. Az aradi II. kerületi jótékonvélú fillér asztaltársaság folyó év december hó 31. délután 6 órakor tartja Donnavel Fülöp Fácán-utca 7. számú vendég-üjében rendes havi választmány ülését, mikorra úgy a választmány, valamint a rendes tagokat, tisztelettel meghívom, Hanbenreich Mihály elnök.

A sportolástól eltiltott aradi diákok.

— A szigorú miniszteri leirat. —
— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Az Aradi Közlöny karácsonyi számában megírta azt, hogy némely aradi középiskola igazgatója eltiltotta a növendékeket a nyilvános sport egyesületekben való szerepléstől. Akkor azt hittük, hogy a gimnázium igazgatójának, Burián Jánosnak ama rendelete, amely szerint sport egyesületekben a gimnázium növendékei nem szerepelhetnek, a felső kereskedelmi iskolában történt botrányos esettel függ össze. Ma ennek a rendelkezésnek érdekes indokolásáról értesülünk. E szerint Burián igazgatót nem az indította a tilalom kiadására, hogy a kereskedelmi iskolában egyik diák nagyobb összeget költött sportcélra, hanem más, sokkal érdekesebb körülmény képzte erre.

Emlékeztet, hogy az Aradi Athletikai Klub a várostól 1000 korona évi támogatást kért. Ugyanakkor a klub a kultuskormányhoz is fordult 1000 korona évi szubvencióért és ebben a kérvényben is, mint a városhoz intézett beadványában, azzal okolja meg a segélykérését, hogy az Athletikai Klub tagjai közt rendkívül sok középiskolai, főként gimnáziumi tanuló foglal helyet és így ők az ifjúság testi fejlesztésével sokat foglalkoznak. Amint a kultuszminister ezt kézhez kapta, csodálkozásával fejezte ki Burián János gimnáziumi igazgatóhoz intézett leiratában a felett, miként lehetséges az, hogy a gimnázium növendékei nyilvános sport egyesületben szerepeljenek. Egyben felhívta az igazgató figyelmét erre a körülményre és arra kérte, hogy az ifjúságot tiltsa el az ilyen nyilvános sport-szerepléstől. Az igazgató sietett eleget tenni a miniszter kívánságának és ennek tulajdonítható az a szigorú körözés, amelyet az intézet növendékei körében körülhordoztatott és amelyben szigorú büntetés terhe mellett utasítja a diákokat, hogy a sportegyesületekből lépjenek ki.

Ez ügyvel kapcsolatban egyébként a következő figyelemre méltó sorokat kaptuk:

Egy botrányos esetről kifolyólag az Aradi Közlöny híradása nyomán majdnem az összes fővárosi lapokat bejárta az a hír, hogy az aradi középiskolák közül a felsőkereskedelmi iskola és a gimnázium igazgatói az ifjúságot eltiltották a sportegyesületekben való sportolástól, mert ott alkalmuk nyílik a nagyokkal együtt való dorbézolásra, költekzésre, szóval erkölcsi romlásukra.

A hír ebben a formában súlyosan kompromittáló lévén az aradi sportegyesületekre — bár a kérdéssel való foglalkozást annak elmérgesítését elkerülendő nem látjuk jónak — tíz évi becsületes munkával felépített erkölcsi reputáció megvédése érdekében — anélkül, hogy ezzel más egyesületet bántani akarnánk — szükségesnek látjuk kijelenteni, hogy a botrányos eset hősei nem az Aradi Athletikai Klub növendékei voltak. Bátran állhatjuk, hogy az ilyesmi, tulszigoru intézkedéseink következtében nálunk, a mi egyesületünk keretében elő sem fordulhatott volna.

Amint azt már e lap hasábjain múltkori megkérdeztetésemre adott válaszában kifejtettem, klubunk egyik legfontosabb feladatát a középiskolai testnevelés kiegészítése képezi. E célunknak tíz éven át a legszebb sikerekkel feleltünk meg. Nagy áldozatok árán nyitottuk meg telepünket az ifjúság előtt, mert láttuk azt, hogy azzal kulturális kötelességet teljesi-

tünk. De ugyanakkor, amikor ezt tettük, egyben a legmesszebbmenőleg gondoskodtunk arról, hogy az ifjúság kellő felügyelet és tagoktól elválasztva üzze gyakorlatait. E törekvésünkben nagy értékkel támogattak benünket a tagjaink sorában lévő középiskolai tanárok, úgy, hogy lehet mondani minden intézet tanári kara képviselve volt munkáinkban s a telep látogatásával a növendékek között való megjelenésükkel szinte folytatták az intézeti ellenőrzést, a felügyeletet. A növendékek részére külön öltöző helyiséget tartunk fenn, a tagok részére fentartott társalgó és játszóhelyeken tartózkodniok a legszigorúban tiltva van, a teleplátogatásához előzetes szülői engedélyt kívánunk és csak orvosi vizsgálat után adjuk meg a telep látogatására, szereink használatára az engedélyt. A növendék a taggal csak a sportgyakorlatokban van együtt s ha utra mennek idegen városba. Az első esetben is kizárt dolog az, hogy a tagoktól, akiket — hisz ép ezt írják fel az AAK. bűnéül — szeretünk nagyon is megválogatni, rosszat tanuljon a gyerek. Utóbbi esetben mindég vezetőik és felügyelet mellett mentek utra, amely csak ismeretük tágitására, idegen városok megismeréséhez, nem pedig romlásukhoz vezetett volna, — a csapatok mindenkor a klub pénzen utaztak és láttattak el s soha sem volt mód arra, hogy egy-egy gyerek a klubért pénzáldozatot hozzon, hogy azt a klub igénybe vegye. — Egy-egy szegedi, szabadkai, újvidéki, nagyikindai ut klubunknak közet 200—200 koronájába került, mert 14—15 ember ellátásáról kellett gondoskodnia. A torna teremben a csapat élén ott áll a gimnáziumi tanár s mellette a növendékei. Bár együtt dolgoznak, romlásuk ki van várva.

Amikor tehát a legmesszebbmenőleg gondoskodunk a telepünket látogató ifjúság helyes sportolásáról és erkölcsi nevelésének védelméről, méltánytalan megtámadatásnak tartjuk egy esetből kifolyólag általánosítani és az aradi sportegyesületekről beszélni, mint olyan helyekről, ahol az ifjúság rosszat tanul. Az Aradi Athletikai Klub elnöksége keresni fogja az alkalmat arra, hogy az intézetek igazgatóit az általánosítás igazságtalanságáról meggyőzze s rábírja az intézetek vezetőit arra, hogy egy a felsorolt és érvényben álló érvénytelenségeire való figyelemmel, azokban kellő biztosítékot látva ifjúságát ne elzárja — ez könnyen veszélyessé válhat — de egyenesen utasítsa, hogy az Aradi Athletikai Klub sporttelepét keresse fel s ott a szabályok betartása mellett végezze gyakorlatait. — Nem zárjuk el attól a gondolatotól, hogy az intézetek igazgatói egy-egy tanárt delegáljanak a klub növendék bizottságába s e delegátusok felügyelete mellett látogassák a telepet az egyes intézetek ifjai.

Olvastam, hogy a növendék rendszer elmérgesését az egészségtelen verseny konkurencia szülte. Az vessen magára e bajért aki ezt mondta és tette, mert amikor az AAK. egyik fiatal tagját és növendékét fegyelmetlenül kizártuk, akkor ép az az egyesület, ahol a mostani eset történt, tárt karokkal fogadta őket. Ez megisméltődött a mult napokban is. Egyik kiváló játékosunk iskolai mulasztását a klub orvosával akarta igazoltatni s mert erre nem voltunk hajlandóak a növendék elbizakodva oly viselkedést tanúsított amiért ki kellett őt zárni a telepről. A fegyelem gyakorlását várva várta egy másik egyesület s ölelte keblére a „fenomén“ játékosát.

Ha a megkövetelt fegyelmet és rendet megvédendő büntetőleg járunk el a renitenskedő növendékekkel szemben, akkor azok sietve szabadnak át az őket tárt karokkal váró másik egyesületekhez, mert ott szemet hunyva hibáiknak, örvendenek a jó sport-erő hozzájuk téréseinek.

Igy aztán nem csoda, ha egy szép napon a fegyelem és ellenőrzést nem érző helyen, a rossz kicsep a gyerek természetéből s bűnre hajlik, vele viszi a körülötte levőket s egyesületét a legkellemetlenebb helyzeteknek teszi ki.

Nem haza beszélésből, de egyenesen az ifjúság érdekében kérem az intézet igazgatóját, hogy a sportolást az ifjúságnak csakis oly egyesületek helyein engedjék meg, ahol a fent ismertetett rendszabályok fennállnak s azok betartására oly gond fordítatik, mint az Aradi Athletikai Klubban, Ifj. Vas Gusztáv, az AAK. alelnöke.

Milyen az élet az aradi telefon központban.

— A rejtelmes hivatal. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Aki a telefonálást csak üzleti irodákból, kávéházi telefonfülkékből, vagy ha épen úgy tetszik, szerkesztőségekből ismeri, annak a telefonközpontról olyan rámes, lidérenyomásos fogalma lehet, aminőt lázálomban lát az ember. Mert ha a kávéház kipárnázott fülkéjében kőd kűrt bangon harsog egy ur a jámbor mikrofonba, ha az irodai telefonbeszélgető végédkig megsziti hangszálait a boszorkányos telefonkagyló előtt, akkor, ugyebár, a központban, ahol egész sereg telefonos hölgy harsoghat, kiáltozhat vissza, rettenetes zürzavar lehet.

Pedig a telefonközpontnál nyugalmasabb, csendesebb, szelidebb helyet nem is lehet képzelni. Ez a sok zaklatásnak és panaszoknak kiszolgáltatott hivatal annak az átkát érzi meg, hogy mi már benne élünk a modern technikai eszközök világában, de még nem születünk bele, nem találjuk készen és épen ezért átlagosan, tulnyomó többségben nem tudunk élni ezekkel a bonyolult, finom és érzékeny eszközökkel. A telefon hibáiban is nagyon nagy a része annak, hogy a telefont használó közönség többségének fogalma sincs arról: mit szabad, mit lehet, mit kell csinálni a telefont? Mindazokat, akik majd lépnek a telefonosengő forgató karját, rángatják, döngetik és harsány hangokkal töltik meg a telefonkészülékeket, szemléltető sétára kellene vinni néhányszor a telefonközpontban, ahol csend, de nem a béke, pihenés, hanem az idegölő munka csendje uralkodik.

Az aradi telefonközpont a Weitzer János utcai postahivatal első emeletén van. Rozzant, agyonzsufolt, közönségtől és postahivatalnokoktól ezerszer megátkozott ház az aradi posta ócska otthona és talán nem is kell mondani, hogy a telefon központnak sem jutott nagyobb kényelem, mint a többi hivatalnak. Egy kis előszoba a nyilvános állomás egyetlen fülkéjével, egy szűk helyiség, amelybe a kábelek torkolnak és a kapcsolóterem, amelynek öt ablakos, talán nyolc méter hosszú és négy méter széles alacsony helyiségében tizenhárom ember bonyolítja le a beszélgetéseket. Egyenesen az emberi egészség elleni merénylet, a kapcsoló szekrényekkel és fogásokkal még jobban megszükkített szobában munkát, még pedig pontos, megbízható és idegpusztító munkát kívánni a telefonos hölgyektől, akik csöndesen, higgadt nyugalommal végzik szolgálatukat.

A terem hoszában vonul végig a helyi beszélgetések kapcsolószekrénye, amelyen negyvenes csoportokba osztva a helybeli előfizetők közel kilencszáz száma talál elhelyezést. Az egyes 40—40 hívó számmal rendelkező szekrények berendezése a régi rendszerű. A hívószámokat mozgatható számocskákat jelzik, a kapcsolható számokat pedig apró, érokarikás nyílások. A kapcsolásnak elektrotechnikailag felette bonyolult folyamatát a telefonkezelők egyszerű, szigetelt fogantyúval ellátott érodugaszpárral végzik el. A kapcsolószekrény előtt szabályozhatóan felfüggesztett mikroton van, a fejre erősíthető rugós hallgatókagyló pedig a szekrény mellő lapjához csatolódik vezetékekkel. A helybeli kapcsolószekrényekhez, derékszögben csatlakozik a törvényhatósági és az interurbán kapcsoló, teljesen azonos berendezéssel. A kettő között van a bejelentő kis állomása, ahová a helybeli kapcsolótól jelzik, hogy melyik számcsoportha tartozó előfizető akar vidékkel beszélni.

Egyéni az, amit a laikus szemé a berendezésből meglát. A szűkös, nehéz levegőjű teremben, ahol szellőztető, levegőfrissítő készülék nin-

csen, valószínűleg sokba kerül, s ilyen ócska épületben nem érdemes, sokan vannak. Hét telefonos hölgy ül a helyi kapcsolószekrények előtt, három foglalatok az interurbán váltóknál, külön egy a bejelentőnél és egy a pénztárnál, ahol a nyilvános állomás használati díjait fizetik le. A felügyeletet, a panaszokat, szolgálati beosztást kezelő és ellenőrző telefonrendező végzi, a műszaki hibákat és zavarokat pedig az állandóan otttartózkodó műszerész intézi el. Összesen 24 telefonkezelő van, akiknek állandóan a fele áll szolgálatban. A rendes szolgálati beosztás szerint egyhuzamban nyolc órát töltenek a kapcsolószekrénynél a hölgyek az egyik napon déli 1 órától este 9-ig, másnap reggel 7 órától déli 1-ig. Déli egy órakor újabb rend szerint öt perces szellőztető szünet van. Vannak azonban ugynevezett korlátolt szolgálatra beosztott telefonkezelők is, akik délelőtt 8—12, délután 2—6 óráig ülnek a váltóknál. Déliben, amikor amogy is gyengül a forgalom, a korlátolt szolgálatra beosztottak távoznak és ilyenkor 5—6 kezelő bonyolítja le a kapcsolásokat. Éjszakára — este 8-tól reggel 7-ig — még kevesebb erőre van szükség és mindössze két hölgy inspekciónak, egyik a helybeli kapcsolásoknál, másik az interurbánál. Bozsodi János és Lippert Béla távbeszélő rendezők, akik egymást váltva teljesítik a szolgálatot, állandóan a hivatalban tartózkodnak.

Újév előtti idő van és szombat és hónap vége, háromszoros ok tehát arra, hogy a forgalom bonyolult, megszorodott legyen. A pénztárak, bankok, nagykereskedők az utolsó esedékségeket bonyolítják le, a magánfelek a kettős ünnep szórakozásairól gondoskodik, sürgős megrendeléseket tesznek és mindez el sem képzelhető telefon nélkül. A helyi váltóknál ülő hét kezelő hölgy alig győzi a munkát. Munkabeosztásuk olyan, hogy mindegyiküknek legalább három 40—40 számmal beosztott szekrény jutott, tehát százhoz előfizetőt kapcsolnak. Az olyan számcsoporthoz, amelyben gyengébb forgalmu előfizetők vannak, 150—160 szám is jut egy kezelő hölgynek.

Abból, hogy most valamelyik telefon előfizető hatalmas és menydörgő hallózást folytat, csönget a központban mindössze annyi észlelhető, hogy a megfelelő szám érotábláskája kinyílik. Halkan, alig hallhatóan, suttogja a kezelő a mikrofonba: — Központ!

A következő pillanatban, már föl is veszi az érodugaszpárt, amely után szines selyemfonatu huzal csuszik ki és a kívánt előfizető össze van kötve. Mindez olyan nesztelenül megy, hogy alig venni észre. Az egyik kapcsolószekrénynél gyors egymásutánban esnek le a számok tíz vagy tizenkettő is, a kezelőhölgy nem is győzi összekötni őket, bárha folyton dolgozik. Az az előfizető pedig, akire még nem került sor a többiek miatt, valahol a Szabadság-téri üzletben, vagy a Hungária kávéház fülkéjében toporzékol és szidja a központot. A másik szekrényenél tíz pár előfizető beszélget és újabb hiába jelentkezik, tizenegyedik párt nem lehet kapcsolni, mert minden szekrényenél csak tíz pár dugasz áll rendelkezésre.

Mert az bizonyos, hogy az aradi telefonszolgálat nem a legkitünőbb. De nem is lehet más, a míg a mai berendezéssel működik. Évtizedes használatból koptak meg a váltók, naponta baj van, hol az egyik, hol a másik ponton és bármennyire iparkodik is az aradi távbeszélő hivatal vezetősége: újat a régiből nem tud teremteni. Új felszerelés kellene már réges-régen, de a modernebb kapcsolószekrényeket nem akariják beépíteni az ócska épületbe. Az aradi postapalota, amelyre már régen szükség lenne és amelyet már régen ígérnek is, még mindig nagyon messze van a megépüléstől. Pedig az újabb kapcsolórendszer készségtelenül előnyös volna, különösen a beszélgetések befejezésének jelzésére.

— A szétkapcsolással van a legtöbb baj — magyarázza Bozsodi távbeszélő rendező, akikézéségesen és szívélyesen magyarázta el ma minden csinyját binját a telefonközpontnak. — Amikor az előfizető befejezi a beszélgetést, le kell csengetnie. Erre a rövid csengetésre a központi kapcsolószekrényen a megfelelő második szántáblácska esik le. Minden számnak két táblácskája van: az egyik a jelentkezéskor, a másik a lecsengetésnél esik le. Már maga ez a készülék sem teljesen megbízható, de teljesen hiábavalóvá teszi az előfizetőket. A legtöbb előfizető ugyanis nem csenget le a beszélgetés végén és így a központban nem tudhatják, hogy mikor van vége a beszélgetésnek. Még több zavart okoznak azonban azok az előfizetők, akik mindjárt a beszélgetés kezdete előtt csengetéssel jelentkeznek a hívásra, mert ezeknek a számkapcsoló száma mindjárt leesik. Az új kapcsolórendszerrel, ahol a hallgató leakasztása kis villamoslámpa gyuladásával és kialsásával ad jelet, ez a hiba nem tapasztalható. A közönség általában hibás a telefonmizériákban. Türelmetlenek, hibásan használják a telefont, panaszokkal a logritkább esetben fordulnak hozzánk, pedig minden bajon csak úgy lehet segíteni, ha a panaszos fél nyomában a telefonrendezőt világosítja fel a bajról.

Szóval a panaszok kölcsönösek. A közönségnek a telefonközponttal, a központnak a közönséggel van baja. Az tagadhatatlan, hogy az aradi központ túl van terhelve munkával. A megbízható statisztikai adatok szerint egy-egy előfizetőre átlag 9:20 helybeli, 0:50 törvényhatósági és 0:33 interurbán beszélgetés jut naponként. A 120 előfizetőt kapcsoló kezelő pár tehát naponként körülbelül ezerszáz helybeli kapcsolást végez és 60 törvényhatósági, 40 interurbán beszélgetést közvetít a bejelentőhöz. Természetesen vannak esetek, amikor naponként közel kétezer beszélgetést kell kapcsolni, máskor pedig az interurbán forgalom erősebb. Általában érdekesen mutatja az élet hullámlását a telefon forgalma.

Hajnalban a pékek, tejárusok telefonjai szólanak meg legkorábban. Délelőtt tíz óráig hallható a forgalom. Tíz óráig, egy óráig a legerősebb a munka. A kapcsolásokban a kereskedők járnak elől, akik ekkor bonyolítják le üzleti ügyeiket. Délelőtt 11—³/₄ 12 óra között a börzei telefonok foglalkoztatják az interurbános kezelőket. Ilyenkor nem ritkaság, hogy percenként 10—15 kapcsolást is kérnek egy-egy kezelőtől. Délután 3 és 5 között az ügyvédi irodák telefonjai is megélénkülnek. A kávéházak már kettő után sűrűn jelentkeznek egészen este hétig. Az üzleti telefonoknak délután fél 6 és fél 7 között legerősebb a forgalma. — Éjjel különösen a kávéházakból telefontalálnak a jókedvű urak egymásnak és a szerkesztőségi telefonok élnek. Tüzesetet vagy szerencsétlenséget és más érdekes eseményt nyomában megérez a telefon központ, mert tömegesen hullanak le az előfizetők számai. A rendőrség, tűzoltóság és a lapok szerkesztőségei az ilyenkor megostromolt számok.

Az egyik telefonkezelő hölgy a forgalomról így nyilatkozott:

— Amint én évek óta tapasztalom: a régi előfizetők a legjobbak, legudvariasabbak. Ezért legjobban az első váltónál dolgozni, ahol a kis számok, első előfizetők vannak. Az új előfizetővel rendszeren sok baj van, nem tudja kezelni a telefont és idegeskedik. Másrészt az is tagadhatatlan, hogy a legidegesebbek mindig azok az előfizetők, akik leggyakrabban használják a telefont. Ilyenek a kereskedők s újságok. Az ügyvédek, magánemberek és legutakbba a bankhivatalnokok az udvarias telefontalálók.

Amióta különben az aradi telefonközpontot reformálták és Bozsodi János és Lippert Béla személyében erőskező, gondos és figyelmes rendezők gondjaira bízták, azóta egyrészt sokkal keve-

sebb a panasz a központ ellen, másképp jóval szigorúbban vessük a telefonelőkészítők túlságosan erős kifakadásait és épen most van folyamatban egyik javíthatatlanul goromba aradi előfizető telefonjának leszerelése. A telefon ugyanis nem kér olyan előfizetőkből, akik dorvaságot szállítanak a kimerültségig dolgozó kezelőnk fülébe.

Az új telefonrendezőket megvizsgálják minden hozzájuk juttatott panaszt és épen vizsgálódásaik közben érdekes megfigyeléseket tettek arról, hogy a közönség gyakran a maga hibáit, felületességét is a telefonközpontra tolja. Előfordult, hogy a rosszul halló előfizető fülbaja helyett a rossz telefonkészüléket szidta. Találtak olyan előfizetőt is, aki a hallgató kagylókba beszélt és a mikrofonon hallgatott és sehogysem értette meg, hogy miért nem tud ezzel a módszerrel telefonálni. Sőt olyan aradi uriember is akadt, aki így panaszkodott:

— Rettenetes dolog az interurbán beszélgetés. Bele kell bolondolni. Először hívom a központot. Akkor kérem a bejelentőt, akkor pontosan tudnom kell, hogy kivel, milyen községbeli, hányas számú előfizetővel akarok beszélni és ami a legborzasztóbb: a saját telefonom számát is tudnom kell! De ez talán már csak a telefonközpont legendáiból való...

Politikai érdekességek.

(Saját tudósítónktól.)

Bécs, december 30.

Miniszteri tanácskozás Bécsben.

Bécsből táviratozzák: Ma délelőtt tíz órakor az osztrák földművelésügyi minisztériumban miniszteri tanácskozás volt, amelyen Lukács László pénzügyminiszter, Beöthy László kereskedelmi miniszter és Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter, továbbá Zaleszki lovag osztrák pénzügyminiszter, Rössler lovag osztrák kereskedelmi miniszter és Bráf dr. osztrák földművelésügyi miniszter vettek részt. A feszitelen tanácskozás tárgya különböző függő, közös természetű ügy volt. Stürgkh Károly gróf ma délután két órakor a magyar kormány Bécsben időző tagjainak tisztelére ebédet adott, amelyen a házigazdán kívül ott voltak Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Lukács László, Serényi Béla gróf, Hazai Samu és Beöthy László magyar miniszterek, az osztrák miniszterek, továbbá Bárczy István dr. miniszteri titkár és Attems gróf osztálytanácsos. A magyar miniszterek ma délután és holnap reggel térnek vissza Budapestre.

A delegációs munka befejezése.

A delegációk bécsi tanácskozása a két bizottság határozatának összeegyeztetésével ma délelőtt véget ért. A magyar delegáció egyeztető albizottságának rövid ülése után Láng Lajos elnöklésével teljes ülés volt, melyen Pap Géza előadó bemutatta az egyeztető bizottság jelentését, amely a magyar és az osztrák határozatot teljesen megegyezőnek találta. A jelentést elfogadták, a jegyzőkönyvet hitelesítették és ezután az elnök boldog újévet kívánva a tagoknak, bezárta az ülészakot. A delegáció résztvevői legnagyobb részben a ma délutáni első gyorsvonattal utaztak vissza Budapestre.

Windischgrätz Lajos herceg a külpolitikáról.

Windischgrätz Lajos herceg a Magyar Hirlap mai számában vezércikket ír és az emberi ököljogról, a háborúról, vérengzésről elmélkedik széles keretben és a napi politikával is foglalkozik. Konrád volt vezérkari főnökről mond el parentáló szavakat, amelyekből az látszik ki, hogy Windischgrätz Lajos herceg Konrád vezérkari főnök távozását mélyen fájjalja.

Az erre vonatkozó rész egyébként szószerint a következő:

„Volt egy katonai szervező zsenink: Hötendorfi Konrád báró, aki úgy szólván predestinálva volt a haderő harc képességének hatalmi színre való emelésére és ahelyett, hogy a nagy képességét kibaszálhatta volna, a feladat körök ad absurdum összezavarásával oly helyzetbe került, hogy a külpolitikában a nyilvánosság előtt színt kellett vallania és ezáltal oly helyzetbe jutott, hogy elsőrendű szervező-képessége a hadsereg nézve mindörökké meddő maradt.“

Megvesztegetés vádja két aradi lószállító ellen.

— A huszárezredes hatezer koronája. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Az aradi királyi ügyészség szokatlanul érdekes bűnyűben indította meg a nyomozást Megvesztegetés büntetvével vádolt meg a királyi ügyészség két ismert aradi lókereskedőt, akik közeli rokonságban állanak egymással.

A feljelentő Kriszt Ferenc ceglédi huszárezredes, aki a kincstár számára országsszerte lovakat szokott vásárolni. Az ezredes természetesen Aradra is elég sűrűn lejön és itt állandó összeköttetésben van a lókereskedőkkel, akik a hadsereg számára már évek óta szállítanak lovakat. Az ezredes az úgynevezett lóasszisztáló bizottságnak az elnöke és jórészt az ő akaratától függ, hogy hány lovat és milyen áron vásárolnak meg a hadsereg számára. A lókereskedők természetesen kedvében igyekeznek járni a nagy hatalmu és rájuk nézve nagy anyagi javak felett rendelkező ezredesnek.

Legutóbb — mint a feljelentés állítja — megtörtént az, hogy a szóban levő két aradi lókereskedő pénzzel akarta maga felé hajlítani Kriszt jóindulatát. Az ezredes az aradi királyi ügyészségnek küldött jelentésében azt állítja, hogy ez a két lókereskedő 6000 koronát ígért neki, ha több silány és értéktelen lovat drága áron megvásárol a kincstár számára. Ő színelg elfogadta ezt az összeget, de nyomban jelentést tett a budapesti hadtestparancsnokságnak, a melynek kötelékébe ő tartozik.

A hadtestparancsnokság megvizsgálta az ügyet és úgy találta, hogy a főtiszt egyéni reputációja ellen súlyos sértést követett el a két aradi lókereskedő és ezért megadta a felhatalmazást az ezredesnek, hogy megtehesse az öt pénzzel megkínáló lókereskedők ellen a bűnvádi feljelentést.

Ez alapon Kriszt Ferenc néhány nappal ezelőtt megtette jelentését a királyi ügyészségnek, amely a mai napon elrendelte a két lókereskedő kihallgatását. A vád természetesen még nincs bebizonyítva és a vizsgálat során produkálható bizonyítékoktól függ, hogy megbüntetik-e a két aradi lókereskedőt.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjeli-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatali és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

MULATSÁGOK.

(=) Szilveszteri mulatságok. Az Aradi Kereskedők Köre holnapi Szilveszter estje iránt városszerte nagy az érdeklődés. A rendezőséghez a mai napon is több tombolatárgy érkezett. Ezekkel együtt annyi tombolatárgy gyűlt össze, hogy majdnem minden egyes résztvevő nyer egy egy tárgyat. A kitűnően összeállított műsor fénypontja Neogrady Dóra és Győző Alfréd fellépte. Külön szenzációja lesz az estnek az a tánc, melyet a két művész mutat be a közönségnek. A műsor pontosan este kilenc órakor kezdődik Vörös László dr. humoros felolvasásával. A rendezőség pontos megjelenésre kéri a közönséget. — Ezenkívül Szilveszterestén mulatságot tart még a Székely-Otthon a Központi szállóban, továbbá az Aradi Munkástestző Egyesület az iparosházban és az Atlétikai Klub a Központi szállóában.

(=) Az izraelita jótékony négyeslet nagy estéje. Már csak egy hét választ el az izraelita jótékony négyeslet nagyszabású mulatságától. A hölgy-rendezés lázasan buzgólkodik az est sikerén, de mivel a hölgyek egymagukban gyöngék a rendezés számtalan teendőinek ellátására, munkába szólították Arad fiatalságát is. Mára megalakult a százhusz tagból álló férfi bizottság, amely Arad intelligens ifjúságából került ki. A nagy tárgysorsjátékra sűrűn érkeznek tárgyak özv. Schulhof K. Károlynéhoz. Az újabban beérkezett tárgyakról a következő kimutatást teszi közzé a rendezőség:

Szenes Samu 1 millieu, 1 futó. Dr. Mandl Vilmosné 6 kis terítő, 2 katinca. Reiszner Lenke és Magda 4 kis terítő. Abelesz Zsigmondné 5 kis kosár. Özv. Sándor Jakabné 2 tea kanna, 4 szalma tálcá, 4 festett kis tányér, Wiener Margit 1 kis terítő. Fodor Gyuláné 1 diván párna, 1 gombostű párna. Szücs F. Vilmosné 1 kis terítő. Mencer Irén 1 tonta tartó, 2 levélnyomó, 1 hamutálca, 1 kis terítő. Steiner Vilmosné 1 arannyal beszótt szalon terítő, 1 plüsch kazetta, 1 kis terítő, Kovács Marcellné 1 filét csipke és betét (osik). Dr. Mittler Izidorné 1 filét csipke és betét (osik). Seidner Irén és Margit 1 szalon asztal terítő. Schreyer Viktorné 2 díszes lámpa arnyó. Münz Mártonné 1 kis terítő. Szabó Albertné 2 szolnai váza. Fülöp Lajosné 1 tonet karosszék. Domai Sándorné 2 díszes szalon asztal terítő. Szerényi Gézáné 1 zsebkendő tartó. Blau Irma 2 kis terítő, 1 könyv. Blau Lipótné 2 virág váza.

A mulatság rendezősége egyébként tudatja a közönséggel, hogy helyben meghívót nem bocsátanak ki és mindenkit szívesen látnak Arad társadalmából.

(=) Az A. T. K. tombolás táncestéje. Szokatlan nagy érdeklődés nyilvánul a közönség körében az Aradi Testgyakorlók Köre január 6-iki táncestéje iránt, mely a Központi-szálló nagytermében fog lezajlani. Legutóbb a következő urhölgyek és urak küldtek ajándékokat a tombolához:

Wadowszky Gusztávné Arad, Winter Károlyné Arad, Máthé Ferenéné Törökudvar, Brázay Kálmán Budafok, Mandel József likörgyár Budapest Mayer Dániel Arad, Fritz Zsigmond Arad, Grallert J. és fia Arad, Reich E. Arad, Neuman Testvérek Arad, Tombolatárgyak Erdélyi Ferenc posta és távirda segédtest, egyesületi titkár címére kéretnek küldetni. A mulatságra szóló belépőjegyek Halmos Gyula főrendezőnél — Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok fogtechnikai műterem — és Décsi Géza papirkereskedőnél — Forrai-utca már kaphatók a meghívó előmutatása mellett. Személyjegy 2 kor., családjegy 5 korona.

(=) Köszönetnyilvánítás. A pécsi ifjúság által a szegény gyermekek felruházására 1911. évi december 25-én tartott táncmulatságon felülfizettek: Csatlós Kálmán, Szalay József, Kamler, Klein és Weisz cég 5 kor., Sándor János 3-20 kor., Donáth András, Heller Herman 2-50 kor., Zsunkán Jenő, Kossuthán Lajos, Scherer Péter, Kurunczi István, Fackelmann Sándor 2 kor., Kocsik Gábor, Kuliner Dániel, Valner György 80 fill. Ekkel György, Schelb Ferenc, Lukács József, özv. Kovács Józsefné, Ordódy István 50 fillér, Simon Lajos 40 fillér, melyért ezután mond köszönetet az elnökség.

Cenzura az aradi mozifalragaszokra.

— Az erkölcsös városi tanács. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Ki vigyázzon az utca erkölcsére? Ez a kérdés nyugtalanítja már hetek óta Aradváros tanácsát, akire Múlek Lajos dr. szigorúan rászólt érdekes közgyűlési beszéde alkalmával, és azt követelte, hogy az ifjúságot óvja meg a mozi plakátok színes és érdekes — mert tagadhatatlanul érdekes — csábításától és kiáltó izgalmaival.

— Minek a bűnös szerelem, a tüzes vér, az utca leánya az aradi ifjúságnak? — kérdezte Múlek dr., aki őszintén bevallotta, hogy a mozi plakátok néha benne is különös gondolatokat támasztanak és furcsa érzelmeket keltenek.

A tanács a könnyebbik végét fogta meg a dolognak és elhatározta, hogy — kidobja a divánt. Ráírt Czeiler és Glück hirdetés vállalkozó cégre, megfenyegette őt mondván, hogy ha „erkölcstelen” plakátokat ragaszt ki, akkor őt vonja felelősségre.

A vállalkozók azonban abszolúte nem voltak hajlandók arra, hogy a hátukat tartsák az aradi erkölcsökért és tiszteletteljesen tudomására adták a tanácsnak, hogy ők sok mindenre vállalkoznak, de a cenzor szerepére nem. Hivatkoztak a szerződésükre és figyelmébe ajánlották a tanácsnak, hogy olvassa el figyelmesen, vajon abban kötelességükre tétel-e az aradi ifjúság erkölcsének nemesítése, őrzése. Már pedig ha ez nem kötelességük, akkor joguk sincs hozzá és ők bizony a jövőben sem fogják vizsgálni, vajon a „ötödik pont” Asta Nielsen kisasszony melyik testrészén található és hogy miért bűnös az a szerelem, amelyet a közkedvelt Pali öt korona hatvan fillérért vásárol meg Dagmar Olaf urhölgytől.

Még csak most került a tanács igazán szorult helyzetbe, mert a vállalkozók tanácsot is adtak a tanácsnak.

— Tessék megrendszabályozni a mozikat — mondák ravaszul — és így valamennyien kint leszünk a vízből.

Mint hogy Múlek dr. csak a plakátokat és nem a mozikat „nehézményezte” a tanács, mint „szönyegen nem forgó kérdéssel” a mozik megrendszabályozásával nem foglalkozott.

Épen legszorultabb volt a helyzet, mikor feltárult az ajtó és belépett a tanácssterembe Sáriot Domokos főkapitány. Rosszkedvű volt, talán a feje fájt, talán a rendőreivel volt nézeteltérése, elég az hozzá, hogy Lócs Rezső, a súlyos probléma előadója észrevéve a főkapitány homlokán a felhőket, őt szemelte ki a szigorú erkölcsbíró szerepére.

— A főkapitány ur hatáskörébe utaljuk a mozi plakátok erkölcsösségének elbírálását — szólt röviden és szárazon a gazdasági tanácsnok. — Remélem nem lesz ellene kifogása.

— A tanácsnok ur utalhatja és én kifogást sem emelek ellene — mondotta meglepő vidámsággal a bőszenek látszó főkapitány — de megjegyzem, hogy az én erkölcsöm e tekintetben roppant lazák. Én például, mikor a multkor a *Fliegende Blätter*-ben láttam egy paradicsomágy hirdetését és az ágyban fekvő ifjú pár: „*Endlich allein!*” fe'kiáltását olvastam, abszolúte nem tartottam erkölcstelennek és nem háborodtam fel rajta. Ha eme konfesszió után még mindig reám akarja bízni a tanács a mozi plakátok ellenőrzését, én vállalom.

Megkönnyebülten lélegzett fel a tekintetes szenátus. És ravaszul összemosolyogtak abban

a nyugodt meggyőződésben, hogy a szent erkölcs sem panaszkodhatik, meg az ifjúság tovább is gyönyörködhetik és Asta Nielsen kisasszony nem lesz kénytelen az aradi hódolónak hátat fordítani — a plakátokon.

Kulisszatitkok.

(Az elemista színészről. — Irói ambíció)
Tanács és pénz)

*

Várnaynak a kisleánya a multkor a második elemistából hirtelen színésznővé avanzsált. Tudniillik a Cigányszerelm második felvonásában ő alakította az egyik gyereket. Képzelték, hogy milyen büszke volt a kis leány erre a ténykedésére. Az iskolában szóba sem állt társnőivel, akik elvégre is csak elemisták és nem egyszermind színésznők. De az, hogy mennyire primadonna tehetség a kis leány, csak az előadás napján tűnt ki. Várnay mester próba után haza térve meglepetve látta, hogy a háza előtt vagy ötven ember csoportosult össze. A tömeg közé furta magát s meglepve vette észre, hogy a bámészkodók valamennyien egy különös kis cédulát olvasnak, mely a kapura volt kiragasztva. A cédulán öreg, gyerekes betűkkel a következő volt felírva:

Ma este jádzom a cigányszerelmekben. Gyűjőn el mindenki, Várnai Mancsi.

Rossz nyelvek szerint a direktor, mikor a bájos kis történetet elmondották neki, elragadtatva csapta össze a kezét.

— Ez a kis leány — mondotta — okosabb, mint ti valamennyien együttvéve. Ha mind egyikőtök így tenne, akkor minden este zsufozt házam lenne!

*

Azt sokan tudják, hogy Győző kitűnő komikus, de azt már kevesebben, hogy — író is. Szenvedélyesen és hivatásszerűen gyártja a kuplékat, karcolatokat s a „vidám eseteket.” Egyszóval az írói pályán is humorban dolgozik. A színészhistóriái közül nemrég elmondott egy párat a kávéházi „veseasztalnál.”

— Nagyon ügyes dolgok — mondotta egy rosszmájú ujságíró.

— Ugye — mondotta örömmel Győző. — Tudod, egy egész csomó ilyen tarkaságom fekszik a fiókomban megírva. Aztán van szerteszórva egy pár kromim, versem . . .

— Mond — vágott közbe az ujságíró — nem bántott téged soha írói hiúság?

Győzőnek felragyogott a szeme:

— Őszintén megvallva már gondoltam rá. Hát te is azt tanácsolod, hogy adjam ki a dolgokat?

— Tudod — felelte az ujságíró — a legokosabb, ha ezeket mind összegyűjtöd. Azt hiszem, két kötetnyi kitelik belőle. Aztán óriási sikerben és elismerésben lesz részed, ha — nem adod ki a dolgot.

*

A multkor egy szomorú kórista szólította meg a próbán Beregit.

— Annyi b.j.a, mint nekem — mondotta — nincs egy embernek se. Már majdnem belefutlak az adóságokba. Adjon valami tanácsot Beregi ur, mit tegyek?

— Mennyi adósága van?

— Hát lesz vagy ötszáz korona!

— Hát akkor mit akar? A dolog nagyon egyszerű. Magához vesz ötszáz koronát és sorban felkeresi a hitelezőit és kifizeti őket!

— De hát az ötszáz korona . . .

— Nézze fiam — mondotta hidegvérrel Beregi — maga tanácsot kért tőlem. Tanácsot tudtam adni és adtam is. Hanem a pénzt, azt már kérje attól, aki azt is tud adni.

A delegáció utolsó ülése.

— Mit akar az ellenzék? —

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Bécs, december 30.

A delegációnak mai évrő tárgyalásai során az ellenzék valóságos siralmas szerepet játszott. Kitűnt, hogy a közös miniszterek ellen az ellenzék, amei a delegációs tagsági helyeket annyira ambicionálta a négyes albizottság fontos ülésében egyáltalán részt sem vett, a nyilvános ülésben pedig legalább is kétes szerepet játszott. A Justh pártnak nem igen fog sikerülni megértetni a békés érzésű magyar közvéleménnyel, hogy mért foglalt el olyan éles ellenzéki álláspontot Aerenthal gróffal szemben. Jellemző, hogy a békés külpolitika ellen a magyar delegációban kizárólag a Justh-párt, az osztrák bizottságban pedig csupán a keresztényszociálisok foglaltak állást. Aligha hihető, hogy a Justh-párti függetlenségi választóknak túlságosan tetszenék az a társaság, mellyel a képviselők mostanság összekerültek. Auffenberg hadügyminiszterrel szemben a nemzeti munkapárt delegátusai igen nyomatékosan kifejtették a magyar álláspontot, csodálatosképpen azonban a magyar ellenzék részéről semmiféle támogatásra nem találtak, mert amíg kiméretlenül erős támadásban volt része a külügyminiszternek a Justh-pártiak részéről, addig a több követelések eshetőségét hangoztatta; a hadügyminiszterrel szemben a hasonlóan éles beszédektől ugyan csak óvakodtak. Ismét nyilvánvalóvá lett az a gyanus taktikázás, melyet Justhék ezidőszert az egész magyar közvélemény osztatlan ellenszenvének közepette folytatnak. Khuen-Héderváry gróf minisztereink, higgadt okos és politikus felszólalása ismét beigazolta a minisztereinknek vezető államférfiúi képességét. Megnyugtatta a magyar közvéleményt a felől, hogy a hadvezetőség esetlegesen több követeléssel szemben nyomatékosan képviselni fogja a magyar álláspontot és nagyon megszegyenítette a Justh pártot, rámutatván arra, hogy egyik szónokuk Auffenberghez fordult támogatásért, politikájuk megvalósítására. Valóban egészen új tünet a magyar politikában, hogy függetlenségi képviselők a hadügyminiszterhez fordulnak támogatásért.

A lefolyt rövid delegációs ülészekből az ország azt a meggyőződést merítette, hogy a nemzeti munkapárt és a kormányelnök a helyzetnek magaslatán áll, a magyar érdekeket erélyesen védi, az ellenzék pedig kótszintű és gyanus taktikát üz, mely teljességgel megbénítja őt politikai hivatásának, a kormányzati ellenőrzésnek teljesítésében.

Az utolsó ülésről különben ezt jelentik:

A magyar delegáció egyeztető albizottságának rövid ülése után Láng Lajos báró elnök megnyitotta a nyilvános ülést, amelyen az egyeztető albizottság jelentését terjesztették elő.

Papp Géza benyújtotta az egyeztető albizottság jelentését, amely szerint az 1912. év négy első hónapjában fedazendő közös költségek megállapítása tárgyában az egyeztető albizottság megvizsgálta az osztrák delegáció határozatát és azt a magyar országos bizottság ugyanezen tárgyú határozatával minden tekintetben megegyezőnek találta. Az albizottság jelentését elfogadták, majd hitlesítették az ülés jegyzőkönyvét és ezzel az ülés Láng Lajos báró elnök következő szavaival ért véget:

— Nincs más hátra t. albizottság, mint hogy felhatalmazást kérjek arra, hogy amikor annak szüksége fölmerül, az országos bizottságot újból összehívjam. Méltóztassék ugy te-

kinteni, hogy az ülésnek vége van és én csak barátságosan megköszönöm szives támogatásukat. Együtt boldog új esztendőt kívánok. (Éljenzés.)

Meggyanusították Bauer Lajos menyasszonyát.

— A csaló Angliában? —

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapest, december 30

A Kereskedelmi Banknál történt nagy csalásnak egyik tettese, *Ryhliczky Zoltán*, az ügyesség fogházában ül, a másik, a veszedelmesebb, a nagystilűbb *Bauer Lajos megszökött*. A rendőrség óriási apparátussal vette magát a birtelen és nyomtalanul eltűnt szélhámos után. Minden hiábavalónak mutatkozott. Bauer Lajosnak nyoma veszett.

A rendőrség azonban változatlanul akcióban volt és a nyomozásnak most szenzációs fordulatáról tudunk jelentést. Az eddigi nyomok szerint Bauer-Bajor Lajos Angliába jutott és most is ott van. A nyomot Bauer itthagycott barátja Grósz Sári szolgáltatta. Grósz Sári a csaló menyasszonya volt. A menyasszony tegnap dél óta rendőri őrizet alatt állott a főkapitányságon, de délután már kiengedték.

Bauer-Bajor Lajos menyasszonya, Grósz Sári, fiatal, csinos, barna leány, a *Szénássy, Hoffmann és Társa* selyemárúnygyártó cég bécsi-utcai üzletében volt alkalmazva. A család leleplezése idejében is itt volt. Állandó érintkezésben volt Bauerrel és amikor a rendőrség kinyomozta, hogy ő Bauer barátja volt, azonnal kihallgatták. Grósz Sári akkor a rendőrségen azt vallotta, hogy ő Bauert szökése előtt három nappal látta utóljára, fogalma sincs, hogy hova mehetett, nem hagyott neki semmi üzenetet, a címét nem tudja, levelet nem kapott tőle, megszakított minden összeköttetést. Azt tudja, — mondotta akkor — hogy Bauernek az utóbbi időben sok pénze volt, de hogy azt hol szerezte, arról fogalma sincs.

A rendőrség Grósz Sárít állandóan megfigyelte, mert a nyomozás vezetőinek minden reménye az volt, hogy Bauernek Grósz Sárihoz való viszonya fogja a nyomot adni. Így is történt. Tegnap a rendőrség tudomására jutott, hogy Grósz Sári tegnapelőtt két levelet írt, egyet Angliába, egyet haza a szüleinek Bajára. Ugyanakkor, amidőn a leveleit írta, érdeklődött az üzletében, hogy mennyi idő alatt ér el a levél Angliába és hogy a levélre mennyi bélyeg kell. A két levelet az üzletnek egy Ákos nevű inasa vitte a postára.

Az értékesnek és fontosnak látszó nyomra a rendőrség beidőzte Grósz Sárít, akit őrizet alatt tartott a főkapitányság. Grósz Sári keltelt. A rendőrségen egy napon át vallatták, hogy Bauernek írta levelet és hogy hova írta. Grósz Sári tagadott. Ma délelőtt szembesítették az Ákos nevű inassal, aki a leveleket a postára vitte. A rendőrség most a postára került két levélből akar eredményt elérni. Sürgönyöztek Bajára, hogy a Grósz Sári szüleinek címzett levelet foglalják le és ne kézbesítsék. Ugyancsak távirat ment Londonba, az ottani rendőrséget megkereste a főkapitányság, hogy smernyben lehetséges, nyomozza ki a Bauer Lajos címére feladott levelet és a kézbesítését akadályozza meg. Ha a pontos nyom valódnak bizonyul, Bauer Lajos a legrövidebb idő alatt a rendőrség kezébe kerül.

A menyasszonyt különben ma késő délután szabadon engedték a rendőrségtől, Grósz

Sári nagy felindulással nyilatkozott az ellene tett feljelentésről.

— Rosszul sikerült manőver az egész. Közönséges rágalom, hogy nekem bármi érintkezésem volna Bauerrel. Annyi igaz az egész meséből, hogy az üzlet egy Ákos nevű inasgyerekével levelet küldtem a postára, amelyet Bajára címeztem. Ezt sugta be valaki annak, aki följelentett. Soha nem kérdeztem, hogy mennyi bélyeget kell tenni egy Angliába szóló levélre. Az igaz, hogy a rendőrségen előállítottak, de nyomban beigazoltam, hogy ártatlan vagyok és szabadon bocsátottak. Igen jól tudom, ki volt, aki megpróbált, de egyelőre nem teszek ellene semmit. Meglepett, hogy Szénássynál azt mondták rólam, hogy már nem tartozom az üzlet alkalmazottai közé; igenis, még ott vagyok és délután megint elfoglalom helyemet íróasztalomnál.

Grósz Sárin meglátszik a kiállott izgalom nyoma, de folyton hangoztatta, hogy az egész dologgal nem törődik, mert ártatlan.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor :

Vasárnap: Délután: Luxenburg grófja, operett. Este: Lengyel menyecske, operett.

Hétfő: Délután: Vasgyáros, színmű. Este: Lengyel menyecske, operett.

Kedd: Iglói diákok, operett. C) bérlet.

Szerda: Szerelem gyermeke, színmű. Bemutató előadás. A) bérlet.

Csütörtök: Szerelem gyermeke, színmű. B) bérlet.

Péntek: Szerelem gyermeke, színmű. C) bérlet.

Szombat: Délután: Milliardos kisasszony, operett. Este: Kis gróf, operett. A) bérlet.

A lengyel menyecske.

(Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzte: I. Gilbert. Bemutató előadás.)

Három órán át filtem a színházban, amennyire csak tehettem, figyeltem és be kell vallanom, még most sem tudom, hogy mi is történt a lengyel menyecskével és az urával. Csak annyit tudok, hogy más tiz operettben sem esőkolóznak és táncolnak annyit, mint a Lengyel menyecskében és ami a humort illeti, hát elég gyengéu ereszt, de azért az Isten tudja, hogyan történt, a közönség annyit kacagott, mint a legszemlésebb francia bohózatban. Szóval: hiába minden okoskodás, a Lengyel menyecskének olyan sikere volt, mintha a zenéjét akár Lehár komponálta volna, a szöveget pedig Flers és Caillavet írták volna. Operettől pedig igazán nem kívánunk többet, minthogy mulattasson. Van egy pár nagyon kedves énekszám, egy tucat pompás tánc, aviatikus, aki nyílt színen repül, még hozzá Várnay, van nőimitátor, ezt Vas adta meglepő rutinnal, vannak lengyelek, akik táncolnak, olyanok akik énekelnek, szóval minden, ami egy némileg elfogadható operetthez okvetlen szükséges.

A lengyel menyecskét sok buzgalommal és dicsérletes eredménnyel hozták színre. Polgár sok ötlettel rendezte a darabot és az operett személyzet kiegészítve a mindig kitűnő Várnayval élvezetes előadást produkált. A lengyel menyecskét Diósy Nusci adta. A legrövidebb lengyel menyecskénél is szebb, elegánsabb és kedvesebb volt. A közönség nagy óvációkkal ünnepelte egész este és sok virág jutalmazta mai sikeréért. Ilykét Neogrady Dóra adta rutinnal, és eleganciával. Táncsaival ma is csodálatos sikert aratott. Benkóné Madarasné kis szerepét is mulatságossá tudta tenni. A humorról bőségesen gondoskodtak Polgár, aki

harsogó kacagásra fakasztotta a publikumot Madaras mulatógós szerepében, Vass, aki egyik legnagyobb sikerét aratta Fodor lírai költő szerepében, Győző mint lengyel földesúr és Várnay a zseniális aviatikus. Huszár Hekuba Vilmos szerepében némi haladást mutatott. Kiváló komikai tehetségnek bizonyult Rozsnyói Ilonka egy csalódleány sikerült szerepében.

A közönség nagyon jól mulatott az előadáson és ez elég ok arra, hogy egyáltalán ne is említsük a darab fogyatékosait. (H. G.)

* A szerelem gyermeke. Szerdán kerül bemutatásra Henry Bataile nagyhatású színműve, A szerelem gyermeke. Bataile legújabb színművét nemrég a budapesti Nemzeti Színház mutatta be, ahol nagy sikert aratott. A külföldön mindenütt nagy sikerrel került színre ez a kitűnő színdarab, amely valószínűleg Aradon is őszinte és igaz elismerést fog aratni. A főszerepeket Novák Irén, Heppesné, Vendrey Vilma, Beregi dr., Várnay, Keszler játsszák. A színdarabot Keszler Ede rendezte.

* A spanyol csodahegedűs, Manen Joan jövő vasárnapi hangversenyére még csak néhány darab jegyet kapni. Weisz László, a hangversenyt rendező cég így ezúton kéri fel mindazokat, akik részt akarnak venni a nagy művészi eseményen, sziveskedjenek intézkedni mentől előbb a helyük lefoglalása iránt.

* A Bakoss-tárlat holnap egész nap, újévkor pedig délig nyitva lesz.

* Szilveszter az Apollóban. Az Apolló-színház az év utolsó napján gazdag és változatos műsorral lepi meg a közönséget. Délután két órától kezdve az esti órákig az oly nagy érdeklődést keltett izgalmas dráma: „A sötét pont” kerül színre, s estétől kezdve éjfél tizenkét óráig pedig tisztán kacagató képeket mutat be az Apolló. A sötét pont iránt megnyilatkozott nagy elismerés s a fokozott érdeklődés indította a színház igazgatóját arra, hogy holnap, vasárnap délután is színre hozza a norvég filmgyárnak eme világszenzációját. Abban pedig tradíciót követ az igazgató, hogy Szilveszter-éjjelen kacagató képekkel mulattatja a közönséget. A humoros műsoron felvonulnak a mozi-színházak közönségének legkedveltebb komikusai, Pali, Léhmann, Tontalini s a kis Janosi. Elgondolható, hogy groteszk alakításaikkal milyen pompás jókedvet fognak varázsolni. 177

* A legnagyobb mozi-szenzációt mutatja be újév napján az Apolló, amire a közönség figyelmét ez úton is felhívjuk.

* Bűn és bűnhődés. Csak igazán nagyértékű dolgok keltik fel olyan mértékben az érdeklődést, mint azt az Uránia színház nagy látványosságánál a Bűn és bűnhődésnél tapasztaljuk. Minden egyes előadásban az utolsó zugig megtelik az Uránia nézőtere és a közönség mély meghatottsággal nézi végig a vásznon lejátszódó eseményeket. Szinte izgalmas érdeklődéssel kísérik figyelemmel a megrázó akcióit és a legrövidebb szívet is megindítja a mártír sorsu Brigittának sok szenvedése. A hatalmas mozgóképét még csak vasárnap mutatja be az Uránia. A műsor két humoros képe is klasszikus a maga nemében. A Mimi hipnotizál című képen egy ötletes kis fiú sikerült osnyjével teszi nevetségessé az egész házat, az Egy jó üzlet című képen pedig egy jó humorú naplopó leleményes módon jut ingyen ruhákhoz és mint elegáns férfi, még gazdag házasságot is köt. Stockholm gyönyörű látképe egészíti még ki a gazdag vasárnapi műsort. 175

* Pali jutalomjátékát tartja meg újév első napján az Uránia-színház. Pali a mozi kedvence legújabb és itt még nem játszott szerepeiben fogja szórakoztatni a közönséget. 175

* A színházlátogató közönség figyelmébe. A „Fehér Kereszt” kávéházban fővárosi módra színház után Buffet-színházi vacsora. Naponta elsőrangú cigányzene. 5757

Aranybánya —

aranyak nélkül.

— Gyanus részvénytársaság Aradon. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Néhány héttel ezelőtt több angol pénzember jelent meg Aradon s több milliós részvénytársaság megalapítását hirdették; a városban, a megyében és a szomszédos megyékben részvényjegyző aláírásokat is gyűjtöttek már. Azt hangoztatták, hogy Kőrösbánya mellett nagyobb aranybányát sikerült felfedezniük, amely valószínűsíthetően kinoses bányának ígérkezik, csak kevés tőke kell hozzá. Ezt a tőkét jórészt az angol fiáncokapacitások adják, egy részét azonban magyar vállalkozóknak engedik át. Egy-egy részvény ára egy font sterling (24 korona); azért ilyen kis összeg, mert mindenkit részletetni akarnak a kitűnő fizetési áldásaiban.

Ezt a hírt teljes tárgyilagossággal mi is közöltük. Most aztán megbízható forrásból arról értesítenek bennünket, hogy az angolok „bányájában” nincs is arany és így jó lesz vigyázni a könnyen hívó magyar közönségnek. Egy ismert, azavahihető aradi kereskedő mondta est nekünk, aki egyik brádi bányászakértől kapott levelet ez ügyben. Ezeket a leveleket mi alább közöljük, minden kommentár nélkül.

Az aradi kereskedőnek hozzánk küldött levele így szól:

Tekintetes Szerkesztő ur! A ma készes vett és ide mellékelte levél fedi az általam ezen dologról önök előtt már kifejtett nézetemet. Helyes volna figyelmeztetni a nagyközönséget, s különösen a bennünket közelről érdeklő Arad megye lakosságát, hogy az angolok által magyar földön elhelyezendő részvények éppen olyan papírok, mint a 10–12 évvel ezelőtt Abrudbányán megalapított „Aurora” céget nyert aranybánya társaság által kibocsátott aranybánya-részvények, a hol a részvényesek az egész részvénytőkét elvesztették.

Miután pedig mind ezideig Kőrösbánya vidékén — ahol mindenről közvetlen tudomással bírnak — még egyetlen egy részvényt sem tudtak elhelyezni, és tehát nagyon szépen dokumentálja annak létjogosultságát.

De mert a tisztelt író barátomnak tökéletesen igaza van abban, hogy a Kőrös jobb partján nem fordult még elő tömeges aranylelet, napnál világosabb, hogy ezen grümdolás kizárólag a közönség érdekei ellen irányul.

A bánya helye a hunyadmegyei Riska és Baldovin községek közötti hegyen lenne. Itt már valamikor, talán a rómaiak kutattak arany után, de csak a hegyben tárnát és véját csináltak s ott hagyták. Ha ezen a helyen az akkor kutatók lelték volna aranyércet, nyoma lenne, hogy ott valamikor dolgoztak is.

A kutató és aki megindította a dolgot, Engelstein riskai kiérdemesült pénzügyőr — jelenleg kereskedő — az az szatócs, minden iskola és szakképzettség nélküli ember.

A cikk valószínűségeért barátom levele alapján vállalom a felelősséget.

A kőrösbányáról kapott levél szövege a következő:

„A bányák, vagyis helyesebben a surfok — mert még nem is dolgoznak — Riska és Baldovin határában vannak, már ez maga is abszurdum, mert tudvalevő, hogy a Kőrös jobb partján nincs arany előfordulás, vagy oly mi-

nimalis mennyiségben, hogy azt bányászni nem érdemes; szakemberek itt nevetnek az egész grümdoláson, mert másnak nem nevezhető s valószínűleg sikerült jó aranypor hintéssel a próbákat előkészíteni. Hisz ismered Engelsteint; igen ügyes ember s az angolok nagy balekok, de még nagy ravaszok is, mert ők ezek alapján Angliában megint 1 Pfuodos részvényeket bocsájtanak ki s tulajdonkép csak a részvényesek vesztenek, a grümdolók mindig nyernek.

Hát egész nyugodtan mondhatom, hogy itt nem vesz senki részvényt, ez is olyan báró Györffy féle bánya, ahol nincs arany.

Agybaj

pusztítja a gyermekeket.

— Paralizis a kicsinyek között. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Az utóbbi időben rettenetes betegség kezd pusztítani a kis gyermekek között. A betegség neve gyermek-paralizis, latinul: *paralysis infantilis*, vagy poliomyelitis anterior acuta, az orvosi használatban Heine Medin-féle betegség; okát és okozóját nem ismerik még, tehát igazi természetét sem, pedig eléggé elterjedt egész Európában, az Egyesült-Államokban pedig valószínűleg veszélyes erővel pusztított. A beteg megbénaul és sok esetben béna is marad: a gyógyulás száma sokkal kisebb a halál eseténél.

Magyarországon 1907-ben vette észre először ezt a betegséget Bókay János dr. egyetemi tanár, a budapesti Stefánia szegény gyermekórához igazgatója, aki azóta állandóan figyelte. Az ő kezdeményezésére az Országos Közegészségi Tanács bizottságot alakított a gyermek-paralizis tanulmányozására s az ellene való védekezés szervezésére s ez a bizottság fölterjesztésben kérte meg nemrégiben a belügyminisztert, hogy rendelje el, ennek a betegségnek kötelező bejelentését. Ez az első lépés a védekezésben. Egy újságíró fölkereste Bókay János tanárt, aki ezt mondja:

— Ez a betegség 1905 óta foglalkoztatja a szakembereket, a mikor Svédországban és Norvégiában járványzerűen lépett föl s azt hiszik, hogy Göteborgban volt a kiinduló állomása. Svédországban ezernél több megbetegedés történt az első évben, Norvégiában kilencszázötvennyolc, két évvel utóbb már Amerikában is föllépett a betegség s csupán New Yorkban és a környékén megállapítottak kétezeröttszáz esetet. 1910-ben pedig az Egyesült-Államok területén 5098 megbetegedés történt, amely 823 esetben halállal végződött.

Svédországból és Norvégiából először is Németországba csapott át a járvány, végigvonult Ausztriáig, majd Ausztrián keresztül Magyarországra. A paralizikus gyermekeket Magyarországon csaknem kivétel nélkül a Stefánia-kórházban kezeltették, ezért a kórház kimutatása körülbelül azonos a betegség országos állapotával. Az 1909-ik évben az egész országban hatvanhárom esetet figyeltünk meg, 1910-ben hetven, 1911-ben pedig százhetvennyolc esetet. Budapesten két évvel ezelőtt tizenöt, tavaly kilenc, az idén pedig negyvenöt esetet. A három év folyamán a legtöbb beteg a VIII. kerületből és a VI. kerületből került ki; a kórház tapasztalása szerint fertőző csomópont a Köztemető ut 19, 21. és 23. számú háza, a Márton-utca, a Gát-utca, a Százház utca és Csikágó. A kórház betegeinek nagyobb része azonban a környéken levő községekből kerül hozzánk s az ország távolabbi részeiből. Fejérvármegyében tizenhárom, Nógrádban tizenkettő, Borsodban kilenc eset fordult elő az utolsó há-

rom évben. A kimutatáshoz készült térképről kétségbevonhatatlanul megállapíthatjuk, hogy a főváros hogyan fertőzte a forgalmi utak mentén Pest megyének sok községét, azonkívül Kecskemétet, Ceglédet, Nagykőrösöt is. Mi mindent elkövetünk most, hogy a továbbterjedést meggátoljuk.

Magyaréviós Mladan, a székesfőváros tiszti főorvosa ezt mondta:

A gyermek-paralizissal eddig nem foglalkozhattam, mert nem volt kötelező a bejelentése. Most azonban elrendelte a főváros és január elsejétől már minden esetet be fognak jelenteni. A védekezést úgy tervezem, a hogyan minden más fertőző betegség ellen védekezünk vagyis: *elkülönítéssel, fertőtlenítéssel* s az iskolába járó gyermeknek a hozzátartozó beteg meggyógyulásáig való kitiltásával. A vidékről behozott betegekről a főváros kórház azonnal jelentést tesz nekem, én pedig nyomban értesítem az alispáni vagy polgármesteri hivatalt, amelyik éppen illetékes, hogy a beteg otthonában tegyék meg a szükséges védőtiszteket. Remélem, hogy sikerülni fog a bajt elfojtani, ahogyan elnyomtuk már más, sokkal nagyobb arányban pusztító fertőző betegségeket is.

A paralizistól sújtott gyermekek nem fekszenek kórházban, csupán ambuláns kezelésben vannak. Csak nagyon veszedelmes esetben tartják őket kórházban.

Nem tűnt el Szápáry Pál!

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, december 30.

A leggalánssabb fiatal mágnás, Szápáry Pál gróf, aki az utóbbi időben fiaom kalandok, nagystílű mulatságok után, komoly vállalkozására adta magát, nemrégiben hirtelen elutazott. Távozását sokan vállalatának sikertelenségével hozták kapcsolatba, mert a grófról nem érkezett semmi értesítés. A hivatalos lap legutolsó száma aztán ezt az idézést közli:

28590

IDÉZÉS.

1-1

12.394-1911. A szombathelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Stadler Izidor dr. szombathelyi ügyvéd által képviselt Ortner Károly baj. vaskereskedő wildoni lakos, ismeretlen tartózkodású Szápáry Pál gróf nagybirtokos, volt sorokujfalui lakos ellen 1980 korona tőke és járulékaik iránt rendes keresetet adván be, a perfelvételre 1912. évi február hó 26-ik napjának d. e. 9 óráját ezen kir. törvényszék pertárába kitűzte és hogy az ismeretlen tartózkodású alperes képviselésére ügygondnokul Pintér Lajos dr. szombathelyi ügyvédet kinevezte. Egyszermind felhivatik az ismeretlen tartózkodású alperes, hogy a részére kirandelt ügygondnokot a célszerű védelemre nézve közzé utasítsa, vagy a bíróságnál más ügyvédet nevezzen, ellenkező esetben pedig mindezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa. — Kelt Szombathelyen, 1911. évi december hó 15. napján. A szombathelyi kir. törvényszék.

A szombathelyi törvényszék tehát jelentkezésre szólítja föl az ismeretlen tartózkodású Szápáry Pál gróft. Ezzel szemben megállapítják a fővárosban, hogy a gróf nem tűnt el, nem tartózkodik ismeretlen helyen, hanem Budapesten van. A Reáltanoda-utcában a Karácsonyi-palotában van a szállása nemeskéri Kiss Pálnak a lakásán. Egyébként Szápáry Pál gróf ma Bécsbe utazott, ahová üzleti ügyek szelítették.

Hatszáz olasz halott.

— A tripoliszi háború új borzalmai. —

Távirati tudósítás.

Arad, december 30.

Most, hogy Tripolis tartományban az eső némileg szünetben van, az ölközetek ismét megújulnak. A pocsolyás, ködös idő több hétig télenségre kényszerítette a harcos feleket, de ma újra borzalmas csapadékjáról szólnak a táviratok.

Konstantinápoly, december 30. Dehbatból jelentik 29 ról: A török csapatokat ma reggel megtámadta huszonegyezer olasz. A török hadállást hétezer arab és hatszáz rendes katona védelmezte. A hat órai rendkívül heves harcban a törökök megtartották hadállásukat. Az olaszok hatszáz halottat, két ágyut, hetvenhárom puskát és huszonegy hadiszerecsényt vesztek el. A törökök vesztesége hetvenkét halott és száztizennyolc sebesült.

Konstantinápoly, december 30. A Tobruk mellett nyert legutóbbi török győzelem után elfoglalt hadállást szerdán az olaszok nagy túlerővel visszahódították. Az olaszok vesztesége háromszáz, a törököké hetvennégy halott és sebesült volt. Tobruktól keletre a törökök új hadállást foglaltak el.

Konstantinápoly, december 30. Az a hír, amely szerint a török kormány az olasz bankintézetek bezárását rendelte volna el, nem felel meg a valóságnak. A háború első napjaiban ugyan a hatóságok a Banco di Roma és a Societa Commerciale d'Oriente fiókjait beakarták zárni, de e kísérletet azóta nem ismételték meg.

A lapok jelentése szerint az olasz kormány megígérte az angol egyiptomi kormánynak, hogy a Menzaleh gőzösön a Vörös-tengeren elkobzott 80.000 fontot visszaszolgáltatja, mert a pénzről bebizonyult, hogy az ottomán banké és annak hodeidai fiókjábox küldték.

VÁROS ÉS MEGYE.

A város közvilágítása. Az a bizottság, mely az Aradi Villamossági Részvénytársasággal megkötendő közvilágítási szerződés pontozatainak megállapítására van hivatva, a jövő hét folyamán ismét ülést tart, mert a villamos társaság igazgatósága ma küldött beadványában bejelentette, hogy a szerződés alapjául megjelölt feltételeket elfogadja. Ezek szerint tehát hajlandó öt éves szerződés fejében a közvilágítást az eddigi 48 fillér helyett 24 fillérért ellátni, Wolfram rendszerű lámpákat alkalmazni, az égő testek számát a város által kívánt mennyiségben szaporítani, a Forrai-, Deák-, Weitzer János-, Széchenyi és Batthyányi-utókat a villamos közvilágítást bevezetni. Csak azt kéri ki a társaság, hogy olyan helyekről, ahol most öt vezetékét kénytelen építeni, az öt év elteltével elvihesse felszereléseit, ha a szerződést nem hosszabbítaná meg a város. Magánfogyasztóknak hat fillérért szállít áramot, de a mérőóra bérlését jelenleg nem szállítja le 20 koronáról 12 koronára, mint ezt a város kívánja.

A temetői út. A gazdasági szék egyik legutóbbi ülésén Koch Dániel bizottsági tag szóvá tette, a zsidó temetőhöz vezető ut járhatatlan-

ságát és elhanyagolt állapotát. A tanács ma tartott ülésén a mérnöki hivatal előterjesztése alapján 450 korona költséggel elrendelte az út javítását.

HIREK.

Megbüntetett aradi fakereskedők

— Ahol nincs hitelesített mérték. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 30.

Ez év november 13-án a rendőrség ellenőrzői szemlét tartottak az aradi tűzifa kereskedők telepein és hivatalos méréseket eszközölt az öleztet hasábfákun, meggyőződést akarva szerezni arról, vajon a kereskedők a törvényes teljes mértékben tartják-e raktáron a tűzifát. Ez alkalommal több raktárban úgy találták, hogy az ől nem felel meg az előirt mértéknek, hiányzik belőle néhány hasáb, a Schlesinger és Jellinek-cégnél pedig hitelesített mértéket nem talált az ellenőrző bizottság. Sarlot Domokos főkapitány azonnal utasította a kereskedőket, hogy a fát rakassák át, hogy az teljes ölet adjon és a további eljárás céljából az iratokat áttette az aradi rendőrbírósághoz.

Szathmáry Béla dr. rendőrbíró ma ítélkezett eme kibégási ügyekben. A Jellinek és Schlesinger cég részéről megjelent Schlesinger Farkas beismerte, hogy a szemle alkalmával nem volt hiteles mérőeszköze, de utána beszerezett ilyet. A bíró úgy ítélte, valamint Jellinek Józsefet 15—15 korona pénzbüntetéssel sújtotta. A felek megnyugodtak az ítéletben.

Ezután három olyan kereskedő ügyében ítélkezett a bíró, akiknél az ellenőrző bizottság a törvényes négy köbméterből magasságban 5—10 centiméter hiányt állapított meg. Valamennyien azzal védekeztek, hogy ez csak akként történhetett, hogy a fa súlyának következtében a talaj süpped, de ez is csak legfeljebb néhány ölnél, tehát a raktár mennyiségéhez viszonyítva elenyésző csekély fánál fordulhatott elő. Szathmáry dr. a védekezést nem fogadta el és 60—70—80 korona pénzbüntetést rót ki a kereskedőkre.

— Az Aradi Közlöny legközelebbi száma a kettős Ünnap miatt szerdán a rendes időben jelenik meg.

— Urbán Iván főispán üdvözlése. Az aradi munkapárt kebelében a minap fölmerült az a terv, hogy Urbán Iván főispánt, az igaz szabadelvűség ősszinte hirdetőjét, újév napján köldöttéül üdvözljék. Urbán főispánt azonban halaszthatlan kötelességei már nappal ezelőtt a fővárosba szolgálták és csak január első napjaiban jöhet haza. Ezért a munkapárt táviratban fogja üdvözlését tolmácsolni a főispánnak.

— Miniszteri elismerés. A földmivélsügyi miniszter Csernovics Diodor dr. min. tanácsos, állami jószágigazgatónak ez évben kifejtett felette értékes szolgálataiért és eredménydus tevékenységéért legteljesebb elismerését és ősszinte köszönetét fejezte ki.

— Wekerle Sándor — tárnokmester. A Politikai Híradó állítólag jó helyről szerzett információ alapján, de feontartással közli azt a hírt, hogy a király az elhunyt Zichy Nándor gróf helyébe Wekerle Sándor volt miniszterelnököt nevezi ki tárnokmesterré.

— Vidéki hírlapírás. A vidék egyik régi kiváló lapjának, a Szegedi Naplónak homlokán holnap új név jelenik meg: Fehér Árpád, aki mint a lap felelős szerkesztője mutatkozik be a szegedi közönségnek. Fehér Árpád, aki egyike a magyar újságírás ismert nevű jó munkatársának, nem régen került el Aradról, új pozíciójában kartársai rokonszenve követi.

— Halálozás. Özv. Brüll Adolfné Debrecenben tegnap meghalt. Az elhunyt urnóben Stauber József főszerkesztő neje édesanyját gyászolja.

— Az aradi tőzsde és a pénzüintézetek. Most, hogy az aradi áru- és érték őzsde megalakult és működésének megkezdése csak igen rövid idő kérdése, nagy fontossággal bír annak a szerepnek a megismerése, amelyet a vidéki pénzüintézetek a vidéki tőzsdéken betöltenek. Kétszeresen aktuális ez a téma most, amidőn egyesek — a németországi nagy vidéki tőzsdékről tudomást nem véve — általában a vidéki tőzsdék létjogosultságát tagadják meg. Erről a tárgyról „Vidéki tőzsdék és vidéki pénzüintézetek” címen Berényi Pál dr. a Magyarországi pénzüintézetek országos szövetségének igazgatója, a kiváló közigazdasági író fog január 7 én az aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara székházának dísztermében előadást tartani. Az előadás iránt már is városzerte nagy érdeklődés mutatkozik.

— Házasságok. Diszes esküvő volt ma Aradon. Ma tartotta ugyanis esküvőjét felsőpulyai Madarász Pál szabadságolt állományu cs. és kir. huszárhadnagy mácsai Csernovics Olgával, mácsai Csernovics Diodor dr. miniszteri tanácsos, állami jószágigazgató bájos és szép leányával. Az egyházi esketést az anyakönyvi hivatalban tartott házasságkötés előzte meg. Tanúk voltak: báró Bohus Lajos és mácsai Csernovics Agenor. A nászmenetben többek között a következők vettek részt: tassi Vég Józsefné, Csernovics Roxan, mácsai Csernovics Mimi, felsőpulyai Madarász Sári, felsőpulyai Madarász Elemér, mácsai Csernovics György, Bohus László báró, Bohus István báró, Bohus Zsiga báró, ifj. felsőpulyai Madarász Elemér stb. A fiatal pár délután elutazott.

Január hó 2-án déli tizenkét órakor vezet i oltárhoz Lőrinczi Mihály máv. mérnök Schiffer Sarolta urleányt Békésen. (Minden külön értesítés helyett.)

— Eltűnt titkos levelezés. Londonból jelentik: Az angol s a török kormány között Szolium átengedéséről folytatott titkos levelezés a török külügyminisztériumból eltűnt. Az iratok egy másik hatalom birtokába jutottak. A külügyminisztérium két tisztviselőjét letartóztatták. Több tisztviselő külföldre szökött. A török kormányt egy nagykövetség titkára értesítette az iratok eltűnéséről.

— Főnökváltás a „Duna” biztosítónál. Negyven év óta először van változás a Duna biztosító társaság aradi vezérügynöksége vezetésében. — Az eddigi főnök, Laubner József 1872 ben foglalta el hivatalát és azóta szakadatlanul ő látta el a vezetés ügyeit. A társaság igazgatósága méltányolva régi főtisztviselőjének kérelmét, Laubner állásától felmentette és helyébe az eddigi főnökhelyettest Wermes Jenőt nevezte ki ügyvezető titkárnak.

— Csökken a huszfogyasztás Aradon. Igen szomorú kimutatást terjesztett be a tanáchoz Barkó József, az aradi vágóhid igazgatója. Számadatai szerint Aradon az 1911-ik esztendőben nem volt frázis a husdrágaság ellen hangoztatott panasz, mert mint a tények bizonyítják, a husárok magasságának következtében a huszfogyasztás a múlt esztendőhöz viszonyítva nagy mértékben csökkent. Ez évben 782 szarvasmarhával, 1282 borjuval, 1742 sertéssel és végül 1456 juval vágta le kevesebbet az aradi vágóhidon, mint az 1910 ik évben. Ez nemcsak a város és állam bevételeinek csökkenését jelenti, hanem mutatja azt is, hogy Arad lakosságának fogyasztóképessége fejlődött vissza, illetve kereset forrásai nem engedik meg, hogy mindennap húst ehessen.

— Ujévi ajándékok helyett — jótékony adományok. Aradon még nem honosították meg azt az üdvös szokást, hogy az ujévi ajándékoknak szánt összeget jótékony célra adományozzák. Temesvárott Telbisz polgármester nyílt levélben hívta föl erre a közönséget. Eddig a polgári menház javára ezen a címen 782 korona 58 fillér folyt be. Makón is hasonló mozgalom indult meg. Ma a legtöbb makói üzlet kirakatában megjelentek a makói kereskedők plakátjai, amelyek útján tudtára adják a közönségnek, hogy az ujévi ajándékozást beszüntetik s helyett jótékony célra adakoznak. Makó város legtöbb kereskedője csatlakozott a mozgalomhoz.

— Eljegyzés. Vasárnap, e hó 31-én tartja eljegyzését Gábris József Zimándujfaluról Keresztury Mihály aradi kereskedő bájos leányával Viktoriával. (Minden külön értesítés nélkül).

— Bem adjutánsa meghalt. Temesvárról jelentik: Fiala John, Bem tábornok egykori adjutánsa Szan-Franciskóban meghalt.

Fiala 1822-ben Temesvárott született és a szabadságharcban kiváló szerepet játszott. A híres 9. ezredben mint százados szolgált. Részt vett a komáromi csatában, ahol vitézségi érdemért kapott és őrnaggyá léptették elő. Erután Bem tábornok mellé osztották be, akit a számkivetésbe is követett Aleppóba és Szíriába. Fiala 1850-ben Amerikába ment, ahol mint mérnök részt vett a Pacific-vasút építésében. Akkor készítette el Misszuri állam térképét, amely ma is a legjobb 1861-ben harcolt a polgárháborúban, mint a 2. ezred alezredese. Később az egyesült hadseregbe lépett és Fremont generális mellett mint ezredes végig harcolta a háborút. 1872-ben családjával Szan-Franciskóban telepedett meg, ahol a földmérő-hivatal főnöke volt és ott élt köztisztviselőként a múlt héten bekövetkezett haláláig. Nyolcvankilenc éves korában hunyt el a sok viszontagságon keresztülment magyar katoná, akit neje, több gyermeke és unokái gyászolnak.

— A Boros Béni-téri faraktárak kitélepitése. Megírtuk, hogy a Boros Béni-téri faterkedők kérték a tanácstól, adjon halasztást május elsejéig faraktáraik kihelyezésére, mert ha január elsején végrehajtanak a közgyűlés határozatát és a miniszter rendeletét, akkor ők tetemes anyagi károkat szenvednének. A tanács ma tartott ülésében elutasította a kérelmet és meghagyta a rendőrfőkapitánynak, hogy január elsejétől kezdve ellenőriztesse, vajon történnek-e eladások a raktárakban. Ha a kereskedők nem hajtják végre a közgyűlés meghagyását, akkor a rendőrség gondoskodik a telepekhez vezető bejáratok elzárásáról és csak a költözködést engedi meg.

— A titokzatos mérgezés. Berlinből jelentik: A hajléktalanok menedékházában tegnap megint szaporodott a betegek száma. A betegség eredete egyre titokzatosabbá válik, mert a betegek közül sokan kijelentették, hogy az utóbbi időben egyáltalában nem ettek semmiféle füstölt ennivalót. A betegek száma most százhuszonöt, de folytonosan jelentenek újabb eseteket. A menedékházban és a kórházakban szaporították az orvosok számát. Az a föltevés, hogy a hajléktalanok levelesből betegedtek volna meg, teljességgel tarthatatlan, mert a főzőüstök nikkelből valók és kifogástalanul tiszták. Minden ebéd után valamennyit alaposan megtisztítják és ha a betegség innen származott volna, akkor a betegek számának sokkal nagyobbak kellene lenni, mert mindegyik főzőüsten nyolc-száz ember számára főznek levest. Ma egy asszony is megbetegedett, az után görcsöt kapott és összeesett. Ez az első asszony, aki áldozata lett ennek a járványos bajnak. A halvizsgálatot csak öt-hat nap múlva fogják befejezni.

— Jelentkezett az életunt diák Sáralfalvai tudósítónk jelentése alapján megírtak, hogy Stana Traján, az aradi felsőkereskedelmi iskola növendéke, revolverrel megsebesítette önmagát. Hogy mi volt az oka az öngyilkossági kísérletnek, nem tudni. Különben is a fiu' sebesülése — szerencsére — nem nagyon súlyos s ma már — bár gyöngén — de irni is tudott. A fiatalember ugyanis levelet küldött nekünk, s kissé megboosátható szépitésével véletlenségnek tünteti föl a revolvergolyóval való fájdalmas találkozását. Nem kutatjuk, hogy így történt-e; inkább örvendetesnek találjuk, hogy a sokra hivatott ifju életben maradt. A levele különben így hangzik:

Tisztelt Szerkesztőség! Bocssáson meg, hogy oly rosszul írok, de betegségem nem engedi másképen. A legnagyobb csodálkozással olvastam b. lapjuktól az öngyilkosságról elterjedt híreket, amelyeknek semmi alapjuk sincsen. Az egész ügynek a háttere egy sájnátos esemény volt U. i. karácsony másodnapján épen revolveremet tisztogattam, midőn véletlenül elsült egy benne feleített golyó és az a homlokomat megsértette. Nagyobb baj hál' Istennek nem történt. Eszem ágában sem volt öngyilkos lennem és ily buta tettet nem is követek el soha. Opreán György papnövendék állításai egytől-egyig koholmányok. Ea Suciú Steliát csak látásból ismerem és hozza csak az a tisztelet vonzott, melylyel minden szép leánynak tartozunk. Gyerekes képzelődések azok is, hogy én verseket és tárcákat küldtem volna a Tribunához, amelyeket a fentnevezett kisasszonyhoz intéztem volna. Csodálom Opreán barátom fantáziáját és azt a merészséget, amelylyel egy köztisztviselőben álló leány nevét belevonja a szenzációba. Moga orvos urnak reám vonatkozó kijelentéseit szintén köszönöm. A titokzatos levelet illetve, tény, hogy kaptam barátomtól egy levelet, de abba semmi gyanusra szolgáló ok nem volt. Kérem a m. t. szerkesztőséget, hogy jelen soraimnak helyt adjon, amely szívességet előre is köszönve vagyok kiváló tisztelettel Stana Traján ker. isk. tanuló.

— Urileányok romlása. Mármaroszigetről jelentik: Az itteni állami felső leányiskola internátusának egyik növendéke bejelentette az intézet egyik vezetőjének, hogy a bennlakó növendékek közül hárman titkos betegségben szenvednek. A leányok esténként az internátus kertjében fiatal emberekkel találkoztak, a kik a kerítés falán keresztül jutottak be. Az igazgatóság megindította a legszigorubb vizsgálatot.

— Elárverezett szálloda. Temesvárról jelentik: A Christian Mátyas-fele félmillió csőd-tömeg ma nyert értékesítést bírói árverésen, a temesvári telekkönyvi hatóság előtt a tömeg-gondnok közbejöttével. A csőd passzívái tudvalevőleg félmillió koronára rugtak. Ezzel szemben a mai bírói árverésen csupán 365.400 kor. folyt be. És pedig a Pannonia-szállót megvette Gábris József dr. temesvári ügyvéd 161.000 koronáért, a Batthyány-utcában lévő két emeletes házat Pucher András 141.000 koronáért; a belvárosi Petőfi- és Kinizsi-utca sarkán lévő házat Nafsalin Lipót 30.000 koronáért; a Caristián tulajdonában volt szőlőt 3400 koronáért kelt el. A befolyt vételárból a kisebb hitelezők így nem nyertek kielégítést. Az árverés iránt érthető nagy érdeklődés nyilvánult meg és igen sok árverelő vett részt.

— Kémkedő orosz ezredes. Dodanow orosz ezredes, akit tegnap kémkedés miatt letartóztattak, mint Lembergől jelentik, ma szenzációs vallomást tett. Bevallotta, hogy már harmadfél éve áll az Afráma szolgálatában és már hat ízben volt kémkedni Galiciában. A przemysli erődítéseket három félvilági hölgy segítségével kémlelte ki. Az ezredes vallomására három ilyen hölgyet Lembergben letartóztattak.

— Csaló katonatisztek Sódfiából jelentik: Az itteni katonai parancsnokság nagy csaláknak jött a nyomára. Több nagyobb állású tiszt kompromittálva van. A csalást hadiszer megrendelésénél követték el. Az elikkasztott összeg nagyságát még nem tudják. A hatóságok eleinte el akarták titkolni a dolgot.

— Szimuláló sikkasztó. Az Aradi Közlöny pár héttel ezelőtt megírta, hogy Csizmár Gáspár mezőkövesdi gabonaügynök éventéit összevásárolta a környékbeli parasztlakosság gabonatermését és a fővárosba hozta, hogy ott a nagykereskedőknek eladja. Az idén szintén így járt el, de a befolyt összeget, mintegy 30.000 koronát nem osztotta szét a gazdák között, hanem feleségével együtt megszökött Mezőkövesdről, úgy hogy a csendőrség köröz levelet adott ki ellenük. Néhány hét előtt Csizmár a fővárosban az utcán örjögenni kezdett, úgy, hogy felesége kénytelen volt rendőrt segítségül hívni, akinek segítségével beszállították a lipótmezei tébolydába. Időközben a rendőrség tudomást szerzett a mezőkövesdi csendőrség által kibocsájtott köröz leveleiről, gyanussá lett előtte Csizmár viselkedése, megfigyeltette és ma kiderült, hogy a gabonaügynök csakúgyan szimuláns, aki ily módon akar tetteinek következményei alól szabadulni. A családnál mindössze csak 11 ezer koronát találtak s a rendőrség azt hiszi, hogy a többi pénzt valahova elrejtették.

— A hadügyminiszter parókája. A Bácsból most hazaérkezett delegátusok kacagató esetet beszélnek. Tudvalevő, hogy Auffenberg Mécie tegnapelőtt mutatkozott be a delegációban. Kiderült, hogy Auffenberg épen nem merőkanállal szedte magába az elokvenciát. A hadügyminiszter roppant önrzettel állott fel s snájdig arccal kezdte a beszédét. Két perc alatt azután megakadt, megindult a homlokáról a veriték, ez a kínos dolog tartott még két percig, amire Auffenberg gondolt egyet:

— Végre is — futhatott át az agyán — nem én vagyok Apponyi Albert, hanem Auffenberg Mécie lovag...

S ezzel vette az előtte fekvő papirosomót s onnan már sokkal nagyobb biztonsággal olvasta föl az orációt. Volt azonban beszéde közben még egy kalandja, ami azután egészen kihozta a sodrából. Nagyszerű gesztusokat talált ki a bemutatkozásra s folyton hadonázott a jobb kezével. Az egyik pillanatban azután gondolkozva végigsimított a homlokán s szép, rótparókáját hátrátolta ezzel a feje bubjájig. Auffenberg izgatottan kezdte igazgatni a műhajat, a felindulástól reszketett, de végre látta, hogy hiába való a fáradsága. S a félrecsuszott parókával a koponyáján olvasta végig a beszédét... Ez volt Auffenberg első debüje, amelyet a felesége és a leánya is végighallgatott a karzatról.

— Az elsült revolver. Török Péter 18 esztendőes asztalos tanuló Péter-utca 7. számú házában lévő lakásán Pók Rezső gyári napszámos és Holzapfel József asztalos tanuló az asztalt körülülve, egy 6 milliméteres forgópisztolylyal játszottak. A fegyver kézzől-kézre járt, végül Póknál maradt, aki ezt pattogatni kezdte. A vele szemben ülő Török figyelmeztette a veszedelemre, de alig fejezte be szavait, a revolver Pók kezében elsült és a kiröpült golyó Törököt a feje bubján megsebesítette. A rendőrségen úgy jelentették az ügyet, mintha gyilkosság történt volna. A helyszínen megjelent Szepekovszky Teofil ügyeletes rendőrhadnagy és Tisch Mór dr. főorvos, azonban csak azt állapították meg, hogy a sérülés 8-10 napon belül gyógyul. Az eljárás Pók ellen megindul

— Az ötödik adókerület. A városi adóügyi osztály vezetője, Vannay Gyula tanácsnok azzal az előterjesztéssel fordult a tanácshoz, hogy a város területét az adószedés és adóbehajtás szempontjából a mai négy kerület helyett ötre ossza be. A tanácsnok ezt azzal indokolja meg, hogy a Mosóczy-telep és a vasut környékének beépülése által annyi új adótárgy keletkezett, hogy az adókezelés a mai keretek közt lehetlenné vált.

— Aki székrekedésben szenved, bajától a legbiztosabban a Ferencz József-keserűviz használata által szabadul meg, mert ez nem csak gyorsan, biztosan és enyhén hat, hanem kellemtelen mellék- vagy utóhatásai sincsenek. Szerencsés és a világon egyedülálló vegyi összetételénél fogva a gyógytárakban és kereskedőknél kapható valódi Ferencz József-víz még az étvágyát is emeli. Kitűnő voltát tanúsítja többek között a következő szaktekintélyű nyilatkozat: Évek óta használom a természetes Ferencz József-keserűvizet úgy a klinikán, mint a magánegyházakban, mert ez anélkül, hogy kellemetlenségeket okozna, gyorsan és biztosan hat." Baccelli G. tanár, a római kir. egyetem, az orvosi klinika igazgatója.

24—XXIV

— Gyilkosság a tisztelgés miatt. Budapestről írják: Az Erzsébetváros egyik leghírhedtebb mulató a az Aleárdörör-utóban levő Zöldkő-szoru-szálló kávéháza. Katonák, iparoslegények és családleányok látogatják ezt a kávéházat, amely esténként hangos a mulatozók duhaj zúgától. De nem ritka eset az sem, hogy a mulatság véres verekedéssé fajul és összeszólalozva egymásnak rontanak a mulatótársaságok. Az este is ilyen verekedés színhelye volt a kávéház, sőt a verekedésnek emberélet is esett áldozatul. Kácsmár József és Weiszberg Jenő gyalogos szakaszvezetők ötödmagukkal mulattak a kávéházban, amikor betért oda Gránitz István tisztiszolga két barátjával, Szűsz Sándor tizenhétéves szobafestővel és Linczer Lajos harminc éves lakatossegéddel. Gránitz ügyet sem vetett a két szakaszvezetőre, mire azok rászóltak, hogy miért nem tisztel meg, hogyha bejön egy kávéházba és ott följebbvalókat talál. Erre Gránitz azt felelte, hogy kávéházban nem köteles tisztel meg. Ebből szóváltás támadt, melybe a civilek is belesegyedtek. A szóváltás hevében az altisztek már kardjukhoz kaptak, Linczer azonban megfenyegette őket, hogy azonnal lelévni azt, aki a kardját kirántja, mire egy időre helyreállt a csend. Közben a katonai őrzőrendes szemleutján megjelent a kávéházban és minthogy mindent rendben talált, tovább ment. Alig hogy az őrző el távozott, a már ittas emberek között újra kitört a verekedés. Végül azután Szigeti Pál, Szigeti János, Gerő Gergely tamburások és Fölkl Károly primás Gránitzal együtt megragadták az altiszteket és általános dulakodás közepette kilökték őket az utcára. E közben valamelyik, a tanuk vallomása szerint Szűsz Sándor, az utcán egy sörösvéggel úgy fejbe vágta Kacsomárt, hogy vértől elborítva összeesett és csakhamar meghalt. Szűsz tagadja, hogy ő ütötte fejbe Kacsomárt, valószínű, hogy mások is ütötték sörösvéggel az altiszteket. A rendőrség egyelőre az eset valamennyi szereplőjét őrizet alá helyezte. Kacsomárt a helyőrségi kórház halottszobájába vitték és a katonai hatóság is megindította a vizsgálatot.

— Apagyilkosság egy pár csizma miatt. A Fehérmegyei Mátyás községben, mint Székesfehérvárról jelentik, véres családi dráma történt. Klading János, a község egyik legmódosabb gazdája megdorgálta husz esztendő József fiát, mert a fia apjának tudta nélkül új csizmát rendelt magának. A csizmadia tegnap reggel vitte haza az új csizmát, de az öreg Klading visszaküldte. A fiát ez annyira földühösítette, hogy fölkapta az asztalon heverő konyhakést és markolatig apja mellébe szúrta. A kés átjárta a szerencsétlen ember szívét és azonnal megölte. Az apagyilkos legényt a csendőrök letartóztatták. Székesfehérvárról vizsgálóbizottság utazott ki Mátyás községbe.

— Nem titok, hogy a Földes-féle Margit-Créme a legmodernebb és leghatásosabb szépítő-szer. Vegytiszta és ártalmatlan. Tégelye 1 kor. a gyógytárakban.

— A szerelmes szabó segéd Pakurár Demeter 23 éves szabó segéd ma reggel Vágóhid utca 14. számú házában lévő lakásán marólugot ivott. A szerelmes szabó segéd csalódott ideálja álhatatosságában és ezért akart meghalni. Valószínűleg sikerül neki, mert súlyos belső sérülésekkel került a kórházba.

— Baleset. Setár József, Boros Béla, pécsi uti vendéglős pincemunkása Martin Andorral, a Központi szálloda kocsisával együtt egy 248 literes hordót akart Boros pincéjébe verezteni. A vendéglős tiltakozott, hogy a szűk bejárati és meredek lépcsőjű pincében csak ők ketten dolgozzanak, de a tilalmat figyelmen kívül hagyva, hozzá láttak a munkához. A hordó megzaladt és Setárt feldöntve a jobb lábát törte el. Súlyos sebesüléssel szállították a kórházba.

— Jótékonyosság. Istenben megdicsőült Assael Adolf Abraham ravatalára szánt koszorú megváltása fejében gyászoló családjá 100 koronát adományozott az aradi izr. jótékony nőegyletnek. Továbbá ugyanezen alkalmából a népkonyháknak özv. May Jánosné 20, Neuman Ignác (Bécs) 20, Lustig Andor 10, Kovács Jakab és neje 10 koronát adományozott. Az elmúlt héten a népkonyháknak támogatására Guttman Samuné, Jellinek József, Dr. Singer Jánosné 10—10 koronát, Bäck József 5 koronát, özv. Hay Józsefné 15 liter paradicsomot, Nemess Gézáné 60 klg. babot, Adler Dánielné 3 klg. kölestását, 3 klg. rizset, 3 klg. sötét és 3 klg. árpakását adományozott. A jövő héten a népkonyháknak a védasszonyi tisztet Fenyves Ignácné, Löbl Gyuláné és Neuman Hermanné lesznek szivesek ellátni.

Az izr. jótékony egyletnek pedig a következő adományok folytak be: Freund Fülöp, Goldschmidt Sándor, Löffler Jakab és Weisz Márkus 20—20 koronát, Bing Hugó, Basch Simon, Földes Soma, Fuchs Arnold, Fuchs Ignác, Fodor Gyula, Jellinek József, Löbl Gyula, Müllner Izidor dr., Mairovitz Emil, Nemess Géza, Schreyer Viktor 10—10 koronát és Glück Dezső, Süsz Vilmos 5—5 koronát adományozott. Ezen nemesszívű adományokért ezután nyilvánítja benső köszönetét mindkét egyesület elnöksége.

Az aradi polgári menház ellátottjai ez uton fejezik ki hálás köszönetüket a Bernárdy-asztaltársaságnak a karácsonyi ünnepekre nekik juttatott ajándékért. Az asztaltársaság nemesszívű tagjaira az ég áldását kérjük.

Br. Bánhidya Stefánia uró a Csutora-utcai áll. el. iskola körzetéhez tartozó szegénysorsú beteg gyermekek gyógyszerinek beszerzésére husz (20) koronát adományozott. Mely nemeslelkű adományért ezután mond köszönetet Boross Kálmán, áll. ig. tanító.

— Születések, halálozások és házasságok. Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 30-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: Született: Vadász József állomásfelügyelőnek József nevű fia. Kuszalik József faárusítónak János nevű fia. Meghalt: Leicher Anna 5 hónapos leány. Mácsán Flóra 10 hónapos leány. Dobray Sándor 76 éves irnok. Nyágota Illéné 57 éves napszámos. Argyelán Margit 14 éves napszámosnő. — Házasság nem fordult elő.

— Katona zene. Január hó 1-én, hétfőn este a Fehér-Kereszt szálloda ujonnan átalakított téli kertjében a helybeli 33. gyalogezred zenekara Zellner Sándor karnagy ur személyes vezetése mellett, válogatott műsorról, hangversenyt rendez. Az újév alkalmával müncheni hóbrausör-csapolás! 5357

— Tombola és ajándéktárgyak legolcsóbb árban és legnagyobb választékban Fischer Simon nagy áruházában kapható.

— Felhívjuk olvasóink szives figyelmét a Csipke Áruháznak mai számunkban közzétett érdekes hirdetésére. 5793

— Páratlan újévi alkalmi bevásárlás. Tulhalmozott raktár miatt bevásárlási áron árusítja Weinberger Ferenc ékszerész Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota) remek szép ékszereit, zseboráit és ezüstnemű raktárát. Telefon 439. 6029

— Olcsó üzleti könyvek Ingusz J. és Fia Weltzer János utcában egyesített könyv- és papírkereskedésben. Telefon 517. 6071

— A Divat Szalon. Magyarország első női lapja, értékben folyton emelkedve a munkakörét mindjobban kiterjesztve töltötte be huszonnegyedik esztendejét, melyet a lapok életében tán igazabban lehetne a teljes érettség és nagykorúság idejének nevezni. Most a XXV. évfolyamát járja és viszi az ország minden tája felé, — az úri háztól a dolgozó varrónő házáig, — mindazokat a tudósokat, a művészeket ma már úgy nőnek, mint leánynak, feleségnek, anyának, társaságbeli hölgynek, kegyverkeszűnek és háziasszonynak tudnia kell. Ez a tudás képesíti arra, hogy ne csak tájékozást nyerjen a divatról, de azt takarékosan hasznára is fordíthassa. A Divat Szalon képei elsőrendűek, iparművészeti tanulmányok nem kisebb irónő, mint Szabóné Nögáll Janka elsőrendű írói gárda segítségével szolgáltatja: költeményekkel, novellákkal, szép és nagy regényekkel, női életrajzokkal, melyeket jól sikerült arckép kísért, oktató cikkeket, érdekes könyvekről, zeneművekről, szindarabokról feljegyzett tudnivalókkal a egy olyan Szerk. Postával, a mely szinte a lexikonok színvonalára emelkedik és a legjáratlanabb kérdésközdőhöz is szeretettel, segítséggel leszáll. — A Divat Szalon egyike a legolcsóbb lapoknak: előfizetési ára egy negyedévre csak három korona, dacára annak, hogy kiállítása díszes és bőkezű. Kéthetenként megjelenő színes, keménytetésű füzetei dus tartalmukon kívül ingyen-mellékletekkel is szolgálnak: szabás-ívvel, gyermekdivatújsággal stb. Az évfordulót pedig azzal teszi emlékeztetéssé, hogy előfizetőinek egy elegáns naptárt küld szintén külön díj nélkül. A legnagyobb elismeréssel ajánljuk olvasóink figyelmébe a derék női divatlapot, tudomásukra adva a Divat Szalon kiadóhivatalának címét: Budapest IV., Eskü ut 5. sz., a hol — épen úgy az ország bármely postahivatala útján is — elő lehet fizetni. Kívánatra mutatványszámot is küld e lap kiadóhivatala. 7052

— Hogy a ló ereje milyen rohamosan fogy megerőltetett munka mellett, minden lótulajdonos előtt ismeretes. Az inak megmeredtsége leggyakrabban csakis a túlerőltetés káros következménye. A lovak kiváló erő kifejtése és rendes munkaképessége csakis a Kwizda-féle cs. és kir. kizárólagosan szabadalmazott Restutio-fluid rendszeres alkalmazása által éretik el. Ezen szer kitűnően beválik, serkenti a lovat munkabírásra s képesíti a legnagyobb erő kifejtésre.

— Pénz újévi ajándéokra, dacára a magas kamatlábnak, mégis a régi olcsó feltételek mellett kapható ingatlanokra u. sz. tisztviselői és váltó kölcsönök Szűcs F. Vilmosnál Karolina-utca 8.

— Érdekes megtekinteni, hogy milyen szép és elegáns női felöltőket vásárolhat minden kivitelben, u. m.: angol raglánok, plüch kabátok, szőrme kabátok, angol bundák, szőrme garnitúrák, gyermek és leányka felöltőket a legolcsóbb lezállított árakban György Menyhért és társánál, Arad, Andrassy tér 8. A Minorita templommal szemben. Telefon 855.

— Karácsonyról vissza maradt női bőr és selyem táskák mélyen leszállított áron lesznek eladva Hegedűs Gyula, kefe, pipere, illatszer és bőrdíszműáru kereskedésében Arad, Andrassy-tér 15. 6433

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, közvérszegénység, cukorbetegség, vörhenység, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kiváló hatás. — Természetes vasmentes savanyúvíz.

9 Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Satyra-Lipóci Salvatorforrás-válték, Budapest, V., Rudolf-utca 2.

— Saját érdekében ajánlom a t. vevőközön-ségnek, hogy tekintse meg a szépen szortirozott és a legkényesebb izlésnek megfelelő ujevi kiállítás, hol óriási választék van a legizlésebb dísztárgyak és használati cikkekben, melyek legolcsóbban beszerezhetők. Képekben legnagyobb választék és legolcsóbban lesznek elkészítve. Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és díszműtáru kereskedés, Andrassy-tér 20. Városi és megyei telefon 568. sz. 5928

— Egy Kárpáti-féle fájfajás elleni pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárában Arad, Boros Béni-tér. 4676

— Tisztviselők figyelmébe. Értesítem a tánc kedvelő kartársaimat, hogy az Ipartestület dísztermében szigorúan zártkörű „Tisztviselő-Colonne” már megalakult s január hó 10-én, szerdán este pont 8 órakor kezdetét veszti. Hangsúlyozni kívánom, hogy ezen csak is tagok, illetve erre külön meghívott urleányok vehetnek részt. Órák: szerdán és szombaton, tehát hetenként kétszer tartatnak és pedig 8 órai kezdettel. További jelentkezéseket még elfogadunk; és pedig nálam, illetve a Colonne személyesen vezető Deutsch Sándor okleveles tánc tanító urnál Bercsényi Miklós-utca 18. sz. alatt, személyesen vagy írásban szután pedig a táncintézetben szerdán és szombaton este 8 órakor. Kiváló tisztelettel Takács István, kir. törvényszéki tisztviselő.

— Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk **Novák Rudolf** fogműtermét Arad Szabadság-téri 5-6 szám alatt, dr. Kronstein-ház.

— Felhívjuk t. olvasóink figyelmét az **Amerikai cipőrésztársaságnak** lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— Izléses névjegyek **Kerpel Izsónál** készülnek. 7229

— Üzleti könyvek, u. m. straszák, naplók, főkönyvek, másoló könyvek, a legmodernebb irodalmi cikkek, mindenféle papírárak nagy készlete. Az összes könyv- és hangjegyvadászók raktáron. Nagyválasztéku könyv és zenemű antikvárium. 100.000 kötetes kölcsönkönyvtár és zeneműkölcsonzó intézet. Névjegyek és egyéb nyomtatványok készítése **Kerpel Izsónál**, Aradon. Telefon 385. 4871

— Divatos névjegyek **Kerpelnél**. 4871

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-er (Vidékre 2 korona 40 f.-ért) és 160 hangjegyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe **Kerpel Izsó kölcsönző-intézete** helyben és vidékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

TORVÉNYKEZÉS.

§ Pör az aradi vízművekért. Az aradi törvényszéken ma folytatták a tárgyalást abban a nagyszabású pörben, amelyet az angol társaság a vízművek megváltása miatt indított Arad városa ellen. A tárgyalás ma délután 4 órától este fél 8 ig tartott. A referáda ma befejeződött, sőt már tanácskozást is folytatott a törvényszék tanácsa, azonban döntésre még nem került sor, mert az ügy rendkívül bonyolult s végtelen nagy megfontoltságot, körültekintést igényel. A tárgyalást a kettős ünnep miatt csak kedden folytathatják.

§ Emlékiratot szerkeszt a rablógyilkos. Temesvárról jelentik: Balázs István a halálra ítélt rablógyilkos befejezte 50 ivre terjedő naplójának megírását. A temesvári ügyészség át nézte a naplót és azután átadta a rablógyilkos védőjének Láng Béla dr. ügyvédnek, aki a

naplót sajtó alá rendezte úgy, hogy az legközelebb meg fog jelenni a könyvpiacra. Balázs István naplójában ártatlannak mondja magát. (Érthetetlen, hogy olyan komoly, nagy tudású ügyvéd, mint Láng, miképpen vállalkozhatott ilyen szerepre?)

§ Felmentett kereskedő. Mucsi János aradi kereskedő nemrég nyitott a külvárosban egy szatócüzletet, amely azonban pár hónapi fennállás után dicstelen véget ért. Alig két hónapja állott fenn az üzlet, mikor már Mucsi nem volt képes fizetési kötelezettségeinek eleget tenni s egyik hitelezője, **Guttmann Samu** aradi fűszerkereskedő végrehajtást is kért ellene. Mucsi be sem várta, hogy a törvényszék elrendeli-e a végrehajtást, hanem üzletét egyszerűen eladta. A megkárosított hitelező viszont hitelezési csalás miatt jelentette fel a kereskedőt. A mai tárgyaláson Mucsi védője, **Popper Sándor dr.** a vád ellenében azzal érvelt, hogy Mucsinak nem volt célja hitelezőinek kijátszása, hanem éppen azért, hogy üzletét eladta, egyes hitelezőit kielégíthette, míg ha az üzletet megtartotta volna, rövid időn belül teljesen tönkrement volna. A törvényszék ezt az érvelést elfogadta és a kereskedőt a vád és következményei elől felmentette.

§ Csillagrugatás. **Tóth István** pécskai gazda a múlt hónapban meg akarta tréfálni **Darócz János** nevű felesét, kit az istállóban alva talált. Egy maroknyi szalmát dugott a talpa alá s a szalmát meggyújtotta, hogy „csillagot rugasson” az aló emberrel. A tréfának szomorú következményeként **Darócz**, ki súlyos égési sebeket szenvedett, négy hetig nyomta az ágyát. De **Tóthra** nézve is szomorú vége lett a tréfának: az aradi törvényszék súlyos testi sértés büntetésért 2 hónapi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a vadlott felebotzott.

§ Bukásért — két év. Régi panasz, hogy a hamis bukásba esett kereskedőkről szóló paragrafus enyhé s annak alapján, bár a csalárdság e téren nagyon is gyakori alig lehet szigorú büntetést kiszabni. Szinte ritkaság számba megy, hogy a hitelezők pénzét bezsebelő boltost a megérdemelt büntetés érje s ép ezért feltűnést fog kelteni a budapesti kir. táblának **Herczeg** Áraint sujtó ítélete. **Herczeg** divatárkereskedő volt a fővárosban. Kiosiban kezdte, de utóbb, hogy lendületet vett az üzlete, nagyban kezdett dolgozni. Üzlete már a legzebbek közül való volt, nagy forgalomra is tett szert s így alig tűnt föl, hogy míg azelőtt **Herczeg** havonta csak néhány ezer koronara rendelést tett, már például az 1908. novemberében 68 000 koronányi decemberben pedig 91 000 kor. értékű árut vásárolt hitelbe. Röviddel ezután pedig, 1909. februárjában, esődöt kért maga ellen. Ekkor **Herczegnek** az adósságai 355 000 koronát tettek ki a mert kidarült, hogy a portékát akkoriban ládaaszámra adogatta el, eldugott vagy másfél százezer koronát. — A hitelezők persze elvesztették követeléseik nagyrésztét s a törvényszék **Herczeget** félévi börtönre ítélte. A királyi tábla ítélete azonban, melynek a kihirdetését mára tüzték ki, jóval súlyosabb, amennyiben a bukott kereskedő büntetését a másodbíróság két évi fogházra emelte föl. Az ítéletet azonban nem lehetett kihirdetni, mert **Herczeg** orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy beteg s nem jelenhetik meg. De hisz érthető is, ha rosszul érzi magát.

VIDÉK.

Varjas község címeres pecsétje. A hivatalos lap mai száma közli a legfelsőbb kéziratot, mely szerint a király **Varjas** temesvármegyei községnek a bemutatott címeres pecsétet adományozta.

Körömápoló készletek

(Manicure készlet.)

8611

Egyszerű kivittől a legfinomabb kivittelig

francia és solingeni műszerekkel; csont, celluloid, elefántcsont, ébony, gyöngyház, teknőc és eszűt eszközökkel 5.— kor.-tól 80.— kor.-ig, továbbá

finom illatszer, fésű és kefe készletek 4—K-tól 50—K-ig

igen nagy választékban

Hánzu Nestor

„Vöröskereszt Drogeria“

Arad, Weitzer János-utca 2.

TARKASÁGOK.

(Az az átkos automobil.) A minap bejött a vármegyéből egy régi ismerősünk, aki már vagy három esztendeje nem látogatta meg a szerkesztőséget. Alig ismertünk rá, olyan rosszul nézett ki: nagy botra támaszkodva járt, a balkarja fel volt kötve és a félszeme elől erős kötés vette el a kilátást.

— Hogy néz maga ki? — mondtuk neki csodálkozva. — Hiszen egész nyomoréknak látszik.

— Bizony barátaim, majdnem megnyomorodtam az utolsó években.

— Hát mi történt?

— Az az átkos sok automobilozás — sóhajtott barátunk.

— Nem is tudtam, hogy autót tart. No és sokat automobilozik.

Fájdalmasan legyintett a félkezével.

— Nem én, mindig — mások...

(A vigjáték és a dráma.) Egy tréfás aradi diáktól, atinek az apja szegény dijak és gyakran hideg szobában fagyoskodnak, az irodalom tanítása közben megkérdezte a tanára:

— Tudnál-e mondani egy jó vigjátékot?

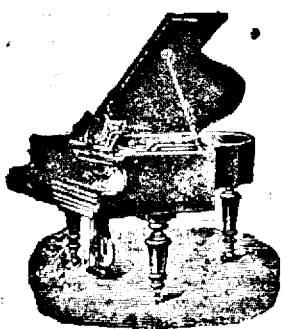
— Igen. „Kox és Box.”

— Ez helyes. És mondj most egy drámát.

A fiú gondolkodik, aztán nevetve feleli:

— Kox és Kőszén.

(A babona.) Egy falusi szobaleányi szerződéstelt a minap egyik aradi hivatalnok felesége. A leány rendkívül esetlen, ügyetlen teremtes, aki egyre-másra törte az edényeket. Tegnap azonban

Faix Jacques

zongoraterme és készítési műhelye

Arad, Batthyány-utca 35

Állandó raktár: **Förster, Dörr, Rösler, Hamburger, Rud. Stéizhammer, Lya**

stb. elsőrendű gyárosok kitűnő új modelljeiből, ugyszintén saját nagy vágyártmányu **zongorák** készletében.

Javitások, hangolások szakszerű pontos kivitelben. Zongora kölcsön jutányos árért.

Legcélsezerűbb ujévi ajándékok

Bársony Andor

harisnya-, kötött és
szövött-áru üzlete-
ben kaphatók

5961

Arad, Szabadság-tér 17. szám.

Telefon 642. szám.

rekordot ért el. Lélekszakadva rohant ki a szalon-
ból a folyosón tartózkodó nagyságához.

— Nagysága, mondja, babonás e maga?
— Nem vagyok én babonás — mondta az
urnó. — De miért kérdezi ezt maga tőlem Marcsa?
— Akkor jó, ha nem babonás. Már megjed-
tem.
— Dehát miért?
— Mert a szalonyban éppen most törtem be a
nagy tükröt.

(Intézkedés a kolera ellen.) Most, hogy vé-
get ért a kolerajárvány, aktuális fölemlíteni ezt a
megtörtént kis esetet. A belügyminisztériumból egy-
szer leirtak egy aradmegyei kis községbe, hogy te-
gyék meg a kolera elleni tekintettel a kellő intéz-
kedéseket.

A községi bíró napokig nem tudta, hogy mi-
csoda intézkedésekről ír a miniszter. Egyszerre
azonban világszag támadt az agyában és maga
elő hívatta a kisbíró, ezt a parancsot adta ki:

— Mond meg a bírónak, hogy holnapra
húsz új sirt ásson meg, mert közeledik hozzánk a
kolera.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

— A Benoid gyári részvénytársaság alapítke-
melése. Az aradi Benoid gyári részvénytársaság,
amely rövid fennállása alatt Arad város
egyik színterítő, hatalmas ipari vállalatává
fejlődött, ez év áprilisában tartott rendező
közgyűlésén elhatározta, hogy a társaság a
mindinkább nagyobbodó üzletkörünek helyes és
pontos ellátása céljából, a részvénytársaság
négyezer koronás alapítkejét a duplájára
emeli fel. Megjelent annak idején a részvény-
alírási felhívás és az emisszió a legtöbb
sikerrel végződött: a négyezer koronás ér-
tékű részvény rövid pár hónap alatt bejegyez-
tetett. A Benoid gyári részvénytársaság ma-
delután aztán rendkívüli közgyűlést tartott,
amelyen szankcionálták a részvénytőke emelést.
Sármezey Endre, a társaság elnöke nyitotta
meg a közgyűlést. Majd László Ottó vezér-
igazgató olvasta fel az igazgatóság jelentését,
amely szerint a társaság alapítkejének 800 000
koronára való felemelése a legtöbb mérték-
ben sikerült. A 400 000 korona értékű részvé-
nyeket Sármezey Endre, László Ottó, Paikert
Henrik, Ráday Gedeon gróf főispán, Széchenyi
Viktor gróf főispán, Urbán Iván főispán, Mandl
Vilmos dr., Zselénszky Róbert gróf, Breda Vik-
tor gróf, Bohus László báró, Bohus Lajos báró,
Solymosy Lajos báró, Almay Olivér, László
László, Mikó Bálint, Budde és Goedel berlini
cég, Mandl Vilmos dr. a társaság jogtanácsosa
felolvasta a módosított alapszabályokat, ame-
lyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott.
Azután a részvényesek László vezérigazgatót
érdemeiért ünnepezték. A közgyűlés elfogadta
az igazgatósági jelentést és köszönetet szavazott
az igazgatóságnak.

— Az Aradi Polgári Takarékpénztár új igaz-
gatói. Mai lapunkban írunk már róla, hogy az
Aradi Polgári Takarékpénztár kiegészíti igaz-
gatóságát. Mint most értesülünk Lóbl Gyulán
kívül bevásárolják még az igazgatóságba Fun-
kelstein József terménykereskedőt, Verzár
Márton földbirtokost és Varjassy Lajos dr. ka-
marai titkárt.

— Gazdák nagygyűlése. Az aradmegyei gaz-
dasági egyesület január 28 án országos érte-
kezletre akarja összehívni a délvidéki dohány-
termelőket a dohánytermelés föllendítése érde-
kében. Az értekezlet céljára a vármegye köz-
gyűlése terméket kéri az egyesület.

— Valódi muraközi hidegvérű (Nori) fajlovak.
Földbirtokosoknak, uraságok, gyárosok és gaz-
dáknak megvételre ajánlok valódi muraközi
hidegvérű (Nori) fajlovakat, ugyancsak igáslo-
vakat fél- és egész nehéz minőségben, ugyszin-
tén anyakancákat, tenyészcsikókat, továbbá jól-
bevált kocsilovakat közvetlenül a tenyésztőktől.
Minden további felvilágosítást és kitűnő refe-
renciát azonnal ingyen ad Kreutz Lipót lóbizom-
ányos és nagyfuváros Csáktornya, Muraköz.
Magyarország. Sürgőnycim: Kreutz Lipót Csáktor-
nyanya. 5562

Gabona piaci hozatal Aradra és Uj-Aradra 1911. évben*

Hónap	Buza		Rozs		Zab		Ar. a		Tengeri	
	Arad és Uj- Arad m/m	Ár	Arad és Uj- Arad m/m	Ár	Arad és Uj- Arad m/m	Ár	Arad és Uj- Arad m/m	Ár	Arad és Uj- Arad m/m	Ár
Jan	4100	10.80	—	7.30	—	7.20	—	7.50	900	4.40
Febr.	6600	11.25	—	7.30	—	7.40	—	7.30	4300	5.10
Márc.	6000	10.80	—	7.20	—	7.20	—	7.70	3500	5.10
Ápr.	3200	11.50	—	7.10	—	7.20	—	7.30	2300	4.90
Máj.	4600	11.70	—	7.80	—	8.20	—	8.50	3100	6.10
Jun.	2700	12.10	—	8.10	—	8.70	—	7.80	2300	6.80
Jul.	2800	11.40	—	8.10	—	8.50	—	8.20	1800	6.70
Aug.	18200	11.60	1400	8.80	1800	8.40	1500	8.70	2000	8.30
Sept.	19200	11.70	1200	9.70	1400	8.60	1300	9.10	1600	8.30
Okt.	10700	11.70	—	9.40	—	9.10	—	8.50	4700	8.20
Nov.	8800	11.40	—	9.50	—	9.10	—	8.70	5200	8.20
Dec.	7800	11.10	—	9.60	—	9.10	—	8.70	2800	8.20
Ossz.	94700		2600		3200		3800		38300	

* Ezen kimutatásban oly tételek, amelyek a
piac megkerülésével a hozatából kerültek eladásra
és raktárra szállítottak, nem foglaltak be.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

1911. december 31.

Budapest, december 31.

Készárú.

Amerika 1/4-el olcsóbb. Kínálat korlátozott, vételre
nincs, 5 ezer mm. változatlan.

As árak 50 kilonként számítva:

Natáridő.

	Dél sárlat	3 órai sárlat
Buza 1912. áprilisa	11.76 - 11.77	11.76 - 11.77
Rozs 1912. áprilisa	10.30 - 10.31	10.28 - 10.29
Tengeri 1912. májusi	8.54 - 8.55	8.53 - 8.54
Zab 1912. áprilisa	9.69 - 9.70	9.70 - 9.71

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként koronás értékben.)

1911. december 30.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	—	—	10.70 - 10.75
77	—	—	—	10.75 - 10.80
78	—	—	—	10.85 - 10.90
79	—	—	—	10.95 - 11.00

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	—	—	—	10.60 - 10.65
Rozs	—	—	—	9.50 - 9.60
Arpa	—	—	—	8.60 - 8.70
Zab	—	—	—	8.70 - 8.75
Tengeri	—	—	—	7.60 - 7.65

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés)

— December 30. —

Magyar aranyárjádék 4%	—	—	—	110.60
Magyar koronajádék 4%	—	—	—	90.50
Magyar koronajádék 3 1/2%	—	—	—	78.75
Magy. földteherm. kötvény 4%	—	—	—	91.00
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	—	—	—	210.00
Tiszasszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	147.00
Osztrák járadék papírban	—	—	—	91.60
Osztrák járadék enstítbe	—	—	—	94.50
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	115.00
Osztrák koronajádék 4%	—	—	—	91.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	158.00
Osztrák magyar bankrészevény	—	—	—	20.10
Magyar hitelbank-részevény	—	—	—	8.20
Osztrák hitelintézet részvény	—	—	—	652.50
Osztr.-magy.-államasnti részvény	—	—	—	731.50
20 frankos arany (Napoleonier)	—	—	—	19.10
Német birodalmi márka	—	—	—	117.62 1/2
London vista	—	—	—	240.75
Páris vista	—	—	—	95.50
20 márkás arany	—	—	—	28.55

Kőbányai sertéspiac.

— Dec. 30. —

December 29. Magyar elsőrendű: Fiala nehéz
(páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 144 -
146 fillér. Fiala közép (páronként 251 - 320 kilo-
grammig terjedő súlyban) 148 - 150 fillér. Közép
(páronként 240 - 280 kgr.) 150 - 152 fillérig.

Felolós szerkesztő:

Bolgár Lajos.

Legújabb divatu
estélyi és alkalmi **cipők**

Valódi amerikai ut-
cai, vadász, sár és

hó cipők.

Valamint a világhíru

SALAMANDER-CIPŐK.

Egységárban: 1216

K 16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.

Kispecs árjegyzék díjtalanul.

Braun M.

ferfi- és fiugyermek-runá aruhaza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kos-
suth szoborral szemben.)

Nagy választék!!!

8802

Olcsó árak!!

Külön osztály mértékszerinti rendelésekre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1911. december hó 31-én
Délután 3 és fél óraker mérsékelt helyárakkal:

Luxemburg grófja.

Operette 3 felvonásban.

Este 1/8 óraker rendez helyárakkal:

A) bérlet. A) bérlet

A lengyel menyecske.

Operette 3 felvonásban. Szövegét írták: Kurt Kraatz és Georg Okonkowsky. Zenéjét szerző: Jean Gilbert. Fordította: Faragó Jenő. Rendező: Polgár Sándor. Karnagy: Tilger Arpád.

SZEMÉLYEK:

Madaras	Polgár S.	F. cseke	Várnay Jenő.
Gaudeila	Benkőné	Sofinszky	G. öző A.
Ily. J. anyuk	Neogrady D.	M. r. eka	Mucsi Anna.
Hekuba	Huszár K.	Tatmaska	Csáki Ferenc
Marga. neje	Diosy Nusi.	Fenyház Mór	Kulcsár L.
Fodor János	Vass Jenő.	Muzsa	Várnainé.

Kezdete este 1/8 óraker.

Aradon, 1912. évi január hó 1-én hétfőn.

Délután fél 4 óraker mérsékelt helyárakkal:

Vasgyáros.

Színű.

Este fél 8 óraker rendez helyárakkal:

B. Bérlet. B. Bérlet.

A lengyel menyecske.

Operette 3 felvonásban

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színháza

Ma vasárnap, 1911. december 31-én:

1. Egy ur, aki táncolni tanul. Mulattató komédia.
A legszebb Nordisk slóger.

2. A sötét pont. Szenzációs társadalmi dráma 3
felvonásban. 2000 méter hosszú. Slóger kép.

Műsor január 1-én hétfőn.

Az Apollo minden műsorszáma egy egy szenzáció.

Az előadások kezdete délután 2 órától folytatásos-
11-ig tartanak.

URANIA

szepítőnykép színház.

(Bérb Simonov-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1911. december 31.

1. Mimi hipnotizál. Kacagató. — 2. Stookholm.
Látványosság. — 3. Egy jó tüzet. Humoros.
4. Bűn és bűnhődés. 3 felvonásban. 2000 méter.
Slóger kép.

Csak két napig!

Műsor január hó 1-én és 2-án.

1. Pali jutalomjátéka. Pali a mozi kedvence eddig
nem látott legújabb szerepeiben.
2. Pali a becület lovagja. — 3. Pali szigorlat
után. — 4. Pali mint ideál. — 5. Pali karácsonya.

Előadások 8. u. 2 órától kezdve este 11 óráig.

NYILTÉR.*

Felhívás!

1912. Január 15-én átvettem Panko-
tán Szilgyi József Fehér Kereszt-szálloda
bérletét. Kérem hitelezőimet nálam határ-
időig követelésüket bejelenteni.

Arad, 1911. december 29.

Schwartz Mór.

7232

Arad, Karolina utca 2. sz.

Mindennemű

sóshalak

valamint friss

dunai halak

legolesobbán csakis nagyban
kaphatók

Holdengraber Jeremiás-nál

Brassóban

Felhívás!

1911. december 29-én Ujmikelakán
átvettem a Kopetkó István féle vendéglőt.
Kérem hitelezőit, hogy amennyiben 3 na-
pon belül nálam nem jelentkeznek, ugy-
követeléseikért felelőséget nem vállalok.

Hajós György

Ujmikelaka.

7231

Rendkívül olcsó árakon

ujévi ajándékok

Brilliánt és arany- ékszerek óriási vá- lasztékban.

Ezüst disztárgyak és ezüst evő-
eszközök nagy raktára. Szivar
készletek, cigaretta tárcák, ezüst-
botok. Rendkívüli nagy választék-
ban elsőrendű órák arany, ezüst
és acél tokban. Liga órák min-
den kivitelben. — Külön helyiség-
ben china ezüst.

5937

GRALLERT J. és FIA

órák- és ékszerész üzlete

Arad, Andrássy-tér 22. szám.

SAVINO CALVASINA UTÓDA

CALVASINA HENRIK

Alapított 1885.

márványtelepe

Több kitüntetés.

Arad, Wesselényi-utca 33. szám.

Kredenez,
Trimó,
Toilette,

Mosdó,
Éjjeli szekrény lapok,
Mészárszék berendezések,

Fürdőszobaberendezések,
Falak bevonása,
Kávéház-berendezések,

Szálloda-berendezések,
Vendéglő-berendezések,
Asztal-lapok

a legjutányosabb árban készíttetnek.

7029

Kívánatra költségvetéssel díjtalanul szolgálók.

Arjegyzék rendelkezésre áll.

Összes vevőinek és jóbarátainak

Boldog új évet kíván

7216

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Összes igen tisztelt üzletfeleimnek, vevőimnek és jóbarátainak ez uton kívánok 7247

**Boldog újévet
Eiser Sándor**

világítási különlegességi üzlete, Auer égők főraktára, Arad, Weitzer János-utca.

Boldog új évet kíván

7221

nagyrabecsült rendelőknek és ismerőseinek, további pártfogásukat kéri kitűnő tisztelettel

Beregszászy Lajos

szücsmester, Deák Ferenc-utca 32.

Igen tisztelt rendelőknek, jó barátainak és ismerőseimnek 7222

Boldog új évet kívánok**Gianotti Mándor**

uriszabó, Deák Ferenc-utca.

Boldog új évet kívánok

igen tisztelt vevőimnek és jó barátainak

Csokán Ernő

7220

mészáros és hentes Lázár Vilmos-utca.

Boldog új évet kívánunk

Összes mélyen tisztelt megrendelőinknek és jóbarátainknak

7215

Mártits és Pák

uri szabók.

Boldog új évet kíván

megrendelőinek és üzletfeleinek 7214

Targa Kálmán

női szabó, színházzal szemben.

Boldog új évet kíván

ugy a helybeli, valamint vidéki vevőknek

7212

Lázár Gyula

fűszerkereskedő.

Összes vevőimnek, ismerőseimnek és jóbarátainak

Boldog új évet kívánok

7212

Tejér Gyula

fűszerkereskedő, Arad.

Összes igen tisztelt rendelőknek, jóbarátainak és ismerőseinek ezuton kíván 7211

Boldog új évet**Karpelosz Lszimonó**

uriszabó, Weitzer János-utca.

Igen tisztelt üzletfeleimnek, vevőimnek

Boldog újévet kívánok**Kotányi János**

7217

kávé, tea és japán-dizsműáru üzlete Arad, József főherceg-ut 8. Cégvezető: Robitzek József.

Összes igen tisztelt vevőimnek, üzletfeleimnek és jóbarátainak 7218

Boldog újévet kívánok**Hartmann János**

billiárdkészítő és műbutorgyáros, Boros Béni-tér.

Összes igen tisztelt megrendelőimnek, vevőimnek és jóbarátainak 5902

Boldog újévet kívánok**Rubinstein Géza**

Forrai-utca Román templom épület.

Boldog újévet kíván

tisztelt vevőknek, rendelőknek és ismerőseinek

Gara Miklós,

cipőüzlet Aradon, Hunyadi-utca 8. szám. 7240

Amidőn a mai napon megválok a Fácán-utcában volt vendéglőmtől, nem mulaszthatom el igen tisztelt pártfogóimnak hálás köszönetemet nyilvánítani. — Egyben

Boldog újévet kívánok**Donnawell Fülöp.** 7241**Boldog újévet kívánok**

összes vendégeimnek és jóbarátainak

HERCZEG GÁBOR

a Zrinyi kávéház tulajdonosa. 7237

Boldog újévet kíván

kedves vendégeinek és jóbarátainak

Weisz Márton

az Otthon-kávéház tulajdonosa. 7239

Kedves vendégeimnek és jóbarátainak

Legboldogabb újévet kívánok**Grünwald Simon**

a Nagybercsényi Miklós kávéház tulajdonosa 7288

Boldog újévet kíván

összes vevőknek és jóbarátainak 7243

Cziráky Alajos

a cs. és kir. 12-ik huszárezred szabója.

Összes vevőimnek és ismerőseimnek ez uton kívánok 7218

Boldog újévet**Dein Paula**

női kalap divatterme Weitzer János-u. (új leányiskola-épület.)

Összes kedves vendégeimnek és ismerőseimnek

Boldog új évet kívánok

7219

Novács Artúr

„Abbázia” Kávéház tulajdonosa.

Boldog újévet kíván

nagyrabecsült vendégeinek és ismerőseinek 7251

Scheiber Lajos

a „Pannonia”-szálloda és a vasuti vendéglő I. II. és III. oszt. éttermeinek bérlője.

Boldog újévet kíván

igen tisztelt vevőknek és jóbarátainak

Czernóczki Mihály

férfi és női cipész Kossuth-utca. 7252

Boldog újévet kívánok

tisztelt vendégeimnek, ismerőseimnek és jóbarátainak 7252

Lukács Sándor

a „Jó pásztor” vendéglő tulajdonosa Bercsényi-Miklós-utca.

Becsés vevőknek

7250

Boldog újévet kíván**Scherhag Testvérek**

virágüzlete, Lőcs-ház.

Összes vendégeimnek és ismerőseimnek ez uton kívánok 7249

Boldog újévet**Czifra Miklós**

Korona vendéglős Elek.

Boldog újévet kíván

összes k. vendégeinek és jóismerőseinek 7254

Tóth István

a Baross-kávéház tulajdonosa.

Nagyrabecsült üzletfeleinek, vevőknek és jóismerőseinek ezuton kíván 7255

Boldog újévet**Erzsébet szikvizgyár****Boldog újévet kíván**

megrendelőinek és barátainak 7259

Szűllas József

fehérnemű és vegyi-tisztító, Weitzer János-u. 8.

Boldog újévet kíván

összes üzletfeleinek az

Aradi Nyomda Részvénytársaság

Ezen rovatban minden nap egy-
esetben közzétesszük a 4 fillér.
vastagabb betűkkel 3 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József u. 11.
Kiadóhivatali levelezés: 1. sz.
Szerkesztőség: 2. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szövegben a szög elől — avagy levélbélyegekben. Tudakozóknak a hirdetés száma mindenkor közzétartandó megkeresésnél. (A jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, es esetben, válaszbeli megkeresés. Az apróhirdetések díja a szövegben azonos azonos Minden az 4 fillér, vastagabb betűkkel 3 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban négyhuzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatalban hivatalosan éjfélig megőrzendő. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5188

Boros Beni-tér 20. szám

Laendler-féle bérházban két üzlethelyiség azonnal, egy pedig 1912. február 1-re kiadó. Bővebb értesítést Laendler Aladár gőzfűrésznak irodája nyújt. 7207

Egy 40 év óta fennálló

kovácsipari műhely kiadó, ugyancsak a szerszám eladó. Scheer, Rákóczi-u. 16. sz. 7061

Jó forgalmu

üzlet, 24 éve áll, fűszer, rövidáru, rőfésnek is alkalmas, korlátlan italméréssel, szép helyiségekkel, 4 szobás modern lakással, raktár, pincze és több melléképülettel kedvező feltételekkel, házzal együtt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 7078

Kiadó

azonnal egy nagy üzlethelyiség Szabadság-tér 10. 6076

Aradmegyében,

román községben, egy jó forgalmu üzlet engedélyekkel, házzal együtt elhalálozás miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 7111

INGATLAN.

Aranykéz-utca

11. számú ház szabadkézből eladó. Bővebbet ugyanott a háztulajdonosnál. 7126

Demeter-utca 7a.

ujjonnan épült ház könnyű feltételek mellett eladó. 6084

Eladó

Révai-utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5884

Sarló-utca 13-ik számú ház

üzlethelyiséggel, szabad kézből eladó. Bővebbet ugyanott. 7260

Nyolc modern utcai lakások bérház,

egyik aradi legforgalmasabb tőrre néző, minden kiadást levonva, százalékos jövedelmező, családi körülmények miatt igen kedvező feltételek mellett eladó. További értesítés a lap kiadóhivatalánál. 7261

KIADÓ LAKÁS.

Ne írja ki

"Aradi Közlöny"

apróhirdetésnek "Kiadó lakás" rovatában és minden alkalmatlanság nélkül kaphat kedvező szerinti lakót.

Május 1-re

7 szoba, fürdőszobával és minden hozzátartozóval, Kazinczy-utca 8. szám alatt kiadó. 7114

Modern 1-7 szobás

lakások, pinczék május 1-re kiadók a törvényszékkel szemben. Bővebbet József főherceg-ut 18. sz. alatt a ház mesternél. 7110

1 és 2 szobás

teljesen különálló modern uri lakás fürdőszobával január 1-ére kiadó. Zsidótemető-u. 12. 7100

Modern butorozatú

tiszta utcai szoba jan. 1-től kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 7125

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

KÖLÖNFÉLE.

Jó kőser házi koszt

kapható 1-2 fiatalember részére, Tókhöly Imre-utca 11. szám, I. em. 7. sz. a. 7269

Gyomor- és idegbetegek

Sensatosan meglepő eredményt érhetnek el a világhírű Winter-féle Nalther tablettákkal. Biztos eredmény az állandó jó eredmény biztosítására. Számtalan elismerőlevél. 1 doboz 250 drb., mely egy évre elegendő. Napi adag 2 tablettát. Ára 5 korona. Egyedüli elárúsító Arad és Aradmegye részére Kormon Gyula Akác-utca 10. Vidékre utánvét mellett. 5889

Kihullott, vagy vágott haját vesznek, hajmunkákat elvállalok Seprenyi István fodrász. Zrinyi-u. 1. 5766

1-2 urlember

január 1-től ebédet és vacsorát kaphat havonta 50 koronáért. Kiss Ernő-utca 4. ajtó 6. 7257

Ügyes kárpitos

ajánkozik e szakmába bármilyen kárpitos munkák pontos és kitűnő elvégzésére, úgy saját műhelyben, mint házakhoz is, legolcsóbb árak mellett. Vidékre árfelemelés nélkül. Stáhl M., Thököly-tér 7. sz. 2287

Épület és díszmű bádigos

munkákat legjutányosabban készít egy helyben, mint vidéken Diamant Jenő Weltzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben.) 8681

Férges baromfi ólak

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi-féregpusztító szerétől. Siker garantírozva. II-5251

Gartner Samu

kerékpár- és varrógép raktára Weltzer János-utca 2. szám. Telefon 751.

Új kerékpárok a legjutányosabb árakon. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától feljebb. — Telefon 751.

Kerékpár és varrógép szakaszorú-javító-műhely.

Csillárok,

Villamos felszereléseket

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzól Péter-utca 2. (az éjjeli)

Jó egészségének

fontartására használjon mindenki

Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkitűnőbb fájdalom-nélküli gyomortisztító hájiszer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 480. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerárúháza 4676

ARAD, BOROS BENI TÉR.

Az

uri közönség

b. figyelmébe ajánlom legújabb szinpompás homepunes és cheviot, valamint double-velour különlegességeimet, melyekből legdivatósabb fazon szerint sacco, jaquett öltönyök és raglanok rendelhetőek meg cégemnél. 3857

Szolid és pontos kiszolgálás! **Schäffer Henrik** Arad, Andrassy-tér (Bing-ház.) Telefon 208. Alapított 1896. évben.

A gyermekek számát

2 vagy 3-ra korlátozni okos és sok pénzt takarít meg. A biztos utmutatást ehhez — melyre vonatkozólag sok ezer hálalrat érkezett be, 90 fillér magyar bélyeg ellenében diszkrétén küldi: Frau A. Kaupa Berlin S. W. 266 Lindenstrasse 15.

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi féreg porától. II-5251

Biztosítom, hogy nem bánja meg

ha finom arany ékszer, briliáns és gyémánt ékszer vagy pontosan járó zsebórát akar venni

ujévi ajándéku

ha elmegy az olcsó bevásárlási helyre a Forray-utca

ZINNER VILMOS 3102

ékszerész és óráshoz akkor

Biztosítom, hogy nem bánja meg.

Boldog ujévet kíván

az aradi pincéregylet

elhelyező irodája

Arad, Szabadság-tér 21. szám.

Sürgönye: Pincéregylet Arad. Telefon 571.

Van szerencsém a nagybecsült szálloda, vendéglős és kávéháztulajdonos urak szives tudomására adni, hogy az Aradi Pincéregylet elhelyező osztályának ügyvezetését szerencsés voltam elnyerhetni és azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelően tovább vezetem. Főtörök-vésem leendő, hogy mindenkor kizárólag megbízható és szakképzett személyzetet helyezzek el, miért is tisztelettel kérem a tisztelt szálloda-, vendéglős- és kávéháztulajdonos urakat, hogy előforduló esetben szives megrendeléseikkel megtisztelni sziveskedjenek. Ha valamelyik vidéki pincér helyet akar változtatni, forduljon bizalommal hozzám. Minden igyekezetem oda fog irányulni, hogy b. bizalmukat pontosságom által kiérdemlelem. Kiváló tisztelettel:

NEVJELIK JÓZSEF.

pincéregyleti ügynök. 7203

Ezen rovatban minden azé egy-
ezert beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri-ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőségi: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szelvényes a szöveg előír — vagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés adata mindenkor közzéad. Levélben megkeresésnél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszbélyeg esatolandó. Az apróhirdetéseket díja a szöveg száma szerint számítódik. Minden sor 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közírástól elválasztással jelennek. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatali kiválasztás díjával megszerkeszt. **HIRDETÉSEK EGY FÉL ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokhoz,

ajánlatot valamely jelige alatt ké-
rnek a kiadóhivatalba, ne tessék
eredeti okiratokat mellékelni, mert
azoktól semmiféle felelősséget nem
vállalunk. Azokat az ajánlatokat,
ajánlatokat az apróhirdetés megje-
lenésétől számított 4 héten belül
elkezdjük el nem visz. a kiadóhivatal
mégsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Tripolisznak

levele van a kiadóban Hadvezér-
től üdvözléssel. 7267

Egy urleány

nagyon szeretne megismerkedni
egy uriemberrel, aki szórakoztatná.
„Gyöngyvirág” jeligére e lapban
jelezni. 7265

„Bakácsok”

levél ment a fõpóstára. 7264

„Mikor jön Aradra.”

ismeretségét nem kerülöm, lehet-
séges Kisjenõn. 7246

Nõi lélek,

hajtók, legújabb, legdivatosabb
mintákból Vojtek és Weisznál.
II-5251

Piasztikusan

molett nõ keresi idõsebb jó módu
ar barátságát. Leveleket „Mesés
percek” jelige alatt a kiadóba
kérek. 7202

Zwei gute Freunde

suchen Bekanntschaft zweier unab-
hängiger Damen, mit denen sie
ihre freie Zeit angenehm verbringen
können. Anträge erbet. unt.
„Caster und Pollux” an die Red.
d. Bl. 7203

Szagos leasz az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját
Vojtek és Weisznál vásárolja; 6
darab 1 korona. II-5251

OKTATÁS.

Német nyelv

tanításra 2 gyermekhez tanító
kerestetik. Cim a kiadóban. 7270

Ha nem tud aludni

ne Bromot, de Vojtek és Weisznál
al: neves rovarporát vegye. II-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Egy jó erkölcsű fiu
fizetéssel tanulónak felvétetik Lo-
sonczy Lajos óras és ékszerésznél
Vörösmarth-utca 1. sz. 7066

Jó erkölcsű fiu
fűszerkereskedésbe tanulóul felvé-
tetik. Vasutaszövetkezet Maros-u.
7236

A Thököly-téri
postahivatalnál egy 4 polgárit vég-
zett fiu gyakornoknak felvétetik.
7161

Keresek
egy fiatal fűszeres, vagy vegyes-
kereskedő segédet, ügyes kiszol-
gálót. Január hó 15-iki belépésre
küldjék ajánlataikat Grosz Simon-
hoz, Zsil, Vulkán. 7209

Derék készítő nõket
és kabát varrónõket keresek azon-
nali belépésre. Németh Jánosné,
nõi divatterme, Deák Ferenc-utca
80. Ugyanott tanul leányok is
felvételenek. 7266

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszközlő Oszfályának

HETI KIMUTATÁSA
Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. igazgató.
Szabó Lipót,
irodavezető.
Ideiglenes hivatalos helyiség: Huszinger-utca 5. sz.
Telefon 868. sz.
Hivatalos órák: délelõtt 9—12 óráig.

Keresünk:
ARADRA:
Nagyobb favállalat részére könyvelõ-
nõt, továbbá
1 parasztrõfõs segédet.
VIDÉKRE:
Erdõkezelõség részére megbíatható
irodistát.

2 fűszer, rõtõs és rövid,
2 vas és fűszer,
2 rõtõs és divat,
3 fűszer és rövid és
4 vegyes kereskedõsegédet,
több tanoacot.

Ajánlunk:
2 fűszer és rövid,
1 vas és fűszer,
1 rõtõs és divat és
3 vegyes kereskedõsegédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan. Kör-
tagjaink elõnyben részesülnek. Vidéki
megkeresésekre, azoknak, akik a körnek
nem tagjai — csak válaszbélyeg ellené-
ben válaszolunk. 301

Ügyes kalapdísszítõ,

aki önállóan tud dolgozni, egy
Aradon létesítendõ divatterem ré-
szére február 15-iki belépésre ke-
restetik. Ajánlatok Hauser Hermin
divatterme részére Lugos kül-
dendõk. 7092

ALKALMAZÁST KERES.

Egy fiatalember,
ki nagy gabonaraktárban mint
segédraktárnok alkalmazva volt,
állást keres. Cim a kiadóban. 7156

Intelligens ur/nõ
ajánlkozik uri házhoz, mint ház-
vezetõnõ. A háztartás minden ágá-
ban, ugyszintén kisgyermek neve-
lésben is jártas. Cim a kiadóhiva-
talban. 7205

Német hisaszony
jóbizonyítvánnyal, állást keres
gyermek mellé. Leveleket, a
kiadóba kérem „Német” jeligére.
7269

Varrónõ
házakhoz ajánlkozik, készít bálí és
utcai ruhákat. Weitzer János-utca
17. I. em. 21. 7283

VÉTEL ÉS ELADÁS.

**HA venni, vagy eladni
akar, a legcélyszerűbb, ha
az Aradi Közlöny apró-
hirdetéseinek „Vétel és
eladás” rovatát használja**

Értesítés!
Van szerencsénk a jóteknycélú
asztaltársaságok igen tisztelt veze-
tõségét értesíteni, hogy szegény
gyermekeknek karácsonyi ajándé-
kul szánt cipõket a legolcsóbb ár-
ban számítjuk. Pártoljuk a helyi
ipart! Aradi Cipészek Termelõ Szõ-
vetkezete, mint az Országos Központi
Hitelszövetkezet tagja. 8451

Üzleti könyvek
és irodaszerek legjutányosabban
Pichler Sándornál Szabadság-tér
1. sz. kaphatók. 2551

1000 métermázsza
elsõrendû réti szõna eladó, Schiller
Mórnál, Peleskefalva (Arad m.) 7235

1 korona 90 fillér
100 kilõ száras rövidre aprított
tüzifa Dengl fatelep, Kossuth utca
végén. Telefon 674. 6097

A legszebb

ujévi ajándék a Tolnai Világlapja
1912-re. Az elsõ füzet 1912-re már
megjelent és ugy számonként mint
bérletben összes kedvezményekkel
együtt nálam kapható. A világtör-
ténelem kötetei I—VIII. állandóan
raktáron. 112000 kötetes elsõrendû
kölcsonknyvtár. Krausz Paulin,
színházépület. 4817

Likör aromák

mindenféle legfinomabb kávéházi
likörök elõállítására Vojtek és
Weisznál. II-5251

Ujévi vásár.

Tulhalmozott raktár végett férfi,
nõi és gyermekcipõk leszállított
árban. Férfi cipõk 6 koronától,
nõi cipõk 5 koronától és gyermek-
cipõk 1 koronától feljebb. Klein
József cipõkereskedõ, Petõfi-utca.
Telefon 826. 8725

Ingnaz I. és Fia

könyv- és papirkereskedése csak
a Weitzer János utcában létezik. A
két üzlet egyesített raktárát igen
olcsón árusítja. — Ujévre a
legelõnyösebb bevásárlási forrás.
Aradváros, megyei és interurbán
telefon 517. 555

Menyasszonyi kelegyek

óriási választékban és legolcsób-
ban beszerezhetõk. Tombolatárgyak
mélyen leszállított árban kaphatók
Fischer Mór füveg, porcellán, lámpa
és diszmiáru üzletében Aradon
Ándrássy-tér 20. 4301

Nappal elegáns fotel,

õjjei kényelmes ágy a Szopper-
féle szabadalmazott zsõlye (fotel)
már 95 koronától kezdve. Divánok,
ottománok, összecukható párnázott
vaságy vagy három réti afrik mat-
racok, ruganyos matracok, levarott
szalmazsákok legolcsóbb bevásárlási
forrása Reiner J. Gyula kárpitos és
diszitonél Arad, Lázár Vilmos-utca
2. szám. 4065

A legalkalmasabb

ujévi ajándékok

megérkeztek: 6021

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Valódi tajték és borostyán különle-
gességek a legnagyobb választék-
ban kaphatók. Vidéki megrende-
lések gyorsan és pontosan eszkõ-
zõltetnek. Alapítástott: 1869.

A legegánsabb női felöltők csak

GYÖRGY MENYHÉRT ÉS TÁRSA

Női felöltők

Áruházában

TELEFON: 855.

ARAD

ANDRÁSSY-TÉR 8

a Minorita-templom bejáratával szemben kapnak föl.

OCASSIO ELADÁS

A közelgő új évre való tekintettel, az összes raktáron levő áruk a mai naptól mérsékelt árakon lesznek eladva.

OLCSÓ ÁRAK.

Röfös- és rövidáru

segéd,

ki a román vevőkkel bántani tud

felvétetik.

Ajánlatok: 7256

Wohlberg Lipót, Arad.

Vállalkozók figyelmébe

Arad belvárosában közvetlen az államvasuti fűtőház mellett elterülő részen 8675⁰ öl nagyságban parcellázásra rendkívül alkalmas föld eladó. 6078

Sóltz Gyula,

Arad, Zsidótemető-utca 5. sz.

Hirdetmény.

Rubinstein Mór szállító aradi cég megkeresésére 1912. évi január hó 2-án, d. u. 2 órákor Apponyi Albert-ut 7. számú házban, ajtó 7., az ott Belgrám Jánost és Dzwullay Gyulát illetőleg raktárba helyezett tárgyak:

körhinta és hozzátartozók, billiárdrészek és deszkák

nyilvános árverésen, a legelőbbet ígérőknek **kézpénzfelvétel** mellett eladatni fognak.

Arad, 1911. december hó 30-án.

Dr. Mülek Lajos, kir. közjegyző.

7249

Telefon 579. Telefon 579.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a

Kalkó-féle fatelepről, Ó-vár-tér 10. sz.

(Régi vágóhid mellett)

TÜZIFÁT

negyedöltől aprított tűzifát 1 mm.-től feljebb, a legjutányosabb ár mellett **házhöz** szállítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri:

Faller Károly fatelepkészítő.

KÉRELEM!

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom az újév alkalmával nagy választéku selyem cukorka raktáramat u. m.: **Heller, Stollwerk, Sarotti, Jordán-Thimeus** dessertjeimet, karamellák, **Salon** cukorkák, **Gála Péter** pastillák és chokoládék **diszdobozban dessertek. Rimaszombati** befőzött gyümölcsök, továbbá **Schmidt, Cabos** és **Koestlin**-féle thea-sütemények és **valódi kínai császárkeverék** theáim.

Boldog új évet kíván kiváló tisztelettel: 7244

N É M E T H I M R E

cukorkakereskedő.

Főüzlet: Forray-utca 2a. — Fióküzlet: Andrassy-tér. Központi mellett.

Telefon 418. Telefon 418.

POPOFF
 a legjobb TEA a világon
 Aradon kapható: Vojtek és Weisz drogeriájában.
 6897

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
 a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziaszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőzvényénél, csúsznál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá kell lenni és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és ügyszőlővén minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerertárnál, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz”,
 Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

4758

KWIZDA FERENC JANOS
 az orosz-magyar csász. és kir., a román királyi és bolgár király udvaroknak állatgyógyászati cikkébe való szállítója, kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Wien mellett.

KWIZDA FLUIDJA

Kégyó jegy: el Turista fluid.

Régóta bevált aromatikussá bedörzsölés az izmák és izmok erősítésére és izmák átmozgására. Turisták és vadászok, kerekpárosok és lovasok ardmérsénye. Hozzájárul az újra megerősítéshez nagyobb turák után.

Ára 1/2 üveg K. 2.-
 1/4 üveg K. 1.20

KWIZDA FLUID
 valódián kapható a gyógyszerertárakban.

Főraktár: Magyarország részére Török József gyógyszerertárnál, Budapest, Király-utca 18. szám és Andrássy-ut. 26.

Csák azoknak a cigarettázóknak a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni!

Clubspecialité

120 lap 20 fillér
 70 „ 12 „
 Védjegy: 1 doboz (100) huvely 70 „

Orvosi tanácsra a lapok nyomtatásánál minden lapocskában benne van a védjegy és a gyáros aláírása „MODIANO” viznyomással.

Kapható: Huszerl M dohánykülönlegességi áru-dájában. 5308

Következő,
ujdonságok
 érkeztek
KERPEL IZSÓ
 100,000 kötetes
 kölcsönkönyvtárába

Bataille H: A szerelem gyermeke, Lux Terka; Emberek vagyunk, Korsos Zoltán; Ilus, Bokor Malvin; Két világ, Tolstoj; A életről, Sienkievics H: A dicsőség mezéjén, Pogány Dániel; Emberek és gazemberek, Górenday László; A sivatag mesél, Heltay Jerő; Az utolsó bohém, Mikszáth Kálmán. Tóviskes látogatásban, Cholnoky V.; Az alerion madár vére, Zsoldos L.; Vica regénye, Marik Lénárd; A Lynch család Molnár F.; Ma, tegnap és tegnapelőtt, Pálmai Ilka emlékiratai, Flers R. Papa, Möriz Zsigmond; A Galambpapné, France Anatole; Epikurus kertje, Balzac H.; Alarcos szerelem, Alba Nevis; új versei, Pakots József; Az asz szonyok ragalmazója, Goncoart E. és I.; Maupérin R-née, Heltai Jenő; Az én második feleségem, Borszem Jankó naptára 1912. évre, Hill Headen; Igazságos bűn.

Némethen: Brachvogel Carry; Komödianten, Schirokauer Alfréd; Einsame Frauen Brod Max; Jüdünnen, Schumacher Vollrat H.; I. Liebe und Leben der Lady Hamilton, II. Lord Nelsons letzte Liebe, Schöbert H.; Denn wir sind jung, Werder Hans; Licht in der Ferne, Vance; Die Schatzinsel Eschtruth N.; Vae Victis, Schöbert H.; Weil ich Euch liebe, Voss Richard; Piz Palü, Marriot Emil; Heinz Henning Beradt Martin; Das Kind, Rittland Klaus; Die das Leben lieben, Zahn Ernst; Die Frauen v. Tannó Fontane Theodor; Frau Jenny Treibel, Lieblein Severin; Kismet, Wassermann Jakob; Der goldene Spiegel.

Kölcsöndíj: havonként 1 korona 40 fillér vagy kötetenként fizetve 10 fillér.

Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba
 is meglepő szép

ujdonságok érkeztek.

Zenekölcsöntári díj havi 2 kor. vagy füzetenként 20 fill.

Legújabbak: Zerkovitz: Mondja kedves Bimsteinne, hol dolgoztat ön? Bücsü egy szép asszonytól, Zerkovitz: Album, Schields: Akkor a legjobb az asszony ... Darewsky: Látam már Afrikát, Szirmai: A taxi, Dr. Rényi Aladár: A kis gróf, Grósz: Aramázó, Szirmai: Nagytakarít a feleségem, Szirmai: A nagy dalárda, Zerkovitz: Asszonykám adj egy kis kimenőt, Márkus: Éjjel ha kisüt a hold, ifj. Fabián: Valahol valaki — Márkus: Ki szeret nyáron? Christiné: Már én arról nem tehetek, hogy mindig mindig szeretek, Kovács: Tanítói fizetésjavítás, Farkas: Rábjáték, Strauss: Die kleine Freundin, Monekton: A Stefánia uton Zerkovitz: Kék róka, Lehár: E vawalzer Grósz! Nem kő!

Egyes könyvek és egész könyvtárak vétele; könyvtárak kiegészítése és berendezése

KERPEL IZSÓ,
 könyv-, zenemű és papír kereskedése Aradon

Miért
 Ne fogadjunk el
Má-á-ást!!!
 csak óriás
FEDÁK

Cipőcrém-et???

Mert **szép fényt ad**
 Mert **Elegáns** tőle a lábbell

Mert **puhán tartja**

Mert **nem rongálja**
 Mert **Vizhatlanná teszi a bőrt**

Mert a **legkényesebb izlést kielégíti és**

Mert egy **ÓRIÁS FEDÁK**

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz,
 mint egy **30 fillér-ért** más doboz
 ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság.**

American Shoe Company Ltd.

BUDAPEST,

V., Dorottya-utca 6. sz. és VII., Erzsébet-körut 42. szám.

Kizárólagos elárúsítása a következő világhírű és elsőrangú amerikai cipőgyártmányoknak:

4882

Urak részére:
Edwin Clapp and Son
Barry
Walk-Over
Commonwealth

Gyermekeknek:
Piehler.

Hölgyek részére:
Sorosis
Cousius
Laird Schober
Queen

Kérje ujonnan megjelent képes árjegyzékünket.

1868. óta fényesen bevált
BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bőrcsopót ajánlatára Európa legtöbb államában fényes eredménnyel alkalmazzák

mindennemű bőrküütesek

tőleg krónikus és pikkelysömör és ősi kiütések, továbbá rezes orr, fagyosok, lázadás, fej- és szakájpikkelyek ellen. Berger kátrány-szappana 40 százalékos fakátrányt foglal magában és lényegesen előtér a kereskedelemben forgó egyéb kátrány-szappanoktól. Makacs bőrbajoknál alkalmazták a nagy hatású

Berger-féle kátrány-kénszappant

is. Enyhébb kátrány-szappan gyanánt, a bőr tisztáltsággal ellen, a gyermekek bőr- és fejen való kitésele ellen, valamint mindennapi használatra mint felülmúlhatatlan mosó- és fürdő-szappan szolgál a

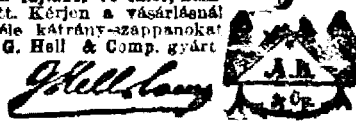
Berger-féle glicerín-pipereszappant

melyben 35 százalékos glicerín foglaltatik és amely filatostíva van. Kiváló bőrcsopót szerként használják továbbá kitűnő alkarral a

Berger-féle borax-szappant

és pedig pörzsések, napégés, szepők, éhsédek és más bőrbajok ellen.

Ára darabonként minden fajtából 70 fillér, használati utasítással együtt. Kérjen a vásárlásánál nyomtatékosan Berger-féle kátrány-szappanokat és borax-szappanokat. G. Hell & Comp. gyártmányait és vigyázzon az itt ábrázolt védjegyre és a mellette levő cégjelzésre, mely

minden emkén ott kell hogy legyen. Kiténtetve Bécsben 1883-ban díszokmányával és a párisi 1900. évi világiállításon arany éremmel.

A Berger-féle védjegy minden más gyógy- és higiénikus szappanok a hozzájuk mellékelte használati utasításokon fel vannak sorolva. Kaphatók minden gyógyszerárban és szaküzletben. Nagyban: G. Hell & Comp., Wien, I., Eiberstr. 8. Magyarországi főraktár: Török József gyógyszerár, Budapest, Király-u. 18. Thallmayer és Seitz, Zrínyi-utca. Koehmelster Fr. utóda, Hold-utca 8. Melnar és Moser droguisták, IV., Koronaherege-utca 8. szám. Detsényi Frigyes drogeria, Marok-kél-utca 8. Kicsinyben Magyarországi összes gyógy-szertárban.

Arad: G. Földes Kelemen, Hajós Árpád és Bonnyay Mátyás gyógyszerész uraknál, Vojtek és Weisz drogueriájában, Hegedűs Gyula üzletében Andrassy-tér 15. és kapható az összes hazai gyógyszerárakban. 1427

Lovak

U télen sikos utakon is megtartják munkaképességüket a Leonhardt védjeggyel ellátott eredeti-H-sarkok által. Az eredeti-H-sarkok minden tekintetben rugóba beállítók és használatban a legolcsóbbak.

6691

6737

26805—1911. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

Arad sz. kir. város tanácsa, Aradváros törvényhatóságának a nm. belügyminiszter ur által 118. 117—1911. szám alatt módosított és jóváhagyott 7007/251—1911. számú határozata alapján az aradvárosi Ferenctéri polgári fiúiskola.

A) tanári könyvtár könyveinek.
B) ifjúsági könyvtári könyveinek.

C) és a szertárak számára beszerzendő szakkönyveinek szállítására ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdet.

A pályázatok Varjassy Lajos Arad sz. kir. város polgármesterének címére zárt borítékban f. é. december hó 31-ig bezárólag küldendők be. A zárt borítékok a következő felirattal látandók el: Pályázat a Ferenctéri polgári iskola könyveinek szállítására a 26805—1911. számú versenyárgyalási hirdetmény alapján.

Ajánlat fentebb megjelölt A. B. és C. csoportok bármelyikére külön-külön, vagy pedig tetszésszerűen két vagy mindhárom csoportra is tehelők.

Az A. csoportra ajánlatot tevők kötelesek 200 K. azaz: Kettőszáz korona, a B. csoportra ajánlatot tevők kötelesek 40 K. azaz: Negyven korona, C. csoportra ajánlatot tevők kötelesek 60 K. azaz: Hatvan korona bánompénzt több csoportra pályázok pedig a fentjelzett bánompénzeknek megfelelő összegét Arad sz. kir. város pénztáránál letétbe helyezni és letéti igazolványt ajánlathoz csatolni.

A pályázat részletes feltételi és a könyvjegyzékek 1 (Egy) korona előállítási költség megtérítése ellenében, Arad sz. kir. város iskola-széki hivatalában (Arad, városháza) bocsájtatnak az érdeklődők rendelkezésére.

Ajánlatot tevők ajánlataikban kötelesek kinyilatkoztatni, hogy a pályázati feltételeket ismerik, és azokat mindenben elfogadják.

E nyilatkozattal el nem látott hiányosan felszerelt, hiányos vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Arad sz. kir. város tanácsa fenntartja magának azt a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az árkolcsóságára való tekintet nélkül tetszése szerint, teljesen szabadon választhasson.

Arad sz. kir. város tanácsától 1911. november hó 17.

A városi tanács.

MARGIT
GYÓGYFORRÁS
BEREGMEGYE.

A gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a lég-szervek hurutos bántalmainál igen jó hatású még akkor is, ha VÉRZÉSEK esete forog fenn. Megrendelhető: ÉDESKUTY L-nál Budapesten és a forrás kezelőségénél Munkácsoson. 6847

Petrik György

épület- és butorasztalos

Arad, Akác-utca 2. szám.

Elvállalok épület, butor, portále, üzlet és iroda berendezéseket, ugy helyben, mint vidéken, legmérsékeltebb árak mellett.

Költségvetéssel és rajzokkal készséggel szolgálak.

Teljes tisztelettel:

PETRIK GYÖRGY

épület- és butorasztalos

6844

Akác-utca 2. szám.

Rövid kivonat az olesón beszerezhető cikkekről.

Női ruha szövetek
és blouz selymek, flanell
és barchetek sima és min-
tás bársonyok, plüschök stb.

Női fehérneműek
női ingek, korzetták, alsó-
szoknyák és nadrágok. —
Kelengyékhez vászon és
damast áruk stb.

Fegyházi kötésű
harisnyák, kesztyűk, trikó
ingek és nadrágok, sapkák
fejkötők stb.

Schál és berlini
kendők, posztó kendők,
zenilia kendők és schá-
lak stb.

Csipke függönyök,
ágy- és asztaltakarók, szö-
vet függönyök. Flanell ta-
karók paplanok stb.

Uri divat
ingek, nyakkendők, gallé-
rok és gallervedők, kesz-
tyűk, gamaschni, lábszár-
védők, zsebkendők stb.

Kilényi C. és társa áruháza a „Kék golyóhoz“. Arad, József főherceg-ut 11. szám.

LEGOLCSÓBB ÉKSZERES ÓRA VASAR
FARKAS STREICHER CZEGLÉ
ARAD TOKOLY TER 1

EGY ARANY NYAKLÁNC
MARIA AMULTELEUT
10 GR. SÚLYBAN
21 KORONA

EGY DUPLAFEDELŰ
EZÜST NŐ-ÓRA 10
KORONA STB. STB

5703

6046

FOGMŰTEREM.

NOVÁK RUDOLF

ARAD, Szabadság-tér 5. szám.

Müfogspecialista.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

5942

LEGIZLÉSESEBB

**TOILETTEK
COSTÜMEOK
BLOUSEOK
PONGYOLÁK
FEHÉRNEMÜEK**

NÁDAS JENŐ

**BUDAPEST IV.,
KOSSUTH LAJOS-U.15.II.EM.
TELEFON 75-70. LIFT DIJMENTES.**

Divatos Fűzők és különlegességek

ugy beszél, mint
méret után a leg-
jobbak készülnek
5675

Pilcz Irma
fűzőkészítőnél
Arad, Deák Ferenc-u. 6. sz.

Nekem mondja
kérem??

Hisz mindenki beszél arról, hogy
a legjobb minőségű saját műh-
lyemben készült

férfi-, női- és gyermek-

cipők

a legolcsóbb árért

GARA MIKLÓSNÁL

Arad, Hunyadi-utca 3.
sz. alatt lehet kapni.

Mértékszerűtől megrendelések szin-
tén elfogadtatnak legolcsóbb
szabás szerint és úgy ez, valamint
mindennemű javítások pontosan
elkészítetnek. 5881

Jön az új-éztendő!

Jön az új-éztendő,
Várva-várt ünnepünk.
Vaj: mit hoz a jövőndő,
Hogy e napokat mindnyájan
Annyira örvendünk.

E áruim tehát
A jövő év titkát.
Figyeljünk csak kissé
S mi-djárt megtudjuk,
Hogy a jövő évben
Boldogok lehessünk.

Iványinál olcsó, finom
Cipőt vegyünk;
Elegans kalapot és egy
Szép nyakkendő,
Igy várjuk be az új
A boldog jövőndőt.

Fáradnunk sem kell ezért
Tul az operencián.
Mert e cég közel van
Arad Forray-utcáján. 4011

Vass-szálloda étterme

1912. január 1-én nyilik meg.

Naponta izletes magyar
konyha, Dréher-féle
(a lá Pilsen) korons-ör,
zamatos hegyaljai
borok állanak a t. ven-
dégek rendelkezésére mér-
tekelt árak és figyelmes
kiszolgálás mellett. — Szíves
partfogást kér 7210

Ráczky Ágoston.

Nagymennyiségű
maculatura

jutányos áron

eladó.

Magyar-utca 2. számú

ház,

mely áll 7 szoba, fürdőszoba, ösz-
szes hozzátartozókkal, különálló
parkirozott udvarral, ujonnan át-
alakítva, villany bevezetve, azonnal
bérbeadó.

Ugyanott egy parkirozott

üres telek

hosszu, utcai fronttal, szabad kőzből

eladó. 5988

Bővebbet a házfelügyelőnél.

alkalmi vételök

és eladások

ékszer tárgyokban

arany és ezüstművekben, Arad legnagyobb
óra- és ékszerártaára

Deutsch Izidor

órák és ékszerész

Wettzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstművek, gyémánt és bril-
lász tárgyak a legmagasabb árban meg-
vételnek vagy más tárgyra átcserélésnek

TELEFON 433. TELEFON 433.

Vendéglő átvétel!

Aradváros és vidéke n. 6 közön-
ségének szíves tudomására adom,
hogy Aradon, a Fácán-utcában
levő Donnawell Fülöp ur tulajdonát
képezett 7154

vendéglőt

átvettem.

Főtörökvésem mindenkor az
lesz, hogy háziisan készült izletes
hideg és meleg étkekkel, valamint
különö italaimmal, melyek figyel-
mes kiszolgálás mellett kaphatók.
Igen tisztelt vendégeim megelége-
dését kiérdemeljem.

Szíves partfogást kér

Kókai János,

vendéglős.

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koro-
nák ideálisan szépen, rágasra
kittűnök, készülnek

HALMOS

fogtechnikai műtermében Asztalos
Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-
tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 638.

4271

Moskovits

„Anatomiai cipőgyár fiókja”
ARAD, Szabadság-tér 18. sz.

Viz-
men-
tes
Czi-
pők
és
Csiz-
mák.

Sza-
bott
egység
árak
10.—
13.—
17.—
22.—
Kor.

Telefon 218.

Telefon 218.

SÜRGÖNY!!!

Smirgli gummi megőrkesett 10, 20 és 70 filléres darabokban!

SÜRGÖNY!!!

Legszébb újévi ajándék egy jó zsebkés.

N Á D E R J.

késműves

7000

ARAD, Minorita-palota.

Alapított 1860.

Olcsó árt kaphatók a legjobb minőségű zsebkések,
konyhakések, evőeszközök és kanalak, to-
vábbá hajvágógépek, ollók, borotvák és
borotva-készülékek. o o o

N. kir. Államvasut k.

Téli menetrend.

Érvényes 1911. október hó 1-től.

Arad-Budapest.

Állomások	Szv. I. II.	Gyt. I. II.	Szv. I. II.	Gyt. I. II.	Szv. I. II.	Gyt. I. II.
Arad	5:38	6:08	8:28	11:37	4:18	4:51
Budapest k. p. u.	5:59	6:29	8:49	11:58	4:39	5:09
Kőbánya fel. p. u.	5:59	6:29	8:49	11:58	4:39	5:09
Rákcs	5:59	6:29	8:49	11:58	4:39	5:09
Maglód	5:59	6:29	8:49	11:58	4:39	5:09
Gyémró	5:59	6:29	8:49	11:58	4:39	5:09
Mende	6:02	6:32	8:52	12:01	4:42	5:12
Táplószőlő-Táplósz	6:10	6:40	9:00	12:09	4:50	5:20
Táplószőlő	6:11	6:41	9:01	12:10	4:51	5:21
Nagykátán	6:24	6:54	9:14	12:23	5:04	5:34
Táplószőlő	6:35	7:05	9:25	12:34	5:15	5:45
Táplógyörgye	6:43	7:13	9:33	12:42	5:23	5:53
Ujvárad	6:56	7:26	9:46	12:55	5:36	6:06
Békés-Füldvár	6:57	7:27	9:47	12:56	5:37	6:07
Mezőberény	7:07	7:37	9:57	13:06	5:47	6:17
Gyoma	7:31	8:01	10:21	13:30	6:11	6:41
Békés-Füldvár	7:36	8:06	10:26	13:35	6:16	6:46
Mezőberény	8:02	8:32	10:52	14:01	6:42	7:12
Nagykátán	8:03	8:33	10:53	14:02	6:43	7:13
Táplószőlő	8:27	8:57	11:17	14:26	7:07	7:37
Táplószőlő	8:48	9:18	11:38	14:47	7:28	7:58
Szajol	9:01	9:31	11:51	15:00	7:41	8:11
Székelykeresztúr	9:19	9:49	12:09	15:18	7:59	8:29
Gyoma	9:26	9:56	12:16	15:25	8:06	8:36
Mezőberény	9:49	10:19	12:39	15:48	8:29	8:59
Békés-Füldvár	9:54	10:24	12:44	15:53	8:34	9:04
Táplógyörgye	10:18	10:48	13:08	16:17	8:58	9:28
Táplószőlő	10:27	10:57	13:17	16:26	9:07	9:37
Nagykátán	10:51	11:21	13:41	16:50	9:31	10:01
Táplószőlő	11:00	11:30	13:50	17:00	9:40	10:10
Táplószőlő-Táplósz	11:22	11:52	14:12	17:22	10:02	10:32
Mende	11:37	12:07	14:27	17:37	10:17	10:47
Gyémró	11:46	12:16	14:36	17:46	10:26	10:56
Maglód	11:58	12:28	14:48	17:58	10:38	11:08
Rákcs	12:17	12:47	15:07	18:17	10:57	11:27
Kőbánya fel. p. u.	12:23	12:53	15:13	18:23	11:03	11:33
Budapest k. p. u.	12:30	13:00	15:20	18:30	11:10	11:40

Budapest-Arad.

Állomások	Szv. I. II.	Gyt. I. II.	Szv. I. II.	Gyt. I. II.	Szv. I. II.	Gyt. I. II.
Budapest k. p. u.	11:18	11:48	13:08	16:17	7:05	7:35
Kőbánya fel. p. u.	11:33	12:03	13:23	16:32	7:20	7:50
Rákcs	11:53	12:23	13:43	16:52	7:40	8:10
Maglód	12:08	12:38	13:58	17:07	7:55	8:25
Gyémró	12:13	12:43	14:03	17:12	8:00	8:30
Mende	12:18	12:48	14:08	17:17	8:05	8:35
Táplószőlő-Táplósz	12:23	12:53	14:13	17:22	8:10	8:40
Táplószőlő	12:28	12:58	14:18	17:27	8:15	8:45
Nagykátán	12:38	13:08	14:28	17:37	8:25	8:55
Táplószőlő	12:43	13:13	14:33	17:42	8:30	9:00
Táplógyörgye	12:53	13:23	14:43	17:52	8:40	9:10
Ujvárad	13:08	13:38	14:58	18:07	8:55	9:25
Békés-Füldvár	13:13	13:43	15:03	18:12	9:00	9:30
Mezőberény	13:23	13:53	15:13	18:22	9:10	9:40
Gyoma	13:38	14:08	15:28	18:37	9:25	9:55
Békés-Füldvár	13:43	14:13	15:33	18:42	9:30	10:00
Mezőberény	13:53	14:23	15:43	18:52	9:40	10:10
Nagykátán	14:03	14:33	15:53	19:02	9:50	10:20
Táplószőlő	14:13	14:43	16:03	19:12	10:00	10:30
Táplószőlő	14:18	14:48	16:08	19:17	10:05	10:35
Szajol	14:28	14:58	16:18	19:27	10:15	10:45
Székelykeresztúr	14:38	15:08	16:28	19:37	10:25	10:55
Gyoma	14:48	15:18	16:38	19:47	10:35	11:05
Mezőberény	14:58	15:28	16:48	19:57	10:45	11:15
Békés-Füldvár	15:08	15:38	16:58	20:07	10:55	11:25
Táplógyörgye	15:18	15:48	17:08	20:17	11:05	11:35
Táplószőlő	15:23	15:53	17:13	20:22	11:10	11:40
Nagykátán	15:33	16:03	17:23	20:32	11:20	11:50
Táplószőlő	15:38	16:08	17:28	20:37	11:25	11:55
Táplószőlő-Táplósz	15:48	16:18	17:38	20:47	11:35	12:05
Mende	15:53	16:23	17:43	20:52	11:40	12:10
Gyémró	16:03	16:33	17:53	21:02	11:50	12:20
Maglód	16:13	16:43	18:03	21:12	12:00	12:30
Rákcs	16:23	16:53	18:13	21:22	12:10	12:40
Kőbánya fel. p. u.	16:28	16:58	18:18	21:27	12:15	12:45
Budapest k. p. u.	16:35	17:05	18:25	21:34	12:22	12:52

Arad-Tótó.

Állomások	Szv.	Gyt.	Szv.	Gyt.	Táv.
Arad	12:52	2:14	4:04	7:58	6:32
Óthalom	2:26	4:15	6:05	11:15	11:15
Maroscsanak	2:37	4:26	6:16	11:26	11:26
Székelykeresztúr	2:48	4:37	6:27	11:37	11:37
Opálos	2:55	4:44	6:34	11:44	11:44
Óhalom	3:02	4:51	6:41	11:51	11:51
M. Radna	3:15	5:04	6:54	12:04	12:04
Milova-Odv.	3:25	5:14	7:04	12:14	12:14
Konop	3:38	5:27	7:17	12:27	12:27
Marosboros	3:49	5:38	7:28	12:38	12:38
M. Radna	4:06	5:55	7:45	12:55	12:55
Milova-Odv.	4:16	6:05	7:55	13:05	13:05
Konop	4:29	6:18	8:08	13:18	13:18
M. Radna	4:46	6:35	8:25	13:35	13:35
Milova-Odv.	4:56	6:45	8:35	13:45	13:45
Konop	5:09	6:58	8:48	13:58	13:58
M. Radna	5:26	7:15	9:05	14:15	14:15
Milova-Odv.	5:36	7:25	9:15	14:25	14:25
Konop	5:49	7:38	9:28	14:38	14:38
M. Radna	6:06	7:55	9:45	14:55	14:55
Milova-Odv.	6:16	8:05	9:55	15:05	15:05
Konop	6:29	8:18	10:08	15:18	15:18
M. Radna	6:46	8:35	10:25	15:35	15:35
Milova-Odv.	6:56	8:45	10:35	15:45	15:45
Konop	7:09	8:58	10:48	15:58	15:58
M. Radna	7:26	9:15	11:05	16:15	16:15
Milova-Odv.	7:36	9:25	11:15	16:25	16:25
Konop	7:49	9:38	11:28	16:38	16:38
M. Radna	8:06	9:55	11:45	16:55	16:55
Milova-Odv.	8:16	10:05	11:55	17:05	17:05
Konop	8:29	10:18	12:08	17:18	17:18
M. Radna	8:46	10:35	12:25	17:35	17:35
Milova-Odv.	8:56	10:45	12:35	17:45	17:45
Konop	9:09	10:58	12:48	17:58	17:58
M. Radna	9:26	11:15	13:05	18:15	18:15
Milova-Odv.	9:36	11:25	13:15	18:25	18:25
Konop	9:49	11:38	13:28	18:38	18:38
M. Radna	10:06	11:55	13:45	18:55	18:55
Milova-Odv.	10:16	12:05	13:55	19:05	19:05
Konop	10:29	12:18	14:08	19:18	19:18
M. Radna	10:46	12:35	14:25	19:35	19:35
Milova-Odv.	10:56	12:45	14:35	19:45	19:45
Konop	11:09	12:58	14:48	19:58	19:58
M. Radna	11:26	13:15	15:05	20:15	20:15
Milova-Odv.	11:36	13:25	15:15	20:25	20:25
Konop	11:49	13:38	15:28	20:38	20:38
M. Radna	12:06	13:55	15:45	20:55	20:55
Milova-Odv.	12:16	14:05	15:55	21:05	21:05
Konop	12:29	14:18	16:08	21:18	21:18
M. Radna	12:46	14:35	16:25	21:35	21:35
Milova-Odv.	12:56	14:45	16:35	21:45	21:45
Konop	13:09	14:58	16:48	21:58	21:58
M. Radna	13:26	15:15	17:05	22:15	22:15
Milova-Odv.	13:36	15:25	17:15	22:25	22:25
Konop	13:49	15:38	17:28	22:38	22:38
M. Radna	14:06	15:55	17:45	22:55	22:55
Milova-Odv.	14:16	16:05	17:55	23:05	23:05
Konop	14:29	16:18	18:08	23:18	23:18
M. Radna	14:46	16:35	18:25	23:35	23:35
Milova-Odv.	14:56	16:45	18:35	23:45	23:45
Konop	15:09	16:58	18:48	23:58	23:58

Tótó-Arad.

Állomások	Szv.	Gyt.	Szv.	Gyt.	Vv.
Tótó	8:16	8:31	10:57	2:05	8:16
Óthalom	8:28	8:43	11:09	2:17	8:28
Maroscsanak	8:39	8:54	11:21	2:29	8:39
Székelykeresztúr	8:52	9:07	11:34	2:42	8:52
Opálos	9:05	9:20	11:47	2:55	9:05
Óthalom	9:17	9:32	11:59	3:07	9:17
M. Radna	9:30	9:45	12:12	3:20	9:30
Milova-Odv.	9:42	9:57	12:24	3:32	9:42
Konop	9:55	10:10	12:37	3:45	9:55
Marosboros	10:07	10:22	12:49	3:57	10:07
M. Radna	10:20	10:35	13:02	4:10	10:20
Milova-Odv.	10:32	10:47	13:14	4:22	10:32
Konop	10:45	11:00	13:27	4:35	10:45
M. Radna	10:57	11:12	13:39	4:47	10:57
Milova-Odv.	11:10	11:25	13:52	5:00	11:10
Konop	11:22	11:37	14:04	5:12	11:22
M. Radna	11:35	11:50	14:17	5:25	11:35
Milova-Odv.	11:47	12:02	14:29	5:37	11:47
Konop	12:00	12:15	14:42	5:50	12:00
M. Radna	12:12	12:27	14:54	6:02	12:12
Milova-Odv.	12:25	12:40	15:07	6:15	12:25
Konop	12:37	12:52	15:19	6:27	12:37
M. Radna	12:50	13:05	15:32	6:40	12:50
Milova-Odv.	13:02	13:17	15:44	6:52	13:02
Konop	13:15	13:30	15:57	7:05	13:15
M. Radna	13:27	13:42	16:10	7:17	13:27
Milova-Odv.	13:40	13:55	16:22	7:30	13:40
Konop	13:52	14:07	16:35	7:42	13:52
M. Radna	14:05	14:20	16:48	7:55	14:05
Milova-Odv.	14:17	14:32	17:00	8:07	14:17
Konop	14:30	14:45	17:13	8:20	14:30
M. Radna	14:42	14:57	17:26	8:32	14:42
Milova-Odv.	14:55	15:10	17:38	8:45	14:55
Konop	15:07	15:22	17:51	8:57	15:07
M. Radna	15:20	15:35	18:04	9:10	15:20
Milova-Odv.	15:32	15:47	18:16	9:22	15:32
Konop	15:45	16:00	18:29	9:35	15:45
M. Radna	15:57	16:12	18:42	9:47	15:57
Milova-Odv.	16:10	16:25	18:54	9:60	16:10
Konop	16:22	16:37	19:07	10:02	16:22
M. Radna	16:35	16:50	19:19	10:	

A törvényesen védett „Sempronia“
ANTINICOTIN-
-SZIVARKAHÜVELYEK
 „Ideal“, „Reform“, „Kossuth“, „A dőláb tündérje“
a legjobbak a világon!
 Kivételes ajánlat. Aki 12 ezret ezen eszményfajta szivarkahüvelyeiből K. 30 értékben vásárol, az kap egy igen szép, értékes Sempronia-zsebórát gratis. Mind-egyik 100 dro. hüvelyt tartalmazó dobozban, azonkívül egy gratis-szelvény van. 60 ilyen gratis-szelvény szintén 1 Sempronia-zsebóra átvételére feljogosít. Mindenhol kaphatók, hol nem, tessék a „Sempronia“ gyárhoz Sopronban fordulni. Az átküldés utánvét mellett tör énik és pedig franko-franco. 7102

!! A végeladás folyamatban van !!
 E héten nagy olcsósági vásár
 amig a raktár ki nem fogy.
Hoffmann Sándor
 Arad, színház-épület. 5033
Női confection } **Fél árban.**
Foulard selymek }

Szörme	muffok	Teljes ruha	Mosó delai-	Tricot
	boák	disszel 2-60	nek 25 krajcár	
	sapkák	frt. olcsó és	méterenként.	20 kr.
		2-25 frttól	Remek minták minden	párja.
		kezdve	szinben. Ezelőtti ár	Reclam
		Óriási	szövetek: 40 kr. selyem	csipke
		választék.	47, 67, 88	gallér
			krajcár 120	15 kr.
			cm. szélesség.	
			krajcár métere.	

Hosszu női Raglánok szörme gallérral minden szinben 19 frt. Ezelőtti ára volt 35 frt.
 Nagy és kis maradékok fél árban.
 Finom fűzők 7 korona. Ezelőtt 9 korona.
 Szövet és barchet maradékok fél árban.

Jó teához nem kell reklam
 hanem finom
RUM szükség-
 ges, amely
 már literenként 2 koronától kezdve
 kapható 5335
 a Körösvölgyi Pálinka Raktárnál
 Schwarcz Pál vezetése alatt
 Andrassy-tér 5. (Almay-palota.)
 Ugyanott valódi kisüsti szilve-
 rium, törköly, seprő, cseresznye és
baraczk pálinka
 gyári árak mellett beszerezhetők

Költözők figyelmébe!
 Világos világtási berendezéseket
cellárokkal
 együtt kedvező ártól feltételek
 mellett szerel és szállít
KOCH DANIEL
 világosvilágítási és telefonberendezési vállalat
 Arad, Deák Ferencz-u. 42.

Nem kell a drága főtéri házbért
 a vevőnek megfizetni, mert ugyanast az
órát, ékszer
 7086 **us választékban sokkal olcsóbban szere-**
heti be újévi ajándéknak
Vogel László műórás és ékszerésznél a
 Weitzer János-utcai uj leányiskola-
 épületben,
 hol igen szép **aranyfülbevalót** és **gyűrűt** már 5 koronától lehet vásárolni.

Csak a
minőség
 6881

révén lett
világhírű
 a valódi

A higienikus
PALMA Palmakaucsuk
 kaucsuk-cipősarok **ágybetét**
 minősége
 elsőrangú

Végladásból megmaradt

Gyermekjátékok, konyha-berendezési és egyéb alkalmi ajándék-tárgyak.

Minden elfogadható árban kaphatók.

5791

KOHN JÓZSEF ARAD,

Batthyány-utca 32. sz.
Telefon szám 333.

Fürdőszobaberendezés, bádigos munkák és vízvezeték javítások azonnal eszközöltetnek.

Az újév alkalmával
müncheni hofbrausör-csapolás!

A színházlátogató közönség figyelmébe!

A „FEHÉR KERESZT”

KÁVÉHÁZBAN fővárosi módra színház után
Buffet színházi vacsora. Naponta
elsőrangú cigányzene.

Katona-zene Január hó 1-én, hétfőn
este a Fehér Kereszt szálloda ujonnan átalakított téli kertjében a helybeli
33. gyalogezred zenekara ZELLNER SANDOR karnagy ur személyes vezetése mellett a következő
műsorral hangversenyt rendez:

MŰSOR — PROGRAM:

1. „Neujahrs Gruss“ „1912“ Marsch „Ujévi üdvözet“ (induló)	Zellner.
2. Ouverture nach Motiven J. Offenbachs Operette „Orpheus in der Unterwelt“ Nyitány Offenbach „Orpheus az alvilágban“ című operettből... ..	Binder.
3. „Wenn die Füßchen sie heben“, Walzer a. d. Oppte. „Die keusche Susanne.“ („Artatten Zsuzska.“)	J. Gilbert.
4. Fantasie a. d. Oper „Faust u. Margarethe“ Abránd a „Faust es Margit“ c. operából ...	Gounod
5. „Im Rosenduft“ Lied (dal szárnykürtre) ...	Prinz Gustav v. Schweden.
6. „Risi-Bisi“ Marsch-Potpourri	Mora a
7. (új) „Fest Marsch“ (Ünnepi induló)	Kaletsky V.
8. (neu) „Rosenkavalier“ Walzer (keringő) a. d. Komödie für musik: „Der Rosenkavalier“ ...	R. S. raus.
9. „Rumänische Tänze“ (Jocuri romanesti) ...	Brediceanu.
10. „Rakoczy“ Marsch (Induló.)	* * *

Az újév alkalmával
müncheni hofbrausör-csapolás!

ALAPITTATOTT 1882.

TELEFON 688. SZAM.

BRUCKNER LIPÓT

BUTORGYÁROS, KÁRPITOS ÉS DISZITÓ
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR. MATZKY-CZUKRÁSZDA MEL-
LETT. (NEUMAN-PALOTA.)

AJÁNLJA SAJÁT KÉSZÍTMÉNYÜ, SZOLID KIVITELÜ

BUTORAIT

Hálószobák 190.— frttól kezdve
Ebédők 140.— " "
Szalóngarnitúrák 95.— " "

NEUSCHLOSZ
BUTOR

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Kedvező fizetési feltételek.

A NEUSCHLOSZ-FÉLE HIRNEVES

TÖMÖR KEMÉNYFA-BUTOROKNAK
KIZÁRÓLAGOS ELÁRUSÍTÁSA.

■ Az Országos Magyar Vasutas Szövetség szállítója. ■
Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Popper Testvérek

Forray-utcában

feltűnést keltő

ujévi ::

ajándékkal

lepi meg a közönséget.

Az összes itt felsorolt cikkeket
finom kivitelben összeállítva.

10 forintba számítja

- 1 angol ról ruhaszövet teljes
costümre.
- 1 vég kelengye vászon 6 női ingre.
- 1 angol gyapjú Plaid tigris mintájú
- 1 selyemsál világos és sötét színben
- 1 selyemmel himzett blúz.
- 1 pár angol svéd keztyű.
- 1 fél tucat vászon vagy batist
zsebkendő.
- 1 fél tucat női kötött harisnya.
- 1 gyönyörű fali dísz kézi festéssel.
- 1 prima cloth esőernyő

Ezen árak jan. 15-ig érvényesek.

Kérjük a nagyérdemű
közönséget e lapra hi-
vatkozni.

5206

Postán való szétküldés
utánvét mellett pontosan
és gyorsan eszközöl-
tetnek.

Pártoljuk a hazai ipart!!!

Ifj. Varga Dániel örökösei Első erdélyi papirlemezgyára :: Kolozsvár.

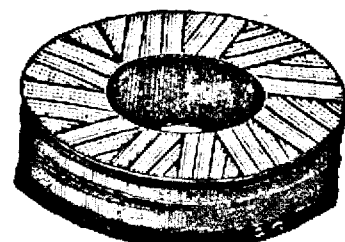
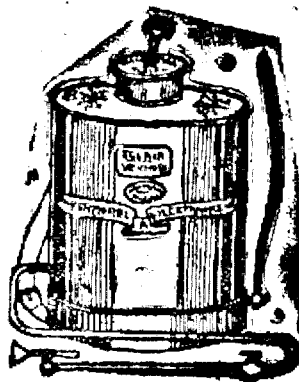
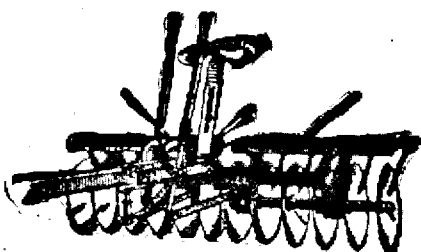
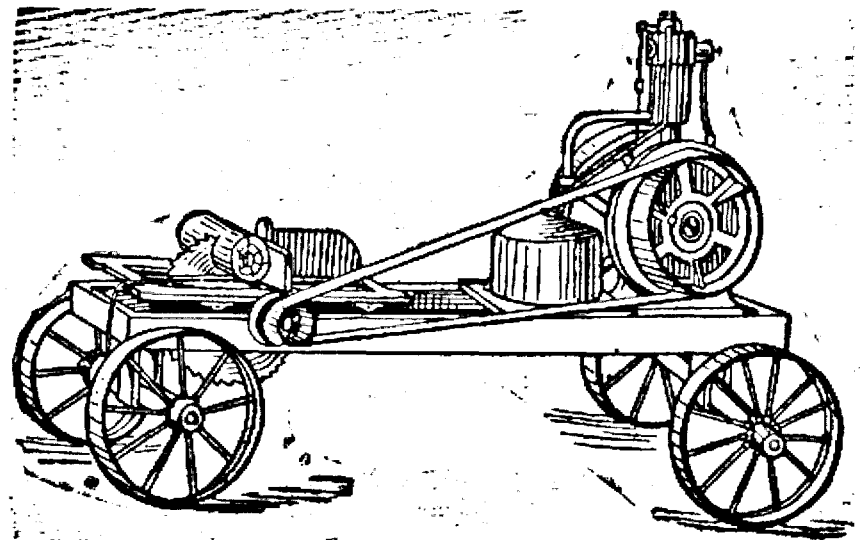
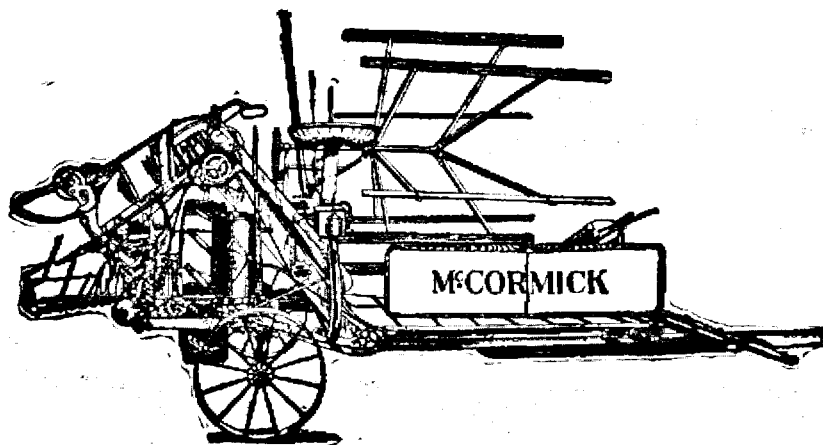
Állandó nagy raktár. :: Legolcsóbb ár. ::
Versenyképes kitünő minőség! :: Gyártmányaink kitüntetve az Országos Papiros, tan-
szer és Iskolaszert kiállításon állami nagy
éremmel és diszoklevéllel. 6015 :: ::

Kivánatra mintákkal és árajánlattal szolgálunk.

KOVÁCS SOMA ÉS TÁRSA ARAD

Mc. Cormick I. H. C. chicagói és Kühne E. mosoni gépgyárak vezérképviselője.

Gép-, gépfelszerelések, benzín-, szivó- és nyersolajmotorok, szerszámok, malomszerek, műszaki áruk, kutak, fecskendők, szőlőszeti eszközök.

UJÉVKOR
az Aradi Közlöny
Nagy Képes Naptárát

az Aradi Közlöny minden

vidéki negyedéves

előfizetője

— amennyiben előfizetési
hátralékban nincs — az eset-
ben is, ha havonként fizet elő

ajándékuul kapja.

Igaz Sándor
ékszerész Minorita-palota.
Boldog új évet kíván
tisztelt vevőinek 7186

Összes igen tisztelt vevőimnek megrendelőimnek és jó barátainak
Boldog új évet kívánok
Kohn József
bútoros és vízvezeték berendező Batthyá nyí-utca 32. 7185

Tisztelt vevőimnek és jóbarátainak
Boldog új évet kívánok
Kádár István
jérfűszabó, Arad, Salacz Gyula-u. 7184

Összes igen tisztelt vendégeimnek, üzletfeleimnek és jó barátainak
Boldog új évet kívánok
Braun Gusztáv
Fehér Kereszt-szálloda 7183

úgy a helybéli, valamint vidéki vevőimnek és barátainak 7182
Boldog új évet kívánok
Moskovitz Izidor
Asztalos Sándor-u. 10.

Igen tisztelt vendégeimnek és jó barátainak ez uton kívánok 7181
Boldog új évet
Zombory Gyula
fodrász, Forrai-u 2.

Igen tisztelt vendégeimnek és jóbarátainak 7180
Boldog új évet kívánok
Ifj. Székely Sándor
cukrászdája, Forrai-utca, gr Hunyadt-palota.

Boldog új évet kívánunk
összes vevőinknek és barátainknak 7179
Glück Károly és Testv.
Szabadság-téri húscsarnoka.

Összes igen tisztelt üzletfeleimnek, vevőimnek és jóismerőseimnek ezuton 7178
Boldog új évet kívánok
Färber Lajos
fűszer és csomóke kereskedése a Fekete kutyához.

Összes igen tisztelt vendégeimnek, jó barátainak és ismerőseimnek 7177
Boldog új évet kívánok
Novotny Lajos
a „Gambrius” vendéglő és sörcsarnok bérlelője.

Mélyen tisztelt vendégeimnek és jóismerőseimnek
Boldog új évet kívánok
Rettinger Antal
7176 fodrász, Arad Péter-u.

Összes vendégeimnek és jó barátainak ez uton
Boldog új évet kívánok
7175 **Kánya Géza**
a „Városi sörcsarnok” tulajdonosa.

Boldog új évet
kívánunk összes igen tisztelt vevőinknek, üzletfeleinknek s jó barátainknak 7174
Schäffer Henrik és Schäffer Lipót
uri szabók, Andrassy-tér.

Igen tisztelt vevőimnek és jóbarátainak ez uton kívánok 7173
Boldog új évet
Haubenreich Mihály
paplankészítő Andrassy-tér.

Boldog új évet kívánok
úgy a helybéli valamint vidéki vevőimnek 7172
Dürr Gusztáv
csomóke, fűszer, pezsgő, bor és ásványvízkereskedése Arad, Fővárosi utca szemben.

Összes mélyen tisztelt vevőimnek, szaktársaimnak és jó ismerőseimnek 7171
boldog új évet kívánok
Farkas János
műszáros és kéntrés, József főherceg-ut 7. szám. Városi és megyei telefon 739.

Boldog új évet kívánok
nagybarátságú vendégeimnek és ismerőseimnek
Sütő István
vendéglős, Ferenc-tér 6. 7170

Összes igen tisztelt megrendelőimnek, vevőimnek s jó barátainak 7169
legboldogabb új évet kívánok
Hammer Zsigmond
lakatos, varrógép és kerékpár üzlete Bors Bény-tér.

Igen tisztelt helybéli és vidéki vevőink és üzletfeleinknek 7168
Boldog új évet kíván
Kneffel Károly és Fia
szénnagykereskedése Bors Bény-tér 2. Széchenyi közpálya szemben.

Boldog új évet kívánok
összes igen tisztelt vevőimnek üzletfeleinknek és jóbarátainak 7165
Menráth József
érvényraktáros.

Összes rendelőimnek és jó ismerőseimnek ezuton 7188
Boldog új évet kívánok
Zsukán Jenő
vegytisztító intézete József főherceg-ut.

Boldog új évet kívánok
összes megrendelőimnek, vevőimnek és jóbarátainak 7183
Németh Imre
cukorka különlegességi üzlete Forrai-utca és Andrassy tér.

Nagybarátságú vevőimnek, jó barátainak és ismerőseimnek 7165
Boldog új évet kívánok
Náder J.
koszműves, Andrassy-ter.

Összes igen tisztelt üzletfeleimnek, vevőimnek és ismerőseimnek 7164
Szerencsés új évet kívánok
Lórenz Károly
szappangyára, Forrai utca.

Boldog új évet kívánok
összes megrendelőimnek és jóbarátainak
Spitz Ignác
asztalosmester, Szabadság-tér 10. sz. 7197

Összes vendégeimnek és jóbarátainak ezuton
Boldog új évet kívánok
Horváth Sándor
Vasuti szálloda és étterem tulajdonosa. 7198

Boldog új évet kíván
összes üzletfeleink és barátainak 7195
Kalmár József
villanyműszerész, Arad, Salacz-utca.

Boldog új évet kíván
Novák Ferenc 7201
Ferenc JOZSEF udvar bérlelője. Herkulesfürdő.

Igen tisztelt vevőimnek, üzletfeleimnek és ismerőseimnek 7225
Boldog új évet kívánok
Czettel Fülöp.

Boldog új évet kívánok
összes megrendelőimnek, vevőimnek és jóbarátainak 7224
Huppert Henrik
női szabó, Szabadság-tér 1.

Osszes igen tisztelt vendégeimnek és jó ismerőseimnek

Boldog újévet kívánok

Ottinger László 7141

„Pannonia” sörcsarnok és étterem tulajdonosa.

Nagyrabecsült vevőimnek és jóbarátainak

legboldogabb újévet kívánok

Prokopetz József

hentes és mészáros különlegességi üzlete
Andrássy-tér és Sina-utca 7142

Boldog újévet kívánok

igen tisztelt üzletfeleimnek, vevőimnek és jóbarátainak

Guttman Samu

fűszernagykereskedő Forrai-utca. 7143

Osszes megrendelőimnek, vevőimnek és jóbarátainak 7144

szerencsés újévet kívánok

Zimmermann János

uri- és női speciális cipészete Deák Ferenc-u.

Tisztelt vevőimnek

Boldog újévet kívánok

Szuppi Lajos

keztűis, Andrássy-tér 7145

Szerencsés és boldog újévet

legőszintebben kíván összes vevőinek

Bérczi Pál

szijgyártó és nyerges. 7147

Boldog újévet kívánok

igen tisztelt vevőimnek és jó ismerőseimnek

Braun M. 7148

férfi és gyermekruha üzlete József hgy-ut 3.

Igen tisztelt vevőimnek, üzletfeleimnek és jóbarátainak

Legboldogabb újévet kívánom

Márton Jakab

uriszabó Szabadság tér. 7149

Osszes vevőimnek, üzletfeleimnek és jó ismerőseimnek ezuton kívánok

Boldog újévet

Stein Mór 7150

fűszer és csemege kereskedő Thököly-tér 7

Boldog újévet kívánok

összes vevőimnek szaktársaimnak és jó ismerőseimnek

Papp István 7151

hentes és mészáros Thököly-tér.

Kedves vevőimnek és jó ismerőseimnek

Boldog újévet kívánok

Lázár Cz. 7152

női kalap divatterme Andrássy-tér.

Osszes igen tisztelt vendégeimnek és jóbarátainak ezuton kívánok

boldog újévet

Vermes Márton

a Hungária kávéház tulajdonosa. 7146

Mélyen tisztelt üzletfeleimnek, vevőimnek és jóbarátainak

boldog újévet kívánok

Kallap János mézeskalácsos

Deák Ferenc utca 6. 7139

Boldog újévet kívánok

összes megrendelőimnek és jóbarátainak

Diamant Jenő 7138

épület- és diszműbádogos, Kazinczy-utca 1.

Igen tisztelt üzletfeleimnek, megrendelőimnek és jó ismerőseimnek

Boldog újévet kívánok

Schäffer József

könyvkötő. Aradon, Salacz utca 3. szám. 7196

Osszes igen tisztelt rendelőknek, vevőknek és jó ismerőseinek

Boldog újévet kíván

Weisz Márton

uri és női cipész. Deák Ferenc-u. 6. sz. 7193

Osszes vendégeimnek és jóbarátainak ezuton kívánok

Boldog újévet

Zajonkovsky János

New-York kávé. 7192

Igen tisztelt vevőimnek, megrendelőimnek és üzletfeleimnek ezuton kívánok

Boldog újévet

Farkas Ábrahám 7191

Boldog újévet kívánok

összes megrendelőimnek, szaktársaimnak és jóbarátainak

Petrik György épület és butor asztalos.

Aradon, Akác-utca. 7190

Nagyrabecsült vevőimnek, üzletfeleimnek és jó ismerőseimnek szerencsés és

Boldog újévet kívánok

Deutsch Rezső 7189

szarvasi házikenyérsütődjé, Deák Ferenc-u. 16.

Igen tisztelt vevőknek és üzletfeleinknek

legboldogabb újévet kívánunk

Popper Testvérek

uri és női divatruház

Arad, Forrai-utca. (Gróf Hunyady-palota) 7188

Osszes vevőimnek és jóbarátainak ezuton kívánok

BOLDOG ÚJÉVET

Moskovitz Zs.

férfi, fiu- és gyermekruha kereskedő, Aradon Színház-épület 7187

Boldog újévet kívánunk

összes vevőknek és üzletbarátainknak

Erdélyi és Bácskai Ipararu raktár

Reich B. Károly Fia és Társa

7194

Osszes igen tisztelt rendelőknek és jóbarátainak

Boldog újévet kívánok

Olmützer Károly

épület és butor-asztalos, Deák Ferenc u. 33. 7223

Boldog újévet kívánok

összes vevőimnek és jóbarátainak

Első gyulai házi-kenyérsütőde

Spitéler Rudolf

tulajdonos. 7140

Használt ólom megvételre kerestetik.

28828—911

Hirdetmény.

Az 1911. évi november hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyi biztosság által küldött összeirási jegyzék 9 drb. ívét az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1911. évi november hó 15-től számítandó 8 napra a városi fogyasztási adó felügyelőségénél közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Haász Márkusné, Paál László, Csermák Ágoston, Boksa Béláné, Balázs Antal, Steiner Józsefné, Pelyke Mátvás, Mayer Józsefné kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és az ipartestület is nyújthatnak be a fentebb jelzett idő alatt a városi fogyasztási adó felügyelőségénél észrevételeket.

Arad 1911. évi december 23.

A gazdasági szék.

17050—16990. a. h. szám.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy az 1911. évre elkészített törvényhatósági és községi adó kivétési lajstrom 1. évi december hó 25-től a város adóhivatalnál 8 napi közszemlére van kitéve.

Erről az adóköteleseket azzal értesítjük, hogy netáni felszólalásukat és pedig:

a) azon adózók, kik az illető kivétési lajstromban tárgyalt adóval nemmel már a múlt évben voltak meg róva, a lajstrom kitételének napját.

b) azon adózók, kik a kivétési lajstromban megállapított adóval a kivétel évében első ízben rovatnak meg, adó tartozásukat az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóhivatalnál előterjeszthetik.

Arad, 1911. évi december hó 22

A városi adóhivatal.

A
Koronája
az összes
Tyükszem
elleni
szereknek

kétségkívül az első orvosi tekintélyek által legmelegebben ajánlott és biztosan ható

„SCHWAMM DRÜBER“
törv. véd. és szab. szivacs-gyűrűket illeti, mert ezek, új elvek révén hibázhatatlan szer gyanánt hatnak minden cipőszorítás ellen, amely a tyükszemeket és bőtyköket érinti. Kényelmes és tiszta alkalmazás. Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban, vagy a főraktárnál

Czartoryski Laboratorium Budapest
IV., Szervita-tér 4.

Kávé és tea!

Kivonat **Kotányi János** árjegyzékéből.

Nyers kávé:

Jamaikai $\frac{1}{2}$ kg.	K 1.60
Portorico $\frac{1}{2}$ kg.	K 1.90
Cuba $\frac{1}{2}$ kg.	K 2.00
Arany jáva $\frac{1}{2}$ kg.	K 1.80

Pörkölt kávé:

Saját villanyerőre berendezett gőzkávépörköldémből.

Jó minőségű $\frac{1}{2}$ kg.	K 1.90
Finom minőségű $\frac{1}{2}$ kg.	K 2.00
Legfinomabb keverék (Cuba, Arany, Menádó, Mocca) $\frac{1}{2}$ kg.	K 2.00

Tea:

Törmelek tea $\frac{1}{2}$ kg.	K 2.50
Congó tea $\frac{1}{2}$ kg.	K 8.—
Családi keverék $\frac{1}{2}$ kg.	K 5.—
Legfinomabb Király tea $\frac{1}{2}$ kg.	K 6.—
Ceylon tea a legerősebb zamatu $\frac{1}{2}$ kg.	K 6.—
Kitűnő teasütemény-keverék $\frac{1}{2}$ kr.	K 8.—

Rum:

1 liter családi tea rum	K 1.90
1 liter finom brazíliai rum	K 2.40
1 üveg $\frac{7}{10}$ liter finom jamaikai rum	K 3.50

A világhírű **Kotányi-paprika** eredeti dobozokban.

KOTÁNYI JÁNOS

kávé és tea nagykereskedő.

6045

Szeged, Budapest, Bécs, Berlin, Abbázia,

ARAD József főherceg-ut 3. sz. az Arad Csanádi Gazdasági takarékpénztár épületében. ❑

Lejtár miatti mélyven

LESTYAN OTTAVIA

FRIGYER STAN

Magy Áruházában.

2578

„TRANSSYLVANIA”

ÁLT. KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ BANK NAGYSZEBENBEN.

Biztosít a legelőnyösebb feltételek mellett:

TÜZKÁR ELLEN:
mindennemű épületet, árucikket, takarmányt, butorokat, stb.

EMBER ÉLETÉRE

tőke és járadék biztosításokat eszközöl, sőt elfogad 100-200 korona erejéig temetkezési költségre biztosításokat is.

Ajánlatokat elfogad:

Arad-, Békés-, Bihar-, Csánád-, Hunyad-, Krassószörény-, Temes- és Torontál-megyékből.

Az aradi főügynökség

(Széchenyi-utca 1. sz. II. em.) valamint a helyi és kerületi ügynökségek is

5892

Üzletáthelyezés végett mélyen leszállított árak.

Legelőcsőbb

új butor

beszerzési forrás

= Aradon. =

Ajánlom a vásárló közönség szives figyelmébe dusan felszerelt kész

ebédlő-, háló-, és szalon-berendezéseimet, melyekből állandóan nagy választékot tartok 6060

raktáron

legelőcsőbb árak mellett.

Veszek legmagasabb árban mindennemű használt butorokat ugyszintén eladok legelőnyösebb feltételekkel.

Szives pártfogást kér

ROTH IZIDOR

butoráru raktára

Asztalos Sándor-utca.

Kutányi J.

rendkívül nagy választéku **cipők** minden kivitelben

Szolid kiszolgálás mellett állandóan raktáron.

7017

NÁDER J.

KÉSMÜVES, ARADON, MINORITA-PALOTA.

Állandóan dus választéku raktár legfinomabb acél-
árakban u. m.: OLLÓK, BOROTVÁK, MINDEN KI-
VITELÜ KÉSEK BEN. Javítások gyorsan és ponto-
san elkészítettnek.

VILLANYERŐRE BERENDEZETT KÖSZÖRÜLDE.

5895

GIANOTTI NÁNDOR

polgári és egyenruha szabó üzlete

Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám.

Raktáron tart legfinomabb

BEL- ÉS KÜLFÖLDI SZÖVETEKET.

Készít legdivatosabb kivitelben legjutányosabb árakban mindennemű
férfiöltönyöket ugyszintén egyenruhákat

Pontos és figyelmes kiszolgálás. Szives pártfogást kér

5895

tisztelettel

GIANOTTI NÁNDOR,

uri szabó.

Az Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelszövetkezete

1912 január elsején

IX. évtársulatát

kezdi meg.

Az Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelszövetkezete

a) kötelező heti befizetésekkel, apró tőkék gyűjtésével fejleszti a takarékosági szellem-t;

b) tagjainak olcsó és a heti befizetésekkel is törleszthető kölcsönöket nyújt

Egy-egy törzsbetét jegyzése

heti 50 fillér

befizetéssel jár, amely az öt évig tartó évtársulaton át történik. A szövetkezetbe bárki beléphet és tetszésszerűen számokban jegyezhet törzsbetéteket. A beiratás alkalmával minden törzsbetét után 50 fillér beiratási díj s egyszersmind a betétkönyvecske ára fejében összesen 20 fillér fizetendő.

Öt év elteltével az évtársulat felszámol s minden tag a befizetett összeget és ezen felül az öt év alatt összegyűlt s törzsbetéteire eső haszoneredményt megkapja

A szövetkezet tagjainak a következő módon nyújt kölcsönöket:

a) előleg kölcsönöket a befizetett tőke $\frac{9}{10}$ -ed részéig;

b) kezességi kölcsönöket kellő jótállás mellett, váltó vagy kötelezvény ellenében;

c) jelzálog- és zálog kölcsönöket ingatlanokra való bekebelezés vagy értékpapírok lekötése mellett.

Ezen kölcsönök öt év alatt a heti befizetésekkel is törleszthetők. Szövetkezetünk tagjai e mellett oly kölcsönöket is vehetnek fel, amelyeknél a heti befizetésekkel nemcsak a tőkét, hanem a kamatot is törlesztik. Betáblázott kölcsönök megfelelő heti törlesztés mellett tíz évi visszatérítésre is adódnak.

A tagok felvétele s az új törzsbetétkönyvecskek kiadása már most, naponta délelőtt 9-12 és délután 3-5 óráig hivatalos helyiségünkben (Szabadság-tér 7. sz., I. em.) történik.

A hitelszövetkezetnek vidékiek is lehetnek tagjai, akik heti befizetéseiket a szövetkezet postakarékpénztári cheque számláján (12.167. sz.) való befizetéssel, tehát minden postaköltség nélkül teljesíthetik.

Mindezeknél fogva a szövetkezetbe való belépésre Aradváros és vidéke minden rétegéhez tartozóit ezennel felhívjuk. 6000

Az Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelszövetkezete

Igazgatója.

Aradon még új!

A család fő érdeke,

ha igazán olcsón akar bevásárolni, úgy keresse fel Czitter Dezső versenyáruházát Weitzer János utca, főpostával szemben, ahol csak olcsón beszerzett áruk lesznek fél áron alul elárúsítva.

Ponger selyem	48 kr.
Messalin minden színben	95 kr.
Taft selyem	70 kr.-tól
Törökös selyem minden színben	65 kr.
Női szövetek	60 kr.-tól
Férfi szövetek	120 kr.-tól
6 darab pohártörő lenvászon	75 kr.-tól
6 darab vászon zsebkendő	40 kr.-tól
6 darab selyem zsebkendő	70 kr.
Szárvasbőr keztyű	45 kr.
Glassé keztyű	40 kr.
Kötött gyapjú keztyű	25 kr.-tól
Valódi svéd keztyű	40 kr.-tól
Férfi zokni 3 pár	50 kr.-tól
Női harisnya	45 kr.-tól
Glottok minden színben	65 kr.
Selyem vászon blúz	95 kr.
Himzett francia batiszt fehér, fekete	45 kr.
Állandó nagy választék még csipkeszövetekben betétek és minden diszolgokban fenti árjegyzékhez mérlegelv. Kérem áruim vételkényszer nélküli megtekintését.	

Kiváló tisztelettel:

CZITTER DEZSŐ

versenyáruháza.

5233

Aradon még új!

Kenderessy László

vilanyerőre berendezett épület- és butor-asztalos telepe

Arad, Kápolna-utca 16. sz. (Saját ház.)

Elvállalok épület-, butor-, portál-, iroda- és bolti berendezések elkészítését.

Vidéki rendeléseket is elfogadok s azokat gyorsan és pontosan eszközölöm.

Szolid árak!

Díjmentes költségvetés!

Szolid árak!

Szíves pártfogást kérek, kitűnő tisztelettel

Kenderessy László,

épület- és butorasztalos.

6013

Gazdasági ló

pokrócok

Ágytakaró

pokrócok

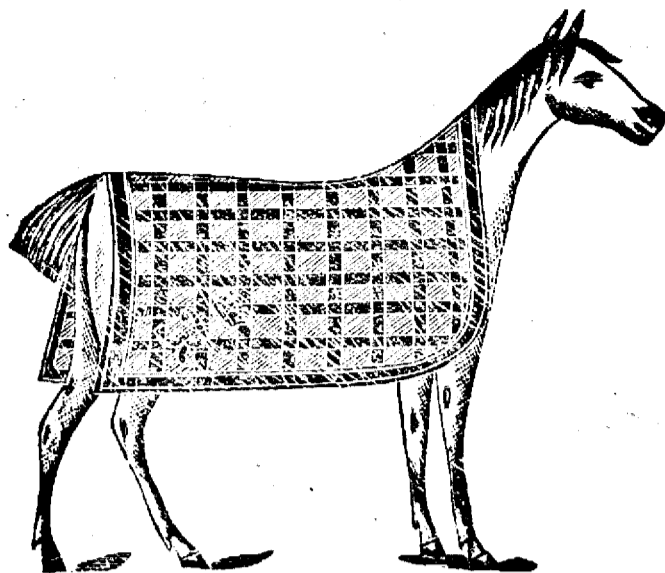
Futó

pokrócok

Kórházi

pokrócok

Ablakelő

pokrócok

Vasaló

pokrócok

Kocsi

pokrócok

Brassói hosszuszórtú

pokrócok

Fürdő

pokrócok

Beszegett finom

pokrócok

Kárpitos kellékek, saját készítményü mindennemü kötéláruk, tiszta fonott lószőr, zsinegek és zsinórok, hevederek, és kendertömlők gerebenezett kender és kender kóc. Ponyvák, gabonaszákak, szalmaszákak, legjutányosabban kaphatók az

Erdélyi és Bácskai iparáruraktár

Reich B. Károly Fia és Társa cégnél,

Aradon, Andrásy-tér 16. sz. (Verbos-ház.)

6048

Vas- és rézbutor, sodronyágybetét gyár.

Ajánljuk a n. é. közönségnek saját gyártmányunkat,

vas- és rézbutorokban,

a legjobb kivitelben.

Elvállalunk mindennemü javításokat és vasbutor-festéseket.

Raktár- és gyárhelyiség: Aulich Lajos-utca 14. sz.

Üzlethelyiség: József főherceg-ut 7. szám.

Telefon 428. szám.

Árjegyzéket kívánatra díj- és bérmen'esen küldünk.

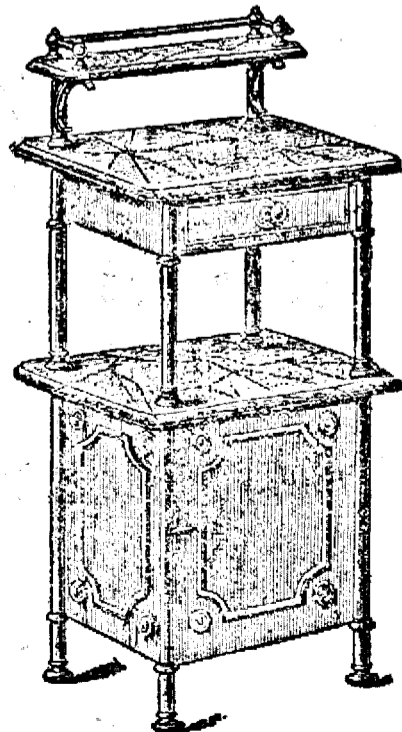
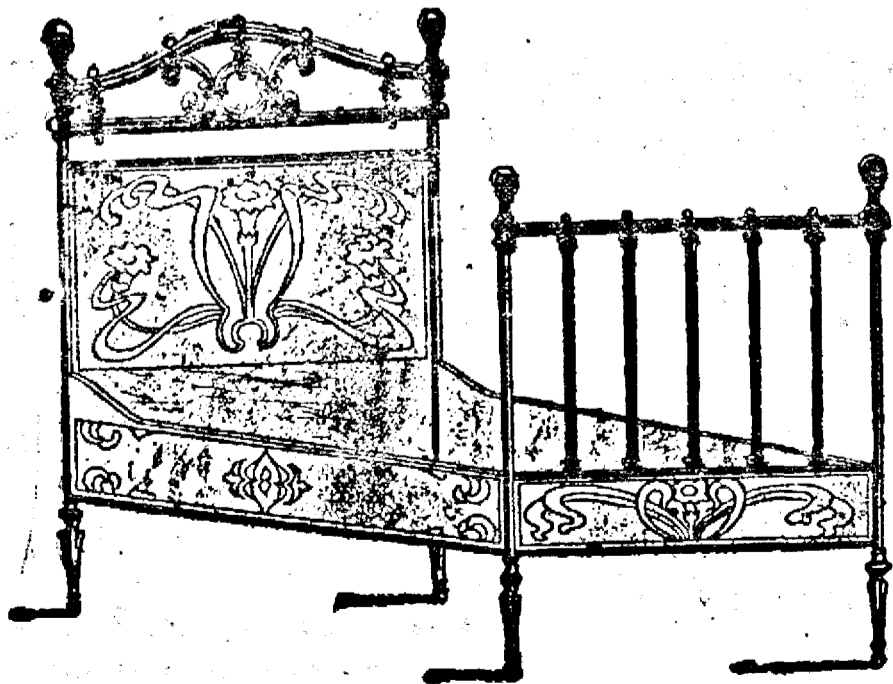
sodronyágybetétek,

vas- és fakerettel, minden méretben, a legerősebb kivitelben kaphatók.

6088

Szives megrendelést kér

tisztelettel

FLEISCHER TESTVÉREK.

Mmes Neustadt és Herzog

fűzőkészítők

Arad, Salacz-u. 1.

Főüzlet: Budapest, IV., Korona-utca.

Telefon 134-04.

Villanymotorokkal felszerelt nagy műhely!

5899 **Kényelmes modern próbafűlkék.**

Készít mindennemű fűzőket a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

A legmodernebb hosszú fűzők, új szabás, mely minden hölgynek alkalmas, erős hölgyeknek különösen ajánlható ezen új szabás, mely csodálatosan karcsuvá teszi annak viselőjét.

Halsontnélküli pongyola-fűzők, haskötők, válltartók, csipőszoritók, lovagló fűzők vadászatra, orvosi rendeletre készült ortopaid fűzők.

Valódi párisi és brüsszeli remek szabásu keir-fűzők dus raktára a legolcsóbb áron.

Melltartók, gyönyörű szabás, mindenkinek alkalmas.

Vidéki hölgyeknek mértékveteli utasítást és prospektust küldünk.

A rendelések úgy a budapesti főtelep, valamint az aradi üzletbe küldhetők.

Új ablaktisztítási és parketta-beeresztési vállalkozó,

aki Lovas Károly aradi ablaktisztítási és parketta-beeresztési vállalkozónál volt alkalmazva. — Elvállalok parkettás lakás és üzleti ablakok tisztítását és tűzifafelszállítást havi fizetés mellett.

Tisztelettel 5528

Buha Flórián

Arad, Attila-tér 2. sz.

Ősz haj nincs.

Minden haj megkapja eredeti színét, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERATORRAL

megnedvesítjük.

== Nagy üveg ára 2 korona. ==

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

3 üveget ingyen láda és csomagolással bérmentve küld. 1524

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárában

gyártott legújabb szerkezetű

gőzcséplő-készlet

acélkeretű golyócsapágyos cséplőgéppel és 10 légkörnyomásra berendezett lokomobillal. — Legújabb rendszerű államgépgyári benzomotorok karburátorral. — Rendkívül olcsó államgépgyári szivógázlokomobillok, nitromotorok, gősekék, félstabil Compound gőzgépek. A losonzi mezőgazdasági gépgyár r.-t. gyártmányai: „Losonci-drill” tolóhengeres, „Rekord-drill” merítőkánalas és szab. „Rekord II.” vetőgépek. Kalmár-féle gabonarostáv, malombereendezések, rescaj ekék, boronák, Lusa-rendszerű répa-kapák, továbbá az International Harvester Company of America Mc. Cormick Deering Milwaukee gyárjegyű kéveköto, marokrakó aratógépek; fűkaszálo gépek; Mc. Cormick-féle tárcsás és rugófogas boronák; Corn. King-féle istállótrágyaszóró kocsi; international szénaprés és egyetemes daráló gépekről részletes árjegyzékkel és árajánlattal szívesen szolgál 4991

WALDER ARTHUR

Arad, Ferencz-tér 1/b. Telefon 871. sz.

Törvényesen védve.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

fém tisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem tűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója **GEIKO** vegyészeti gyár

VÁCZ. GEIGER és TÁRSA.

6809

Törvényesen védve.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboz 1 korona és 2 korona.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküdésel raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla szakkamar meggyógyított

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Kájós Árpád, Kreber Géza, U. Kossuth Pál, Ring Lajos, Bozsnay J. örök, Hauser Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban, Házán Nester és Vojtek és más gyógyszertáraknál.

Győrökön: Masznyik Dániel gyógyszerárakban.

Magy.-Pécskán: Adler Gy. Lajos gyógyszerárakban.

Ó-Pécskán: Rokenin János gyógyszerárakban.

Sikmádon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.

Szikszón: Párety Eds örök gyógyszerárakban.

6793

„Kegyelet” disztemetkezési vállalat (Entreprise des Pompes Funébres) Varga Lajos és Tsa Arad, Weitzer J.-u. 7. Telefon 95.

Értesítjük a város és vidéki közönséget, hogy fenti cég alatt **1912. év január hó 1-én Weitzer János-utca 7. szám. (Uj gör. kath. palotában) egy teljesen újonnan berendezett modern**

temetkezési vállalatot létesítünk.

Elvállalunk temetkezéseket a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, ugy-
szintén hullaszállításokat és exhumálásokat az egész országra.

Dus raktárkészletet tartunk minden kivitelü érc- és fakoporsókból, ugyszin-
tén élő-, mü- és érc-sirkoszorukban.

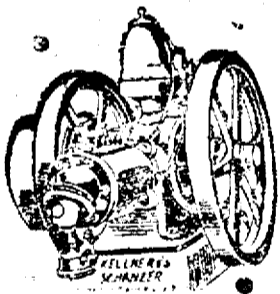
Intézetünk úgy éjjel, mint nappal a nagyérdemü közönség rendelkezésére áll.

Teljes tisztelettel

7028

Varga Lajos és Társa.

Nyersolaj-motor.

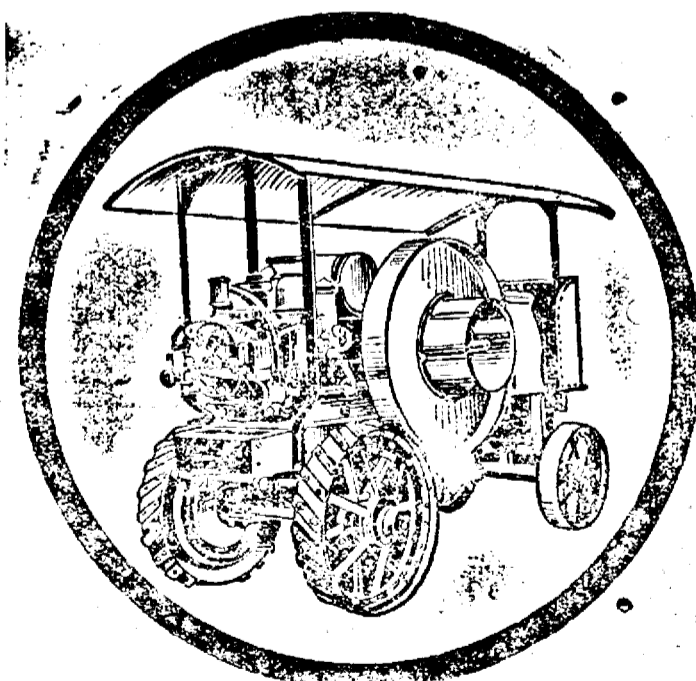

Kitűnik egyszerű kezelés, olcsó és biztos
üzem által

mert a
legjobb
és
legegyszerűbbek.

Világhirűek

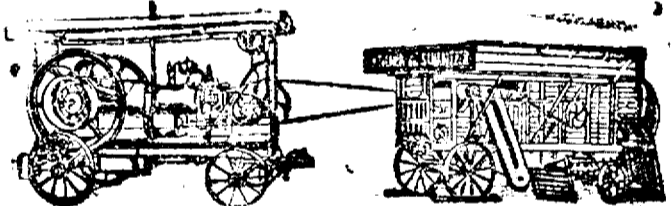
Magánjáró motoraink

Mielőtt gépet vesz nézze meg
gépkiállításunkat
KELLNER és SCHANZER

Budapest, V. Kálmán-utca 14. sz.
Megbízható ügynököket keresünk.

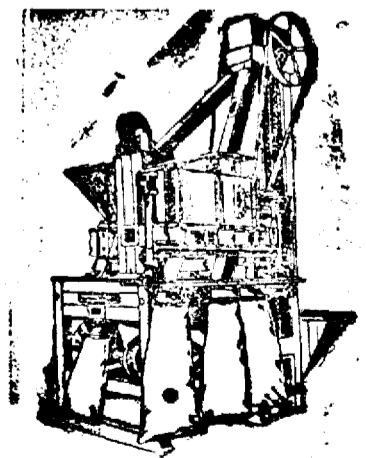
Gőz- és motor cséplőkészletek.

Elsőrendű gyártmány, üzeme
olcsó, kezelése egyszerű,

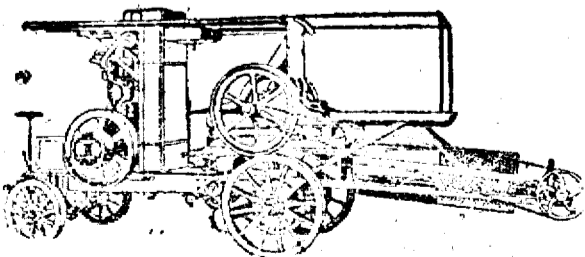
**mert a
legolcsóbbak
és
üzemük biztos.**

**Szabadalmazott
Malomjárat**

Igen célszerűek, mert a malom-
járatokkal együtt van sikszita szer-
kezttve. Kevés helyet foglal el,
alkalmas finom lisztre és dará-
lásra.

Magánjáró kötőrő.

Az országutakon magát vontatja és igen jól
tör. Kitűnő gyártmány.

Hauszer G. Kálmán

hangszerké zítő

Arad, Deák Ferencz-utca 31—32. sz.

Készít min-
dennemű **fa-, érc-, fuvó- és ütőhangszert**
a legfinomabb és a legjobb hivatásban és tiszta hangzásban.

Hegedűk 5 koronától feljebb, minden kel-
lékek jutányos áron kaphatók.

Javitások legjobban és legjutányosabban eszközöltetnek. **Kísérő**
javító műhely vonó-hangszerek részére. **Kísérő**
nált hangszerek újakkal eszerítettnek be. 7093

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Kárpáti-féle **Benzoetej-cremet** 1 korona
és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb
ártalmatlan szépítőszert.

4671

Ha fáj a feje

használjon **Kárpáti-féle pezsgőt**, mely 5-10
perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migréntól.

1 üveg 12 adaggal és utastással 1 korona.

Kitűnő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle**

epehajtó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat.

1 üveg ára utastással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszerárában kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengl-ház.)

Kell Manó cég

Farsangi ruha-, disz-
különlegességek. Ere-
deti párisi fejdisek.
Alkalmi ruhaátvonatok
eredeti modellek. ::::

7187

Az összes hazai

1335

Zsák és Ponyva

gyárak készítményei nagyban és kicsinyben
is a legnagyobb választékban kapható az

Erdélyi és Bácskai Iparáru raktár

Reich B. Károly Fia és Társa

cégnél **Andrássy-tér 6. (Verbos-ház.)**

Kötél gyártás! **Telefon szám 649. Pokróc lerakat!**

A legelőkelőbb hölgyek kedvenc szépítő szere

Földes-féle

MARGIT-CREME

mert zsirtalan, ártalmatlan és rögtön szépít.

Hogy a **MARGIT-CREME** páratlan hatású szer, azt nemcsak az elismerő levelek ezrei bizonyítják, hanem azon körülmény is, hogy a milliókra menő arcszépítő szerek tömkelegében is vezérszerepet visz és minden konkurens készítmény dacára napról-napra jobban terjed.

Franciaország a kosmetikus készítmények klasszikus hazája, ezer számra készülnek ott a legkiválóbb kosmetikumok; mégis a francia hölgyek ezrei használják a **MARGIT-CREMET**, mert a francia nők finomult izlésének a **MARGIT-CREME** felel meg legjobban.

A **MARGIT-CREME**, miként azt számtalan vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, minden tekintetben ártalmatlan készítmény, amely az arc szépségét, teltségét és üdeségét a legkésőbb öreg korig megtartja, úgy, hogy kizárt dolog az, hogy egy hölgy, ki a **MARGIT-CREMET** használja, megráncosodjon, vagy arca szépségét csak a legkisebb mérvben is elveszítse. A **MARGIT-CREMET** használó hölgyek fölött nyom nélkül repül el az idő.

4539

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszer-tárában és illatszerüzletében, 1 koronás adagokban,
 6 darabot bérmentve küld.

ELSŐ ARADI PROBABABAGYÁR

ÉS NAGY

5391

JÁTÉKBABA JAVITÓMŰHELY

Arad, Szabadság-tér 1. sz. I. emelet. (Udvarban)

Allandóan, dus választéku raktár minden kivitelü próbababákban gyári árakban már 2 frt 75 krtól kezdve. Kirakati viaszkefj műterem. Javitások és átalakitások legolcsóbban elkészittetnek.

Alapítottatt 1850.

ZONGORA

A családi élet kellemességéhez mindenestre a zongora is tartozik, mely dus raktáramban teljesen új állapotban 700 koronától felfelé és használt zongorák 300 koronától felfelé állanak a nagyérdemü közönség rendelkezésére.

Zongora-bérlés havonként 8 koronától felfelé.

— Zongora hangolásokat helyben és vidéken szak-képzett segédem által végeztetem. 1753

Nyilvános kölcsönkönyvtáramban, melyben magyar, német és francia nyelvü szépirodalmi művek igen nagy választékban vannak raktáron. Olvasási díj havonként 1 korona kötetenként 8 fillér.

Krispin József

ARAD,

Deák Ferencz-utca 28 sz.

Telefon szám 25.

Feltűnő olcsóságok!

Ujévi ajándékok legolcsóbb

beszerzési forrása

Az alant felsorolt áruk ujévig leltározás miatt leszállított árban kaphatók: Damaszt asztalemü és ágyszettek, szőnyegek, vásznak, női- és férfiszövetek, parchetek. stb.

MAUTHNER R.

olcsó áruháza

5321 Hunyadi-utca 1. szám.

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzor János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelen-gyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendü kivitelben készülnek. 4091 Szines és fehér himzések ugyszintén fehérnemű varrások olcsó árban készülnek.

Karácsonyi és ujévi ajándéknak nagyon alkalmas finom vászon zseb-kendők, slingelt vagy aszurozott szél-vel, himzett sarkokkal tetszés szerinti monogrammal 80 krajcárért kapható. Oriási választék.

Ujévre

nagy árengedmény!

Ha olcsón

akar vásárolni

ugy keresse fel okvetlen mielőbb

Schwartzberger Manó

női felöltő áruházát

ARAD, Vörösmarty-utca 3. alatt,

hol legujabb divatu női és gyermek

felöltők és szőrmeárak

óriási választékban feltűnő olcsó árban kaphatók.

Nyomtatványok

izléses és csinos kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában.

Maison Ritscher

Arad, Salacz-u. I. II. em.

Az összes raktáron levő

eredeti Párisi modellek, trotteur leány- és gyászkalapok leszállított árban kaphatók.

Mindennemü átalakitást gyorsan és jutányos áron végzek. Gyászkalapokat 4 óra alatt elkészítik.

Szíves pártfogást kér kiváló tisztelettel: 7199

Maison Ritscher.

Fajtisza riparia portalis alanyon oltott, elsőrendü dus gyökérzetü bor- és csemegefaj

szőlő-oltványok

sima, valamint gyökeres riparia portalis szőlővesz-szőket ajánl elsőrendü minőségben

Hámory-gazdaság szőlőoltvány-telepe ARAD.

Bővebb felvilágosítással szolgál: Deák Ferenc-utca 3. szám alatt. TELEFON 229. SZ.

500 koronát

fizetek annak, aki Bartilla-fogvizének használata mellett, füvege 80 HLL. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büszk. Bartilla A. Erőköszel, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszerertárban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferencz-utca 11. sz. és Vojtek és Weisz. Kérjük mindenütt határozottan Bartilla-főle fogvizet. Hamisítványok feljelen 101 díjazatnak. 1401

Ujévi ajándékok

Nincsen párja

a valódi nemes posta szelvénynyel igazolt és szárny alatt harzi bélyeggel ellátott

harzi kanári madarak

és tengerentuli diszmadaraknak melyek, versenyképes olcsó árért Zimmermann János mintacipészetében Arad, Deák Ferencz-utca 10. sz. alatt kapható. 5968

Telefon 410. Telefon 410.

Winkler József

szőlővesző és szőlőoltvány termelő
Arad, Batthyány-utca 11.

Van szerencsém a t. szőlő-birtokos urak szives tudomására hozni, hogy ez évi terméséből nagymennyiségü kiváló szép szőlővesző, dus gyökérzetü bor és csemegefaj

SZŐLLŐOLTVÁNY

ugyszintén szőlők pótlására kiválóan alkalmas 1 és 2 éves gyökeres Riparia Portalis szőlővesző körül eladásra mérsékelt árak mellett. Bővebb felvilágosítás-sal és árajánlattal szivesen szolgál

WINKLER JÓZSEF
ARAD, Batthyány-utca 11. sz.

Igaz Sándor ékszer-, ezüstnemü ARAD, Andrássy-tér és óraüzlete, (Minorita-palota.) 4811 sz

Szelidan szabott árak! Nagy választék briliáns-, arany- és ezüstékszerekben. Fgyelmes kiszolgálás!

Külön helyiségben I. rendü chinaezüst áruk.

Városi és megyei telefonaz. 321. Alapitva 1902. évben.

Népbiztosítás! Csetbiztosítás! Cselédbiztosítás!

„CARITAS“**ÖNSEGÉLYZŐ EGYESÜLET MINT SZÖV.**

Budapest, V. ker., Váci-körút 46. szám.

Alapított 1882.

Ezelőtt Bolezni Antal

CZERNÓCZKY M. I.uri és női cipész-üzlete 3561
Salacz-utca 2. szám.Hol mértékutáni rendelések leg-
újabb francia vagy amerikai fa-
gonban, legszebb kivitelben, jutá-
nyos árban készíttetnek.

Saját készítményű

czipőraktár

legújabb divat szerint.

A nagyérdemű közönség be-
cses pártfogását kéri tisztelettel

Czernóczy M. I.

BIZTOSITSA ÉLETÉTolcsó díjtételek mellett és **egy évig cse-
lédjét 5 koronáért!!** Az 1898 évi XXI.
t. c. 5. §-a szerint a 15 napi szolgálat után
megbetegedett cseléd közkórházi ápolási költsé-
gét a **cselédtartó gazda** tartozik fi-
zetni. Ha cselédjeit nálunk biztosítja, a köz-
kórházi ápolási költséget mi fizetjük. **Évi**biztosítási díj cselédenkint **5 (öt)
korona.** Felvilágosítással szolgál és biztosí-
tásokat elfogad: 5722

Az aradi főügynökség:

LÁZÁR SEBŐ keres. ügynök

Rákóczi-utca 30. :. Telefon 747.

Üzletszerzők és pénzbeszedők felvételnek.

Tisztviselők figyelmébe!**Oszt. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári
képviselősege (Kolozsvár, Ferencz József-ut 7. sz.)**nyugdíjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknek,
katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti
ügyben, ugyszintén**törlesztési kölcsönügyekben**

díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.

Válaszbélyeg csatolandó.

785

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ékszer-

szükségletét beszerezni

felkeresni vételkény-

: szer néköl! :

Vogel László

műlőrás és ékszerész üzletét.

Veszek zálogéudulát,

tört aranyat vagy más

tárgyakra becsérlelem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Új leányiskola-épület.

TELEFON 189. SZÁM.

TELEFON 189. SZÁM.

Farkas Ábrahám

pálinka árunagykereskedő

5876

Aradon, Lázár Vilmos-utca 1. szám.

Ajánl az újévi ünnepekre

legfinomabb tea-rumot literenként 2 20 fillértől fejjebb

10 fillérrel a saját készítésű

szilva és törköly-pálinkát,

mindennemű

liköröket és tiszta hegyi bort

legolcsóbb árak mellett nagyban és kicsinyben.

YOGHURT.Dr. Floris Á. a kiváló fővárosi orvos és író a következőket írja
„Miképen lehetünk hosszúéletűek” című művében.A Yoghurt leghatalmasabb ellenfele a bél bacte-
riumoknak, csökkenti, szabályozza egyszersmint a
bélben való rothadást.A vértestecskék jótékony munkáját fokozza, gyenge
savi hatásánál fogva nagy segítségére van a gyomor-
nak az emésztésben.Ez az oka annak, hogy ez az étel legkönnyebben
emészthető, mert a gyomorsavval egyesülve hatalma-
san pusztítja a bacteriumokat így a táplálék felszívó-
dását is rohamosan elősegíti.A vérben felszívódott és átalakult Yoghurt ezen-
kívül azt a legüdvösebb legszerencsésebb és számukra
lenhasznosabb munkáját is fejti ki, hogy a véredő-
nyekben lerakodott vékony mészréteget úgy a vasta-
gabb mint a vékonyabb hajszáledényekben parányi
szemesékre oldja fel. 1508Az orvosi tudomány jelesei ajánlják mint egyet-
len biztos szert, amely megóvjá a szervezetet a korai
megöregedéstől s amely meghosszabbítja az életet.Ajánlják gyomor és bél rendetlenségeknél, elerőt-
lenedett, lesoványodott vérszegény betegeknek rossz
emésztés és vérszegénység stb. ellen.

Egy üveg ára 20 fill. Naponta friss készítmény kapható

FÖLDES KELEMEN-NÉL A R A D.**ANOSMIN**Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadában szenvednek,
legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalan!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.Kiváló és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására.
— Egyszerű becszetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsepp.Kiváló alpesi gyógyfűyekből előállított gyomorsabályozó szer.
Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabban) 1 korona.

Kapható kizárólag:

1845

Rozsnyai Mátyás

gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

Szolid üvegüzlet a „PORCELLÁNHÁZ”

Arad, Eötvös-utca.

Telefon szám 818.

Molnár Antal

Épület- és bútoraasztalos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (saját ház.)

Felvállalja minden e szakba vágo munkák készítését, egymint modern lak- és boltberendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész bútorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal 8951

Molnár Antal,

Épület és műbútoraasztalos.

Jó erkölcsű fiú tanulóknak felvétetik.

Fábián és Társa

Arad, Forray-utca 8. Román templom-épület. Városi és megyei telefon 494.

Legszébb és legjobb újévi ajándék, egy jó, finom

varrógép, kerékpár

vagy egy szép

Gramofon (beszélő-gép).

kapható kedvező részletfizetési feltételek mellett jótállással.

Ugyanott egy román fiú boltiasztalosnak felvétetik. 7001

SCHUBAUER J.

ruggyantabélyegző :
és vésnöki műterme

7186

Arad, Salacz-u. 3.

Monogram, cimer és írásvésések, acél-, réz- és ruggyanta bélyegzők, pecsétcimer, stancák, zászlószegek, egyleti- és sportjelvények művészies kivitele. Számozógépek, keletbélyegzők. „Perfect” kézinymodák, fémsablónok és dombornyomó sajtók raktára.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy

Aradon, Anlich Lajos-utca 2. sz. a.

árképviselő, adás, vevés,
pénzkölcsön, házasságközvetítés és magánügyekben való nyomozási irodát nyitottunk,

amelyet a legnagyobb odaadással és lelkiismerettel fogunk vezetni, kérjük a nagyérdemű közönség becses pártfogását. Tisztelettel:

Tyityán Testvérek.

7060

8—10.000 korona
tőkével rendelkező

hitelképes

7065

Társ kerestetik

egy üzemben levő, jól jövedelmező iparvállalathoz **gyártás kibővítés céljából.**

Érdeklődők közelebbi címet a kiadóhivatalban nyernek.

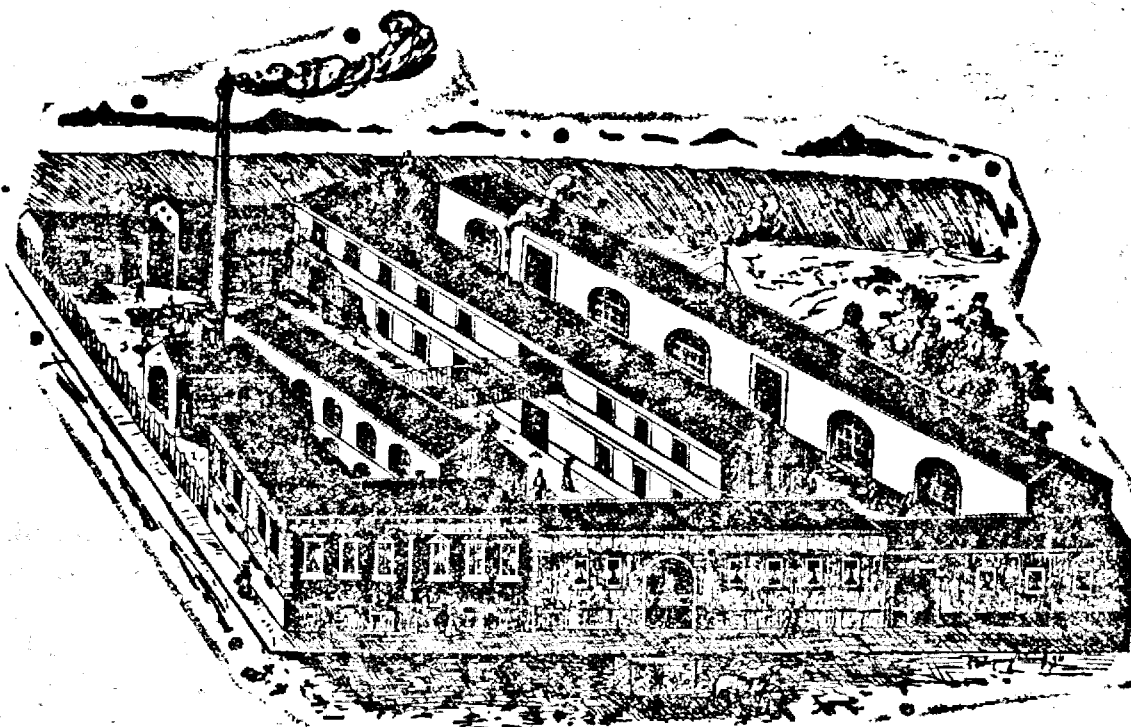
Gyors és pontos kiszolgálás!**MÜLLER J. ÉS FIA**

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapítva: 1858.

Mindennemű férfi és női felöltőket és ruhákat egészben fest, vagy vegyileg tisztít.

Telefon szám 459.

ingeket, gallérokat, kezelőket, házi ruhát, kelengyékstb. hófehérén (minden marószert kizárásával) mos és fényesen vasal.

Helybeli gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2—3. SZ.
Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal **MÜLLER J. ÉS FIA.**

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

A KÖZPONTI SZÁLLODA

modern szellemben vezetett télikerfjében a nagyérdemű közönség a legkényesebb igényeket kielégítő konyhát és italokat

talál. Színház után meleg vacsora. Esküvőkés banquetek részére külön termek. **Mindennap elsőrangú cigányzene. Kávéházban exquisite vacsora.**

5511

Kiváló tisztelettel:

Csermák Ágoston szállodás.

25 év óta fennálló nagy vegyesáru üzletem

házzal és két italmérséjjel joggal, teljes visszavonulás miatt, bármikor átadandó, vagy házzal együtt örökáron eladó.

Ugyanitt egy jól jövedelmező négyjáraú

gőzmalom

is eladó. 7047

Bővebb felvilágosítást ad:

KOHN JAKAB

tulajdonos

Zemes-Kövesd u. p. Ága.

VILÁGHIRŰ MŰVÉSZNŐK

Ivonne de Treville,
Arnoldson Sigrid,
Medgyaszay Vilma,
Szamosi Elza,
Petráss Sári,
Fedák Sári,
Berky Lilli stb.

mind, mind az egész ország hölgyközönsége osakis Dr. BIRÓ-féle törv. védett

Havasi gyopár krémet

használ.

Nagy tégely. 1 kor. || Szappan . . . 70 fill.
Mosdóvíz . . . 1 kor. || Puder . . . 1 kor.

Főraktár:

5093

Dr. BIRÓ gyógytára, **KOLOZSVÁR.**

Aradon kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Bérbe adandó

Aradon, a Beresényi-utca 6. sz. alatt egy

emeletes magtár

és ugyancsak Aradon, Szent Pál-utca 7. sz. a. egy

istálló és kocsiszin

1912. február hó 1-től kezdődőleg. Bérbevenni hajlandók ezen aradi helyiségeket megtekinthetik, ha a Szt. Pál-utca 7. sz. a. lakó házmesternél jelentkeznek. Továbbá **Lippán** egy

tetőcserép és fali téglagyár

eladó esetleg bérbeadandó.

Ugyancsak Lippán bérbeadandó egy a gabonapiacon levő

magtár

valamint a gonapiacon már 50 év óta állandóan üzletnek használt egy nagyobb és egy kisebb

üzlethelyiség.

Ezen helyiségek azonnal bérbe vehetők, csak a kisebb üzlethelyiség nem, mert ennek bérlete 1912. február 1-én kezdődhet. Bővebb felvilágosítást Grosz József fakereskedő Lippán ad. 7122

Gyermekek és felnőttek ál'al.

egyaránt kedvelt legjobb ízű **Hajós-féle**

Csukamájolaj

most érkezett meg. E fontos és nagy táperejű szer kitűnő hatásának bizonyult mindenféle légzőszervi bajoknál, köhögéskor, fejlődésben visszamaradt gyermekeknél, stb. stb.

Ara egy üvegnek 2 korona. 422

Fagydagaganatok

elmulasztására, fagyviszketegség bittos megszüntetésére legjobb szer a „Frigin“

Ara egy üvegnek esettel és utasítással 70 fillér.

Legjobb fekete Hajfestő

a „MELOGEN“. Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ara 421

2 korona.

Kitűnő amerikai gumi

a „NITER“ 6 darab egy eredeti fémdobozban 2

korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárban ARAD, Andrásy-tér 22. sz. a megycsázzal szemben —

Hogy én azt nem tudtam!!!

hogy hol kell a finom és igen olcsó

TEÁ-t és RUM-ot

vásárolni.

1/4 kiló Carton igen finom császár keverék tea	2.50 kor.
1/2 " " " " " "	4.75 "
1/2 literes üveg igen finom „Hungária“ rum	1.10 "
1 " " " " " "	2.20 "
1/2 " " " " " „Jamaicai“ I.	1.80 "
1 " " " " " "	3.60 "

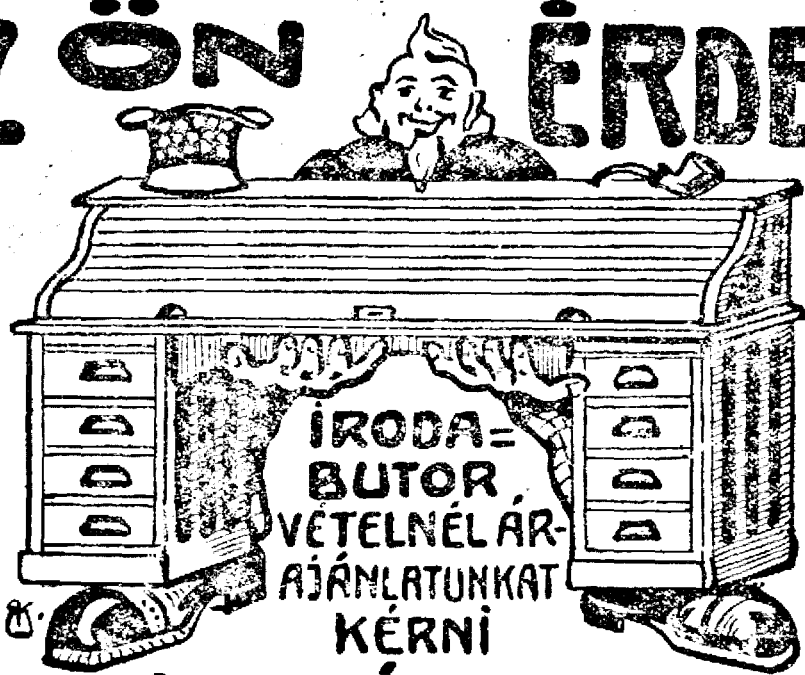
Postal megrendelések naponta pontosan elintéztetnek.

VOJTEK és WEISZ

Arad, Andrásy-tér.

Mindennemű finom francia illatszerek, hölgyporok, szappanok, kölni-vizek, szájjvizek, fogkefék stb. nagyraktára.

AZ ÖN ÉRDEKE

6712

HIRSCH és TÁRSA BUDAPEST V. ALKOTMÁNY-U. 19.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEETLEN
TARTÓSSÁGU !

MINDENÜTT KAPHATÓ

PANKER F. VIKTOR

ÉPÜLET- ÉS MŰLAKATOS, ARAD, FÁCZÁN-UTCZA 6. SZÁM. :: :: TELEFON 590. SZÁM.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, um: épület vasalásokat, vaskerítéseket, sír rácsokat, takaréktűzhelyeket, acél lemez redőnyöket, vasszerkezeteket és mindennemű javításokat pontos kivitelben és jutányos áron. Költségvetéseket ugy helyben, mint vidéken díjmentesen.
A n. é. közönség b. pártfogását kér kiváló tisztelettel:

PANKER F. VIKTOR.

Jó házból való flu tanulóul felvétetik.

MOTOROS TŰZIFA FÜRÉSZELO GÉPEIM

a nagyközönség rendelkezésére állanak. Megrendeléseket egy őlől kezdve, Facán-utca 6. sz. alatt, telefon 590. sz. sziveskedjenek feladni.
Riváló tisztelettel:

PANKER F. VIKTOR.

SZABÓ BÁLINT

villanyüzemű gőzmosodája a „GÓLYÁHOZ“
ARAD, Deák Ferenc-utca 7. szám.

Ajánlom a nagy közönség szives figyelmébe mo-
dern gépekkel felszerelt :: :: ::

mosó és tisztító intézetemet.

Főelvem: **Gondos, tiszta munka! Gyors kiszolgálás!** Kivánatra a ruhákért érte küldök és hazaszállítom. **Vendéglők, szállodák részére árkedvezmény.** :: ::

Elvállal vegytisztítást is,

Szives megbízásokat kér:

5907

Szabó Bálint

mosodatulajdonos.

Figyelem !!

Figyelem !!

Megkezdődött az

UJÉVI OCCASSIO

a Csipkeáruházban

Asztalos Sándor-utca 4. szám.

Saját érdekében felhívom a T. vásárló közönség figyelmét **ujonnan érkezett áruimra**, mely az ünnepek alkalmára óriási nagy mennyiségben érkezett, amelyek hallatlan olcsóért **lesznek elárusítva.**

Kérem az alantjegyzett árukat figyelemmel kísérni.

Selyem gallérvédő 50 kr.	Férfi esőernyők 1 30 kr.	Trico ingek Jäger férfi 90 kr.
Selymezett gallérvédő 28 kr.	Női " " 1 30 kr.	Trico ingek Jäger női 85 kr.
Férfi ing R schiffonból 99 kr.	Férfi nyakkendők 10 kr.	Trico nadrág férfi 85 kr.
Fiu " " " 85 kr.	Nadrágtartó 30 kr.	Trico nadrág női 80 kr.
Férfi háló " " 1 25 kr.	Tiszta gyapju női angol	Gyermek triko Jäger 50 kr.
Gallér csak 7 kr.	keztük 35 kr.	Csipke méterje 1 krtól
Kézelők fehér 12 kr.	Tiszta gyapju férfi angol	Csipke szövetek 25 krtól
Kézelők színes 18 kr.	keztük 35 kr.	Csipke gallér 50 krtól
Férfi sokni 3 pár csikos 60 kr.	Női harisnyák Jäger 70 kr.	Női Galuschni 1 30 kr.
Női harisnya 3 pár 50, 60, 90 kr.	Férfi sokni Jäger 45, 50 kr.	Férfi Galuschni 1 50 kr.
Miedervédő Battist 45 kr.	Női harisnya kötött 20 kr.	Szalagok Liberti és Taft 5 krtól
Női nyilas harisnya 39 kr.	Bélelt Glace keztük női 85 kr.	Taft selyem méterje 70 kr.
Clott alj dupla fodor 1 50 kr.	Bélelt Glace keztük férfi 90 kr.	Csikos selyem Blousoknak 65 kr.
Lüster " " " 1 50 kr.	Női Schwéd valódi keztük 90 kr.	Flanel Blousok 75 kr.
Női ing R schiffonból 75 kr.	Hosszu Glace fehér keztük 1 50 kr.	Szövet Blousok 1 20 kr.
Női nadrág R schiffonból 75 kr.	Rendes Glace színes 70 kr.	Selyem Tüll és arany himzett sálak.

Ezen felsorolt áruk mind jó és tartós minőségűek.

Azonkívül érkeztek nagyobb mennyiségben horgolt berliner kendők, himalaja kendők, plédok, kötött mellények, női kötött és trico gamaschni. Gyermek caracül kabátok. Kötött és selyem sálak. Finom schweitzzi himzések. Storok, csipkefüggönyök, tüll ágytakarók, valódi reform fűzők. Női lüster és klott kötők. Linoleum szőnyegek. Finom női fehérnemű. Szörme áruk. stb. stb.

Meglepő olcsó árak!

5793

Meglepő olcsó árak!

Kérjük a t. vásárló közönséget áruink olcsóságáról meggyőződni.

Tisztelettel

Csipke Áruház.

LENKEY FERENC

ÉPÜLET- ÉS
MŰLAKATOS

5886

ARADON, Közép-utca 12. szám.

Tisztelettel van szerencsém t. Czimed figyelmét műhelyemre felhívni, ahol mindennemű **épületvasalást**, **takaréktűzhelyet**, **sirkerítést**, **folyosó- és erkély-rácsot** egyszerű és legdiszesebb kivitelben készítek. Javításokat jutányos árak mellett elvállalok. Költségvetéseket díjmentesen készítek.

URAK FIGYELMEBE!

ki akar elegánsan öltözködni, az tekintse meg minden rendelési kényszer nélkül nagy bel- és külföldi szövetraktáramat az

Angol uri szabó üzletemben

Deák Ferenc-utca 40 sz. (Dr. Winter-féle házban). Nálam már 60 koronától kezdve egy elegáns szabású zakó öltöny vagy felöltő, finom szövetből, kifogástalan kivitelben, mérték után, részletfizetésre is kapható. 1308

Becsés pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

Horváth Flórián, angol uri szabó.

TELEFON 223.

TELEFON 223.

Pápay Lajos

asztalosáru gyára ARADON, Gróf Károlyi Gyula-utca 12. 13. szám és Választó-utca 30. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát jutányos áron.

7020

Mesés szép lesz az a hölgy aki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet** használja. Az arcbőrt vakító fehérre varázsolja. Eltünteti mindenféle arcisztátlanságot egy csapásra.

Ára egy tégelynek 1 kor., Ibolya hölgyper 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszertárában ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

A legkitűnőbb hatású nyálkaoldó **köhögés és rekedtség** elleni szer a **Tussinál cukorka**, ára egy nagy doboznak 60 fillér és a **Tussinál thea** á 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél fogva bárki legszívesebben veszi be.

'Victoria'

takarék és hitelintézet mint részvénytársaság
 Arad, József főherceg-ut 1—2. sz. (Saját házában.)
 Fiókinézet Kisjenőn, (saját házában) és Világoson.

5889

Befizetett részvénytőke	K 2,500.000	
Tartalékalap	K 2,000.000	Alapított
Betétek	K 14,000.000	1887. évben.
Évi forgalom	350 millió korona	

Üzletköre:

Atvesz betéteket betéti könyvecskére kamatozás végett és azok után, amelyek 3 hónál rövidebb ideig vannak elhelyezve 4%-ot, 3 hónapnál hosszabb időre elhelyezett betétek után a betett összeg nagyságához képest 4½% és 5% kamatot fizet minden levonás nélkül. A 10%-os betétkamatadét az összes betétek után kivétel nélkül az intézet fizeti meg. — A pénztár állásához képest betétek felmondás nélkül is visszafizettetnek.

Leszámitol váltókat.
 Előlegeket nyújt értékpapírokra.
 Jelzálog kölcsönöket

engedélyez ház-
 és földbirtokokra.

Az igazgatóság.

